

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

 WARSZAWA.

№ 2.

 4 marca 1919.

TREŚĆ.

	<i>Str.</i>
1. Reskrypt Naczelnika Państwa w przedmiocie dymisji gabinetu p. Jędrzeja Moraczewskiego	17
2. Reskrypt Naczelnika Państwa w przedmiocie mianowania p. Ignacego Paderewskiego Prezydentem Ministrów oraz mianowania ministrów	18
3. Dekret w przedmiocie utworzenia sądu okręgowego w Białej, gub. Siedleckiej	18
4. Dekret o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom do sejmu i wykonywaniu obowiązków poselskich	19
5. Dekret w przedmiocie umów, zawartych przez b. władze okupacyjne co do majątku państwowego	21
6. Dekret w przedmiocie kar za przechowywanie lub użycie broni palnej i materiałów wybuchowych w miejscowości, ogłoszonej w stanie wyjątkowym	22
7. Dekret w przedmiocie przywrócenia mocy obowiązującej art. 99—102 Kodeksu Karnego z 1903 roku.	23
8. Przepisy wykonawcze do dekretu Naczelnika Państwa w przedmiocie utworzenia sądu okręgowego w Białej	24
9. Dekret w przedmiocie utworzenia sądu okręgowego w Suwałkach	25

10.	Dekret o ochronie lokatorów i zapobieganiu brakowi mieszkań.	25
11.	Dekret w przedmiocie zawieszenia biegu terminów i przedawnień	30
12.	Dekret w przedmiocie taksy dla komorników sądowych . . .	31
13.	Dekret o zakazie wywozu kruszców w monetach, sztabach i wyrobach	35
14.	Dekret w przedmiocie przepisów tymczasowych o zakładach drukarskich i składach druków	36
15.	Dekret o częściowej zmianie dekretu z dnia 2 stycznia 1919 r. o wprowadzeniu stanu wyjątkowego	38
16.	Dekret w przedmiocie kar za niewypełnienie obowiązków ławnika	39
17.	Dekret o rejestrze handlowym	40
18.	Dekret w przedmiocie dyzlokacji sądów	52
19.	Dekret w przedmiocie utworzenia sądów dla nieletnich . .	53
20.	Dekret w przedmiocie organizacji okręgowych dyrekcji więziennych	53
21.	Dekret w przedmiocie nietykalności członków sejmu ustawodawczego	55
22.	Dekret w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych .	55
23.	Dekret o rozciągnięciu na okręgi sądowe Bialski i Suwalski przepisów, dotyczących zarządu i wymiaru sprawiedliwości, obecnie obowiązujących w okręgu sądu apelacyjnego warszawskiego	61
24.	Dekret w przedmiocie ustroju Sądu Najwyższego	62
25.	Dekret w przedmiocie zmian w urządzeniach wymiaru sprawiedliwości w b. zaborze austriackim.	63
26.	Dekret o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością	65
27.	Dekret w sprawie tymczasowych przepisów więziennych. . .	69
28.	Przepisy tymczasowe o wynagrodzeniu adwokatów	71
29.	Dekret w przedmiocie taksy tymczasowej dla pisarzy hipotecznych	73
30.	Dekret w przedmiocie przepisów tymczasowych o obrońcach sądowych i obrońcach przy sądach pokoju	74
31.	Dekret w przedmiocie uchylecia rozporządzeń b. władz okupacyjnych w zakresie sądowego prawa karnego dla osób cywilnych	76
32.	Dekret w przedmiocie amnestji z okazji otwarcia sejmu ustawodawczego	77
33.	Dekret w przedmiocie tekstu Kodeksu Karnego	78.

34.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie utworzenia trzeciej kancelarii notarialnej przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Częstochowie.	79
35.	Dekret o aplikacji sądowej	79
36.	Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie ustanowienia Komisji Organizacyjnych dla ustalenia I-ch list adwokatów i aplikantów adwokackich	81
37.	Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie sądu pokoju w Regnowie	81
38.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie powiększenia liczby urzędów notarialnych przy wydziałach hipotecznych sądu okręgowego w Warszawie o dwa	82
39.	Odezwa Komisji Organizacyjnej adwokatury okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie w przedmiocie ustalenia I-ej listy adwokatów i aplikantów adwokackich.	82
40.	Okólnik № 131 w przedmiocie poprawy warunków bytu materialnego urzędników wymiaru sprawiedliwości	83
41.	Okólnik № 132 w przedmiocie badania poszkodowanych w sprawach karnych	84
42.	Okólnik № 134 w przedmiocie nadsyłania sprawozdań kasowych	85
43.	Okólnik № 136 w przedmiocie wynagrodzenia ławników sądów pokoju.	86
44.	Okólnik № 137 w przedmiocie udzielania „pośmiertnego“ . .	87
45.	Okólnik № 138 w przedmiocie wypłat środków pieniężnych na potrzeby więzień	87
46.	Okólnik № 139 w przedmiocie nadsyłania przez notariuszy odpisów testamentów i aktów darowizn do Ministerstwa Opieki Społecznej i Ochrony Pracy	88
47.	Okólnik № 140 w przedmiocie postępowania w wypadkach aresztowania urzędników państwowych	89
48.	Okólnik № 141 w przedmiocie wypłacania dodatku ekonomicznego urzędnikom państwowym	89
49.	Okólnik № 143 w przedmiocie zaprenumerowania przez sądy Monitora Polskiego	90
50.	Ruch służbowy	90

Do Pana Jędrzeja Moraczewskiego, Prezydenta Ministrów.

Przychylając się do przedstawionej mi przez Pana prośby o dymisję i uznając słuszność przytoczonych w niej motywów, zwalniam Pana z urzędu Prezydenta Ministrów wraz z całym gabinetem. Wyrażam zarówno Panu, jak i wszystkim ustępującym Ministrom pełne uznanie za ofiarną pracę w przełomowej chwili utrwalenia podstaw Rzeczypospolitej.

Jednocześnie mianuję Prezydentem Ministrów p. Ignacego Paderewskiego, któremu zechce Pan przekazać czynności urzędowe.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
Moraczewski

Warszawa, dn. 16 stycznia 1919 r.

(„Monitor Polski“ № 13 z d. 17 stycznia 1919 r.).

Do Pana Ignacego Paderewskiego w Warszawie.

Mianuję Pana Prezydentem Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej i powierzam Panu kierownictwo spraw zewnętrznych.

Jednocześnie na wniosek Pana powołuję na urzędy:

Ministra Spraw Wewnętrznych — p. Stanisława Wojciechowskiego,
Ministra Sprawiedliwości — p. Leona Supińskiego,
Ministra Przemysłu i Handlu — p. Kazimierza Hącię,
Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych — p. Stanisława Janickiego,
Ministra Pracy i Opieki Społecznej — p. Jerzego Iwanowskiego,
Ministra Poczty i Telegrafów — p. Huberta Lindego,
Ministra Kultury i Sztuki — p. Zenona Przesmyckiego,
Ministra Robót Publicznych — p. Józefa Pruchnika,
Kierownika Ministerstwem Komunikacji — p. Juljana Eberhardta,
Ministra Skarbu — p. Józefa Englicha,
Ministra Aprowizacji — p. Antoniego Minkiewicza,
Ministra Zdrowia Publicznego — p. dr. Tomasza Janiszewskiego.

Kierownictwo Spraw Wojskowych pozostawiam bez zmiany. Reprezentować je będzie pod moim bezpośrednim zwierzchnictwem p. pułkownik Wroczyński w Radzie Ministrów.

Decyzja co do powołania Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nastąpi później.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski

Warszawa, dn. 16 stycznia 1919 r.

(„Monitor Polski“ № 13 z d. 17 stycznia 1919 r.).

DEKRET

w przedmiocie utworzenia sądu okręgowego w Białej, gub. Siedleckiej.

Na wniosek Rady Ministrów postanawiam:

- 1) utworzyć sąd okręgowy w Białej, gub. Siedleckiej,
- 2) do właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Białej zaliczyć powiaty: Bialski, Radzyński, Konstantynowski i Włodawski, gub. Siedleckiej.

Termin utworzenia sądu określi i przepisy wykonawcze wyda Rada Ministrów.

Dan w Warszawie, dn. 24 grudnia 1918 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
Moraczewski

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

(Dz. Praw. № 1 z d. 3 stycznia 1919 r. pozycja 77).

DEKRET

o postanowieniach karnych za przeciwdziałanie wyborom do Sejmu i wykonywaniu obowiązków poselskich.

Na wniosek Rady Ministrów stanowią:

Art. 1. Winny przeszkodzenia wyborcy za pomocą gwałtu na osobie, groźby karalnej, podstępu, nadużycia władzy lub uniemożliwienia styczności z odpowiednimi osobami w urzeczywistnieniu prawa wolnego wyboru do Sejmu ulegnie karze:

więzienia do roku jednego.

Jeżeli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób lub przez urzędnika podczas wykonywania obowiązków służbowych, dotyczących nadzoru nad prawidłowością wyborów, winny ulegnie karze:

więzienia na czas od roku jednego do lat 3-ich (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Względem winnego urzędnika sąd mocen będzie zastosować część 3-cią art. 65 K. K.

Art. 2. Winny podburzania do przeciwdziałania wyborom do Sejmu ulegnie karze:

więzienia do roku jednego.

Art. 3. Winny nakłonienia wyborcy za pomocą poczęstunku, daru, obietnicy korzyści osobistej lub podstępu do głosowania przy wyborach do Sejmu na rzecz nakłaniającego lub wskazanej przezeń osoby ulegnie karze:

więzienia do roku jednego.

Usiłowanie będzie karane.

Tej samej karze ulegnie wyborca, który zgodził się za poczęstunek, dar lub korzyść osobistą głosować na rzecz wskazanej mu osoby.

Art. 4. Winny przeszkodzenia czynnościom zebrań przedwyborczych lub komisji wyborczych do Sejmu za pomocą gwałtu na osobie, groźby karalnej, podstępu, nadużycia władzy, uszkodzenia lokalu, przeznaczonego na

zebranie lub sztucznego zanieczyszczenia powietrza, jeśli ustawa nie przewiduje kary cięższej, ulegnie karze:

więzienia na czas od roku jednego do lat 3-ch (dom poprawy).

Jeżeli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób uzbrojonych, to winni ulegną karze:

więzienia na czas od lat 3-ch do lat 6-ciu (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Art. 5. Winny wzięcia udziału w wyborach do Sejmu z wiedzą, że prawa do tego nie posiada, ulegnie karze:

aresztu.

Tej samej karze ulegnie wyborca, winny głosowania więcej niż raz jeden lub też poza swoim obwodem.

Art. 6. Winny nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów wyborczych do Sejmu ulegnie karze:

więzienia na czas od roku jednego do lat 3-ch (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Art. 7. Winny ukrycia, uszkodzenia, sfalszowania list, protokołów lub innych dokumentów, dotyczących wyborów, ulegnie karze:

więzienia na czas od roku jednego do lat 3-ch (dom poprawy).

Jeśli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób uzbrojonych, to winni ulegną karze:

więzienia na czas od lat 3-ch do 6-ciu (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Art. 8. Winny niedopuszczenia posła do Sejmu — za pomocą gwałtu na osobie, groźby karalnej, podstępu lub nadużycia władzy—do wykonania obowiązków, związanych z jego mandatem, ulegnie karze:

więzienia na czas od lat 3-ch do lat 6-ciu (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Art. 9. Winny przeszkodzenia czynnościom Sejmu za pomocą gwałtu na osobie, groźby karalnej, podstępu, uszkodzenia lokalu Sejmu albo sztucznego zanieczyszczenia powietrza w tym lokalu ulegnie karze:

więzienia na czas od lat 3-ch do lat 6-ciu (dom poprawy).

Usiłowanie będzie karane.

Jeżeli przestępstwo zostało spełnione przez kilka osób uzbrojonych, to winni ulegną karze:

ciężkiego więzienia na czas od lat 8-miu do lat 10-ciu.

Art. 10. Winni wymienionych przekroczeń sążeni będą zgodnie z przepisami Ustawy Postępowania Karnego.

Dan w Warszawie, dn. 8 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

Moraczewski

Minister Spraw Wewnętrznych:

Thugutt

DEKRET

w przedmiocie umów, zawartych przez b. władze okupacyjne co do majątku państwowego.

I.

Art. 1. Z mocy samego prawa nieważne są wszelkie umowy, zawarte przez byłe władze okupacyjne lub instytucje i osoby z ich ramienia działające, w przedmiocie majątku państwowego, nie wyłączając dóbr donacyjnych.

Wyjątek stanowią te tylko umowy, których przedmiotem były normalne dochody w zakresie praw użytkownika.

Art. 2. Nieważne są wszelkie bez wyjątku umowy, zawarte przez b. władze okupacyjne lub instytucje i osoby z ich ramienia działające, a ściągające się do wyřębu i eksploatacji lasów państwowych i donacyjnych oraz sprzedaży surowego lub przerobionego materiału drzewnego z tych lasów, a także dotyczące środków przewozowych, zakładów przetwórczych, maszyn, narzędzi oraz wszelkiego inwentarza, własność państwa stanowiącego lub przez b. władze okupacyjne wprowadzonego, gdziekolwiek się te przedmioty znajdują.

Art. 3. W wypadkach wyjątkowych, gdy niewykonanie umów powyższych mogłoby pociągnąć skutki, zagrażające interesowi publicznemu, Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych władny będzie zezwolić na ich wykonanie.

Decyzja Ministra jest ostateczna, droga sądowa wyłączona.

II.

Art. 4. Z mocy samego prawa nie obowiązują Państwa Polskiego zawarte przez byłe władze okupacyjne umowy najmu, dzierżawy lub administracji poręczającej majątku państwowego, nie wyłączając dóbr donacyjnych.

Art. 5. Zobowiązania, zaciągnięte przez osoby, które zawarły umowy w art. 4 wymienione, winny być wykonywane przez nie do czasu przejęcia majątku przez zarząd państwowy pod odpowiedzialnością za wynikłe z niewykonania szkody i straty. Zobowiązania te ulegają redukcji w stosunku do czasu trwania użytkowania.

Dalsze wykonywanie umów takich nastąpić może jedynie za zgodą zarządu państwowego.

Decyzja ostateczna należy do Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, droga sądowa jest wyłączona.

III.

Art. 6. Przepisy niniejsze stosują się również do majątków, które pozostawały pod zarządem przymusowym z ramienia b. władz okupacyjnych a następnie przeszły pod zarząd państwowy.

Decyzja należy do ministra wykonyującego zarząd państwowy.

IV.

Art. 7. W celu zarejestrowania szkód i strat, wynikających z umów, o których mowa w przepisach niniejszych, wszystkie osoby, które umowy takie z b. władzami okupacyjnymi zawierały, winny zameldować je pod rygorem art. 138 K. K. w terminach i trybie, jakie ustali Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z interesowanymi ministrami.

Art. 8. Rozporządzenia wykonawcze do dekretu niniejszego wydadzą właściwi ministrowie.

Art. 9. Przepisy niniejsze zyskują moc obowiązującą w dniu dzisiejszym.

Dan w Warszawie, dnia 11 stycznia 1919 roku.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

Moraczewski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

Stolarski

(Dz. Praw № 5 z d. 13 stycznia 1919 r. pozycja 99).

DEKRET.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów stanowiącą niniejszem co następuje:

W miejscowości, ogłoszonej w stanie wyjątkowym, winny przechowywania broni palnej bez pozwolenia odpowiedniej władzy ulegnie karze więzienia od 1 do 3 lat; winny przechowywania materiałów wybuchowych bez pozwolenia odpowiedniej władzy ulegnie karze więzienia od 2 do 5 lat, — zaś winny użycia tej broni lub materiałów wybuchowych przy dokonaniu przestępstwa przeciw życiu lub mieniu ulegnie karze ciężkiego więzienia bezterminowego.

Dekret niniejszy otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Dan w Warszawie, dn. 11 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

Moraczewski

Minister Spraw Wewnętrznych:

w z. *N. Barlicki*

(Dz. Praw № 6 z d. 15 stycznia 1919 r. pozycja 103).

DEKRET.

Uznając konieczność przywrócenia mocy obowiązującej artykułom 99—102 Kodeksu Karnego z 1903 roku, uchylonym przez przepisy przechodnie przy wprowadzeniu sądownictwa polskiego na skutek pozostawania kraju pod okupacją, postanawiam niniejszem, że artykuły wymienione odzyskują moc obowiązującą w brzmieniu następującem:

Art. 99. Winny zamachu na życie, zdrowie lub wolność osoby, piastującej Najwyższą Władzę Państwową w Polsce, ulegnie karze ciężkiego więzienia bezterminowego.

Art. 100. Winny zamachu na ustalony w drodze praw zasadniczych ustrój państwowy Polski albo na całość jej terytorjum państwowego ulegnie karze ciężkiego więzienia bezterminowego.

Jeżeli zamach taki ujawniony był odrazu i został stłumiony bez użycia środków nadzwyczajnych, winny ulegnie zamknięciu w ciężkim więzieniu do lat 15.

Jeżeli celem zamachu było usunięcie przemocą członków sprawującego władzę rządu i zastąpienie ich przez inne osoby, wszakże bez zmiany zasadniczego ustroju państwowego w Polsce, winny ulegnie zamknięciu w ciężkim więzieniu na czas od lat 10 do 15.

Przez zamach rozumiane będzie zarówno dokonanie jednej z powyższych zbrodni, jak jej usiłowanie.

Art. 101. Winny przygotowania do zbrodni, przewidzianej w art. 100, ulegnie

zamknięciu w ciężkim więzieniu do lat 10.

Jeżeli winny posiadał przytem skład broni lub materiałów wybuchowych, ulegnie

zamknięciu w ciężkim więzieniu do lat 15.

Art. 102. Winny udziału w spisku, zawiązanym dla dokonania zbrodni, przewidzianej w art. 100, ulegnie karze ciężkiego więzienia do lat 8.

Jeżeli spiskowi rozporządzali składem broni lub materiałów wybuchowych, winni ulegną karze ciężkiego więzienia bez terminu.

Winny namawiania do spisku, mającego na celu zbrodnię, przewidzianą w 99 lub 100 artykule, jeśli spisek ten nie został zawiązany, ulegnie karze:

w stosunku do zbrodni, przewidzianej w art. 100, — zamknięciu w ciężkim więzieniu do lat 4;

w stosunku do zbrodni, przewidzianej w art. 99, — zamknięciu w ciężkim więzieniu do lat 8.

Art. 15 przepisów przechodnich do Kodeksu Karnego otrzymuje brzmienie następujące:

Za zbrodnie, zagrożone karą w art. 99, 100, 453, 454, 455, 456, 467, 472, 555, 562, 563, 564, 584, 589, 590, winna być wyrzeczona kara zamknięcia w ciężkim więzieniu, terminowa lub bezterminowa; prze-

pis ten nie ubliża przepisom ogólnym o okolicznościach łagodzących. Może być jednak wyrzeczona w powyższych wypadkach kara śmierci, jeżeli kary tej wymagać będą wyjątkowe warunki danego wypadku.

Dan w Warszawie, dn. 11 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
Moraczewski

Minister Spraw Wewnętrznych
w z. *N. Barlicki*

(Dz. Praw № 7 z d. 18 stycznia 1919 r. pozycja 107).

PRZEPISY WYKONAWCZE

do dekretu Naczelnika Państwa

w przedmiocie utworzenia sądu okręgowego w Białej, gub. Siedleckiej.

Na zasadzie ustępu 2-go dekretu Naczelnika Państwa z d. 24 grudnia 1918 roku w przedmiocie utworzenia sądu okręgowego w Białej, Rada Ministrów stanowi co następuje:

Art. 1. Sąd okręgowy w Białej będzie otwarty w dniu 19 stycznia 1919 roku i należeć będzie do okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie.

Art. 2. Skład sądu okręgowego w Białej stanowią: prezes, 5 sędziów okręgowych, 6 sędziów śledczych (z których 5 w rewirach i 1 zapasowy), 1 prokurator, 4 podprokuratorów, 21 sędziów pokoju, 2 sekretarzy, 1 starszy skarbnik, 6 podsekretarzy, 1 rachmistrz, 25 kancelistów (z których 8 starszych i 17 młodszych), 5 woźnych, 5 posługaczy, 21 sekretarzy sądów pokoju, 21 kancelistów sądu pokoju, 21 woźnych sądu pokoju, 4 pisarzy hipotecznych przy sądach pokoju w Białej, Międzyrzeczu (na powiat Konstantynowski), w Radzynie i Włodawie, oraz 4 posługaczy do wydziałów hipotecznych.

Warszawa, dn. 15 stycznia 1919 r.

za Prezydenta Ministrów:
Supiński

(Dz. Praw № 7 z d. 18 stycznia 1919 r. pozycja 112).

DEKRET

w przedmiocie utworzenia sądu okręgowego w Suwałkach.

Na wniosek Rady Ministrów postanawiam:

- 1) utworzyć sąd okręgowy w Suwałkach,
 - 2) do właściwości terytorjalnej sądu okręgowego w Suwałkach zaliczyć powiaty: Suwalski, Sejneński i Augustowski, gub. Suwalskiej.
- Termin utworzenia sądu określi i przepisy wykonawcze wyda Rada Ministrów.

Dan w Warszawie, dn. 16 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
Moraczewski

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

(Dz. Praw № 8 z d. 25 stycznia 1919 r. pozycja 115).

DEKRET

o ochronie lokatorów i zapobieganiu brakowi mieszkań.

Art. 1. W miastach i osadach Królestwa Kongresowego za normę dla określenia wysokości komornego przyjmuje się cenę mieszkań w czerwcu 1914 roku.

Dla Warszawy, Łodzi, Zgierza i Pabjanic cena mieszkań 1 i 2-pokojowych podlega obniżce o 20%, dla 3—4 pokojowych o 10% w stosunku do powyżej wskazanej normy.

Wysokość komornego za mieszkania pięciopokojowe i większe w wymienionych miastach i za wszystkie wogóle mieszkania w innych miastach i osadach Królestwa Kongresowego nie może przekraczać komornego, pobieranego za te lokale w czerwcu r. 1914.

W żadnym wypadku nie może nastąpić podwyższenie komornego ponad cenę, pobieraną w grudniu 1918 r.

Przy obliczaniu liczby pokoi nie są brane w rachubę alkowy, przedpokoje i kuchnie.

Cenę komornego, określoną w walucie rublowej, oblicza się w stosunku 100 rb. = 216 mk. = 250 kor.

Art. 2. Za ogrzewanie i oświetlenie mieszkań właściciele nieruchomości pobierają opłatę dodatkową w wysokości wydatków rzeczywistych.

Art. 3. Wszelkie umowy, pociągające za sobą podwyższenie komornego powyżej norm, określonych w art. 1-szym przepisów niniejszego de-

kretu, mogą być na żądanie lokatora sądownie zmienione przez stosowne zmniejszenie ceny komornego do poziomu, określonego w art. 1-szym.

Norma komornego za mieszkanie, wykończone po ogłoszeniu wojny, może być na żądanie lokatora sądownie ustalona przez biegłych.

W razie, jeżeli wyrokiem sądowym nakazane zostanie zmniejszenie komornego, cała nadpłacana przez lokatora nadwyżka zaliczona będzie na komorne bieżące.

Przepisy niniejszego dekretu stosują się i do sublokatorów.

Art. 4. Właściciel domu nie może wymówić lokatorowi mieszkania. Nie ubliża to wszakże prawu właściciela żądać rozwiązania umowy najmu mieszkania z winy lokatora w wypadkach, przewidzianych przez Kodeks Cywilny.

Art. 5. Stosowanie przepisów niniejszego dekretu nie może być uchylone lub ograniczone przez umowy stron.

Art. 6. Przepisy niniejszego dekretu nie mają zastosowania do określenia komornego przy wynajmie pomieszczeń na hotele, pensjonaty, sklepy i większe zakłady przemysłowe i handlowe.

Art. 7. Wszystkie sprawy, wynikające z najmu i użytkowania mieszkań, są rozpoznawane przez urzędy rozjemcze, które działają na zasadach, pomieszczonych w artykułach 20—27 niniejszego dekretu; w miejscowościach, gdzie urzędy rozjemcze nie będą ustanowione, sprawy te będą rozpoznawane przez sądy ogólne.

Art. 8. Sprawowanie nadzoru nad miejscowymi stosunkami mieszkaniowymi i ochrona lokatorów należy do zarządów komunalnych.

Art. 9. W miastach z ludnością ponad 30.000 mieszkańców zarząd miasta w charakterze organu nadzoru powołuje miejscowy urząd mieszkaniowy z inspektorem mieszkaniowym miejskim na czele. W miastach i osadach z ludnością od 5.000 do 30.000 mieszkańców nadzór wykonywać będą fachowi urzędnicy mieszkaniowi pod kierunkiem burmistrza.

Na żądanie Ministerstwa Zdrowia Publicznego w miastach i osadach tych winien być ustanowiony urząd mieszkaniowy. W miasteczkach i osadach poniżej 5.000 mieszkańców oraz w gminach wiejskich nadzór wykonywują władze komunalne.

Art. 10. Do obowiązków urzędów mieszkaniowych należy: zbieranie danych o miejscowych stosunkach mieszkaniowych, zapobieganie brakom i ich usuwanie w mieszkaniach istniejących oraz wyszukiwanie i stosowanie środków, mających na celu stworzenie dostatecznej ilości zdrowych, tanich i estetycznych mieszkań, szczególnie dla klasy nieposiadającej.

Urzędy mieszkaniowe winny prowadzić wykazy mieszkań wolnych w obrębie gminy i udostępniać je publiczności. W tym celu urzędy mieszkaniowe winny nakazać gospodarzom domów obowiązkowe zgłaszanie mieszkań wolnych i wynajętych.

Urząd mieszkaniowy winien stosować wszelkie środki, zapobiegające brakowi lub nadmiernemu podnoszeniu ceny mieszkań.

Art. 11. Ministerstwo Zdrowia Publicznego jest kontrolującą i nadzorczą władzą urzędów mieszkaniowych.

Art. 12. Za przyzwoleniem Ministerstwa Zdrowia Publicznego kilka gmin może ustanowić wspólny urząd mieszkaniowy.

Art. 13. Do wykonywania funkcji nadzoru mieszkaniowego mogą być powołane przez władze komunalne miejscowe czynniki społeczne.

Art. 14. Osoby, którym powierzone są oględziny i opieka nad mieszkaniami, mają na zasadzie wydanej im przez zarząd miasta legitymacji prawo wstępu do wszystkich mieszkań i związanych z nimi ubikacji.

Osoby te winny przed dokonaniem oględzin uprzedzić gospodarza lokalu o celu odwiedzin i okazać na żądanie swą legitymację.

W razie poważnych powodów, przytoczonych przez lokatorów, oględziny mogą być odroczone.

Art. 15. Oględzinom podlegają mieszkania do 4-ch pokoi włącznie oraz wszelkie mieszkania z sublokatorami, przytulki, zajazdy, pokoje umeblowane i t. d.

Oględziny lokalu winny być dokonywane w sposób najmniej uciążliwy dla właścicieli mieszkań i odbywać się mogą latem od godz. 9 rano do 8 wiecz., zimą od 9 rano do 4 popoł.; w mieszkaniach, odnajmowanych kątami, w przytulkach i zajazdach — od godz. 7 rano do 8 wiecz. W razach wyjątkowych oględziny mieszkania mogą być dokonywane i o innej porze.

Art. 16. Aby osiągnąć usunięcie braków, ustalonych w mieszkaniach przez dokonywujących oględziny, przedsięwzięte być winny początkowo środki uświadamiające, jako to: udzielanie rad, wskazówek, napomnień wreszcie przestróg. W razie nieosiągnięcia właściwych skutków tą drogą, mogą być zastosowane przez zarząd komunalny środki przymusowe, przewidziane przez prawo.

Art. 17. Urzędy mieszkaniowe czuwają nad wykonywaniem właściwych przepisów o używalności budynków i pomieszczeń, przeznaczonych do zamieszkania i spania, oraz regulaminów mieszkaniowych, wydawanych w drodze administracyjnej dla poszczególnych gmin lub poszczególnych budowli.

Art. 18. Urzędy mieszkaniowe kierują się instrukcjami, wydanymi przez Ministerstwo Zdrowia Publicznego.

Art. 19. Rozporządzenia komunalnych urzędów mieszkaniowych korzystają z egzekutywy miejscowej władzy policyjnej.

Art. 20. Przy urzędach mieszkaniowych mogą być ustanowione urzędy rozjemcze, pozostające pod zwierzchnim nadzorem Ministerstwa Sprawiedliwości. Inicjatywa utworzenia urzędu rozjemczego należy do właściwych zarządów komunalnych, które zapewniają środki finansowe na pokrycie wydatków, związanych z działalnością powyższych urzędów.

Art. 21. Prezesa urzędu rozjemczego, wice-prezesa, przewodniczących kompletów i ławników mianuje Minister Sprawiedliwości na wniosek magistratu miasta, w którym urząd się znajduje.

Art. 22. Urząd rozjemczy rozpoznaje sprawy w komplecie, składającym się z przewodniczącego i dwu ławników. Przewodniczącym może być tylko osoba z wyższym wykształceniem prawnym; wyjątkowo przewodniczącym może być zamianowana sposobem, przewidzianym w art. 21, osoba, nieposiadająca wykształcenia prawnego, lecz ciesząca się zaufaniem ogólnym.

Ławnicy uczestniczą w rozprawach urzędu w równej liczbie z pośród lokatorów i z pośród właścicieli domów. Członkowie urzędu rozjemczego,

nie wyłączając przewodniczącego, składają przysięgę co do ścisłego i sumiennego sprawowania swoich obowiązków.

Art. 23. Urzędy rozjemcze rozpoznają wszystkie sprawy między lokatorami i właścicielami domów, które wynikają z najmu albo użytkowania mieszkań, stosując się do przepisów Ust. Post. Cyw. Wyroki urzędów rozjemczych mają moc ostateczną i mogą podlegać rewizji Sądu Najwyższego sposobem, przewidzianym przez Ust. Post. Cyw.

We wszystkich sprawach, wynikających z najmu i użytkowania mieszkań, urząd rozjemczy obowiązany jest skłaniać strony do pojednania, podając im właściwe ku temu powody.

W tym celu urząd rozjemczy ma prawo zbierać dowody z urzędu, nakazając osobiste stawiennictwo stron lub—stosownie do okoliczności—zarządzającego domem tudzież złożenia przez nich w oznaczonym terminie wyjaśnień i dowodów.

Na żądanie jednej ze stron lub według swego uznania urząd rozjemczy władny jest zbadać strony w izbie narad albo obie razem, albo każdą poszczególnie.

Art. 24. Za niestawiennictwo bez usprawiedliwionej przyczyny stron lub zarządzającego domem jak również za odmowę złożenia przez nich wyjaśnień i dowodów urząd rozjemczy może wymierzyć na winnych grzywnę do wysokości 100 mk. (150 kor.). Za świadome złożenie przez nich fałszywych zeznań urząd rozjemczy ma prawo wymierzyć na nich grzywny do wysokości 500 mk. (750 kor.) albo według uznania skierować sprawę do prokuratora.

Art. 25. Grzywny wpływają do kasy komunalnej.

Art. 26. Wyroki urzędu rozjemczego podlegają wykonaniu przez komorników sądowych, wyznaczonych przez prezesa urzędu rozjemczego.

Art. 27. Lokatorzy, występujący do urzędów rozjemczych, korzystają z prawa ubogich; o ile sprawa jednak zostanie rozstrzygnięta na niekorzyść lokatorów, urząd rozjemczy może nakazać ściąganie od nich wpisów i opłat według obowiązujących przepisów o opłatach i kosztach sądowych.

Art. 28. W razie ujawniającego się braku mieszkań zarząd komunalny tam, gdzie uzna za właściwe, może za zgodą Ministerstwa Zdrowia Publicznego, działającego w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, zarządzić środki następujące:

- a) zakazać rozbierania domów drewnianych i murowanych, które odpowiadają warunkom technicznym i sanitarnym;
- b) nakazać właścicielowi lub dzierżawcy domu podział czteropokojowych i większych lokalów, niezajętych na mieszkania mniejsze;
- c) ustalić normę obliczania liczby pomieszczeń, niezbędnych dla rodzin lub osób samotnych, i nakazać stosowanie tych norm przy najmowaniu lokalów;
- d) jeżeli rodzina lub osoba samotna zajmuje liczbę pomieszczeń ponad normę, to zarząd komunalny może nakazać odnajęcie części lokalu;
- e) lokale próżne, stojące dłużej niż kwartał, mogą być zajęte przez gminę i przez nią odnajęte na rachunek właściciela domu, przy czem oznaczenie wysokości komornego przez gminę nastąpi z uwzględnieniem norm, podanych w art. 1 dekretu niniejszego.

- To samo stosuje się do lokalów, wprawdzie wynajętych, ale dłużej niż trzy miesiące niezamieszkałych, jeżeli najmujący nie zdoła przytoczyć dostatecznych powodów zwłoki w zajęciu mieszkania;
- f) w miastach i osadach, które gruntów własnych, odpowiednich do budowy mieszkań czasowych, nie posiadają, zarząd komunalny ma prawo dla tych celów zająć grunta prywatne na czasokres nie dłuższy nad lat 5 za wynagrodzeniem, wyznaczonem przez zarząd komunalny;
 - g) zarząd komunalny może nakazać właścicielom lub dzierżawcom domów zniszczonych i niezamieszkałych, lecz do zamieszkania zdalnych, naprawę i doprowadzenie ich do stanu mieszkalnego;
 - h) nakazać im przebudowanie poddaszy, suterren i budowli gospodarczych na pomieszczenia mieszkalne;
 - i) w razie niewykonania przebudowy, naprawy czy odnowienia mieszkania przez właściciela czy dzierżawcę domu w czasokresie przez zarząd komunalny oznaczonym—zarząd komunalny wykonywa to sam lub powierza wykonanie osobie trzeciej na koszt właściciela lub dzierżawcy. Szczegółowe w tym względzie normy postępowania winny być określone przez miejscowy zarząd komunalny i zatwierdzone przez Ministra Zdrowia Publicznego, działającego w porozumieniu z Ministrem Pracy i Ministrem Spraw Wewnętrznych;
 - k) lokale w przebudowanych poddaszach, suterrenach i budowlach gospodarczych mogą być zakwalifikowane do zamieszkania na stałe lub czasowo. Lokale czasowe winny być opróżnione najdalej w ciągu miesięcy trzech od chwili odwołania przez zarząd komunalny zezwolenia na zamieszkanie pod zagrożeniem odpowiedzialnością za niewykonanie prawnych rozporządzeń władzy i przymusową eksmisją;
 - l) parcele budowlane prywatne mogą uleść wywłaszczeniu przez gminę, jeżeli w ciągu trzech lat nie rozpoczęto na nich budowy domu mieszkalnego i jeżeli uzasadnienie innego przeznaczenia parceli nie będzie uwzględnione przez zarząd komunalny;
 - m) środki, przewidziane w punktach g), h), i), mogą być stosowane tylko w razach ostatecznych i niemożności zapobieżenia brakowi mieszkań w inny sposób;
 - n) wszystkie spory pomiędzy zarządami komunalnymi a właścicielami nieruchomości, wynikające ze stosowania środków tymczasowych, skierowywane być winny do miejscowych urzędów rozjemczych w celu pojednawczego załatwienia sprawy. W razie niemożności skłonienia stron do pojednania, urząd rozjemczy przesyła sprawę do sądu właściwego;
 - o) zakazuje się wynajmowania przez jedną osobę równocześnie więcej niż jednego lokalu mieszkaniowego i odnajmowania tych lokalów innym. Winny przekroczenia tego zakazu ulegnie, w razie niemożności przytoczenia godnych uwzględnienia i wiarogodnych powodów wynajęcia większej liczby lokalów, grzywnie od 1.000 do 10.000 marek, ewentualnie i karze aresztu do 3 miesięcy. Rozpoznanie sprawy i wymiar kary należy do władz administracyjnych w zwykłym toku instancji.

Art. 29. Wymówienie mieszkań, uczynione przed wydaniem niniejszego dekretu, jest nieważne.

Art. 30. Dekret niniejszy otrzymuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia go w Dzienniku Praw Państwa Polskiego i obowiązywać będzie do dnia odwołania go w drodze ustawodawczej; tem samem traci moc Ustawa tymczasowa o ochronie lokatorów z dnia 4 września 1918 r. (Dziennik Praw Królestwa Polskiego № 10).

Art. 31. Wykonanie dekretu niniejszego poleca się Ministrom Sprawiedliwości i Zdrowia Publicznego.

Dan w Warszawie, dnia 16 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

Moraczewski

(Dz. Praw. № 8 z d. 25 stycznia 1919 r. pozycja 116).

DEKRET

w przedmiocie zawieszenia biegu terminów i przedawnień.

Art. 1. Bieg terminów i przedawnień w stosunkach cywilnych i handlowych sąd może uznać za zawieszony na czas przez siebie określić się mający w każdym wypadku, w którym ustali, że okoliczności, bezpośrednio lub pośrednio związane z wypadkami wojennymi, przeszkodziły stronie we właściwym czasie praw swych dochodzić lub prawa swe urzeczywistnić, lub wreszcie nie pozwoliły jej na przeszkodzenie drugiej stronie w nabyciu prawa lub zwolnieniu się z obowiązku.

Art. 2. Sąd może na żądanie strony przywrócić każdy uchybiony termin, w Ustawie Postępowania Cywilnego wskazany, gdy uchybienie nastąpiło z powodu okoliczności, bezpośrednio lub pośrednio z wypadkami wojennymi związanych.

Art. 3. Sąd może na żądanie strony uznać za zawieszony na czas przez siebie określić się mający bieg terminów, przewidzianych w art. 689 i 735 U. P. C.

Art. 4. Przepisy powyższe stosują się do terminów i przedawnień, które upłynęły lub upłyną w okresie czasu, rozpoczętego w dn. 1 sierpnia 1914 r. i skończyć się mającego w sześć miesięcy po zawarciu ostatecznego traktatu, który położy kres toczącej się wojnie.

Art. 5. Wydane wbrew przepisom powyższym wyroki i decyzje mogą być na wniosek osób interesowanych uchylone: wyroki — w drodze powództwa, decyzje — w drodze incydentalnej, bądź przez tę instytucję sądową lub urząd, które wyrok lub decyzję wydały, bądź przez odpowiednie instytucje sądowe albo urzędy, powołane w następstwie do wymiaru sprawiedliwości. Wnioski takie mogą być postawione najpóźniej w sześć

miesiący po zawarciu ostatecznego traktatu, który położy kres toczącej się wojnie.

Art. 6. Przepisy niniejsze zyskują moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w Dzienniku Praw Państwa Polskiego.

Dan w Warszawie, dn. 16 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

Moraczewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 9 z d. 29 stycznia 1919 r. pozycja 121).

DEKRET

w przedmiocie taksy dla komorników sądowych.

Załączoną do niniejszego taksę dla komorników sądowych, uchwaloną przez Radę Ministrów, zatwierdzam.

Dan w Warszawie, dn. 30 stycznia 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

TAKSA DLA KOMORNIKÓW SĄDOWYCH.

	Mk.	fen.
1. Komornicy pobierają:		
a. za założenie akt	—	50
b. za sporządzenie pierwszego wezwania, zawiadomienia dla doręczenia stronie, wierzycielowi, dłużnikowi albo innej osobie	1	—
c. za sporządzenie każdego następnego wezwania lub zawiadomienia, bez względu na to, czy do sprawy wpływa jedna osoba, czy też więcej osób	—	20
d. za doręczenie	—	50

	Mk.	fen.
2. Za zajęcie albo opis nieruchomości majątku komornik pobiera, jeżeli wartość nieruchomości majątku nie przekracza 1.000 mk.	10	—
jeżeli wartość nieruchomości majątku nie przekracza 2.000 mk.	12	—
jeżeli wartość wynosi od 2.000 mk. do 25.000 mk., od każdych 1.000 mk. ponad 2.000 mk.	1	—
jeżeli wartość wynosi powyżej 25.000 mk., od każdych 1.000 mk. ponad 25.000 mk.	—	50

Za sporządzenie protokołu zajęcia, albo spisu ruchomości, znajdujących się w zajętej albo opisanej nieruchomości, komornik pobiera opłatę, przewidzianą pod l. 4.

3. Za dokonanie zajęcia, albo spisu należności hipotecznych, wekslowych, kapitałów: w gotówce, papierach procentowych; akcji, pensji, rent, zarobków i t. p. komornik pobiera połowę taksy, przewidzianej pod l. 2.

Wartość papierów procentowych przy stosowaniu niniejszej taksy, oblicza się podług nominalnej wartości.

4. Za sporządzenie protokołu zajęcia, albo spisu ruchomości:

a. w razie dokonania jednocześnie oszacowania ruchomości, albo jeżeli wartość ich została określona, komornik pobiera:		
jeżeli wartość majątku w ogólnej masie nie przekracza 100 mk.	2	—
jeżeli wartość majątku w ogólnej masie wynosi od 100 mk. do 300 mk.	4	—
jeżeli wartość majątku w ogólnej masie wynosi od 300 mk. do 500 mk.	6	—
jeżeli wartość majątku w ogólnej masie wynosi od 500 mk. do 800 mk.	8	—
jeżeli wartość majątku w ogólnej masie wynosi od 800 mk. do 1000 mk.	10	—
jeżeli wartość majątku w ogólnej masie wynosi do 10.000 mk., od każdych 100 mk. ponad 1000 mk.	—	50
jeżeli wartość majątku w ogólnej masie wynosi do 50.000 mk. od każdych 1000 mk. ponad 10.000 mk.	2	—
ponad 50.000 mk., od każdych 1000 mk. ponad 50.000 mk.	1	—

b. jeżeli zajęcie albo spis dokonane zostały bez określenia wartości ruchomości, komornik pobiera opłatę w stosunku do ilości czasu, jaki zużył na dokonanie tych czynności:

za pierwszą godzinę	5	—
za następne godziny	3	—

5. W wypadku, gdy komornik protokołu zajęcia nie sporządza, a tylko sprawdza na miejscu ruchomości już zajęte, pobiera połowę opłaty, przewidzianej pod l. 4.

6. Za opieczetowanie albo zdjęcie pieczęci bez dokonania jednocześnie spisu komornik pobiera wynagrodzenie w zależności od zużytego czasu:

za pierwszą godzinę	5	—
za następne godziny po	3	—

UWAGA. Opłata powyższa nie stosuje się, o ile po zdjęciu pieczęci był dokonany spis inwentarza.

7. Za oddanie pod dozór zajętych przedmiotów komornik pobiera opłatę w ilości 3 mk., o ile szacunek przewyższa 300 mk.; jeżeli szacunek jest niższy, komornik opłaty nie pobiera.

8. Za czynności związane z przeniesieniem zajętych przedmiotów w inne miejsce komornik pobiera wynagrodzenie w zależności od zużytego czasu:

za pierwszą godzinę	5	—
za następne godziny po	3	—

9. Za ogół korespondencji z władzami administracyjnymi i zarządami miejskimi w sprawie zaległych podatków, ciążących na zajętych lub opisanym majątku nieruchomym albo ruchomym oraz za korespondencję z wydziałem hipotecznym, komornik pobiera:

o ile szacunek majątku nie przekracza 1.000 mk.	1	—
" " " " " " 4.000 "	2	50
" " " " " " 10.000 "	4	—
" " " " " " przekracza 10.000 "	5	—

10. Za dokonanie licytacji ruchomego albo nieruchomego majątku komornik pobiera następujące opłaty:

jeżeli suma sprzedażna nie przekracza 200 mk.	5	—
" " " " wynosi od 200 do 400 "	6	—
" " " " " 400 " 600 "	8	—
" " " " " 600 " 800 "	10	—
" " " " " 800 " 1.000 "	12	—
" " " " " 1.000 " 2.000 "	15	—

jeżeli suma sprzedażna przekracza 2.000 mk., to od przewyżki aż do 50.000 mk. dolicza się $\frac{1}{5}\%$, a od przewyżki ponad 50.000— $\frac{1}{10}\%$.

Te same opłaty komornik pobiera w wypadku dokonania licytacji na dzierżawę majątku.

Jeżeli licytacja nie dojdzie do skutku, komornik otrzymuje 3 marki za zejście na miejsce.

11. Za czynności związane z przekazaniem zajętych ruchomości osobie, mającej do nich tytuł, oraz za wszelkie inne czynności, związane z zejściem na miejsce i nieprzewidziane w niniejszej taksie, komornik pobiera wynagrodzenie w zależności od zużytego czasu:

za pierwszą godzinę	5	—
" następne godziny po	3	—

12. Za aresztowanie osoby, której upadłość została sądownie ogłoszona

15 —

	Mk.	fen
13. Za wydanie kopji dokumentów, niezależnie od opłat na rzecz Zarządu wymiaru sprawiedliwości, komornik pobiera za arkusz	3	—
jeżeli arkusz zapisany jest do połowy, albo mniej niż do połowy stronica arkusza powinna zawierać najmniej 25 wierszy, a każdy wiersz najmniej 18 sylab.	1	50
14. Za adnotacje na tytule wykonawczym	1	—
15.		
a. Za wprowadzenie w posiadanie nieruchomości rolnej albo dokonanie z niej eksmisji komornik pobiera:		
jeżeli przestrzeń jest mniejsza niż 6 morgów	10	—
„ „ wynosi od 6 morg. do 15 morg.	15	—
„ „ „ 15 „ 30 „	20	—
„ „ „ powyżej 30 morgów	25	—
b. Za wprowadzenie w posiadanie nieruchomości miejskiej lub zakładu fabryczno-przemysłowego albo dokonanie z nich eksmisji komornik pobiera:		
jeżeli szacunek ubezpieczeniowy nie przekracza 5.000 mk.	10	—
„ „ „ „ 15.000 „	15	—
„ „ „ „ 30.000 „	20	—
„ „ „ „ przewyższa 30.000 „	25	—
c. Za dokonanie eksmisji z mieszkania: jednoizbowego	5	—
„ „ „ „ 2-izbowego	6	—
„ „ „ „ 3-izbowego	9	—
„ „ „ „ 4-izbowego i większego	12	—
d. Za sporządzenie protokołu o niedojściu do skutku eksmisji	3	—
16. Za złożenie wpłaconych przez dłużnika pieniędzy do kasy do depozytu sądu	2	—
17. Za przyjęcie przez komornika zasądzonej na rzecz wierzycieli sumy w ratach, komornik pobiera za przyjęcie każdej raty	—	25

UWAGA. Opłata obciąża wierzyciela.

18. Za zaoferowanie pieniędzy w imieniu dłużnika wierzycielowi komornik pobiera, jeżeli suma nie przekracza 1.000 mk. 4 —
jeżeli suma wynosi więcej niż 1.000 mk. 6 —

19. Strona, żądająca dopełnienia czynności przez komornika, łoży z góry na koszty, przewidziane przez taksę w miarę postępowania czynności.

20. Opłaty, przewidziane pod l. 4 w ustępie b., oraz pod l. 6, 8 i 11 niniejszej taksy, obliczane są od chwili przystąpienia do wykonywania czynności. W protokole winien być oznaczony czas rozpoczęcia czynności oraz ich zakończenia.

21. Na każdym sporządzonym protokole komornik winien wymienić sumę należnego mu wynagrodzenia.

22. Osoba, na żądanie której komornik dokonywa czynności poza obrębem miejscowości, w której ma swoją siedzibę, dostarcza komornikowi od najbliższej stacji kolejowej środków lokomocji w naturze, albo płaci gotówką na koszty podróży podług cen miejscowych.

Wynikły spór co do kosztów przejazdu rozstrzyga ostatecznie prezes sądu okręgowego.

Za przejazd koleją komornik ma prawo do zwrotu za bilet III klasy.

Djety pobiera komornik podług X-ej kategorii płac dla urzędników wymiaru sprawiedliwości (art. 19, 20 przepisów tymczasowych o wynagrodzeniu urzędników).

23. Od daty ogłoszenia niniejszej taksy w Dzienniku Praw tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy o wynagrodzeniu komorników sądowych.

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dzien. Praw. № 12 z dn. 6 lutego 1919 r., pozycja 131).

DEKRET

o zakazie wywozu kruszców w monetach, sztabach i wyrobach.

Art. 1. Wywóz złota i srebra w każdej formie, jako to: w monetach, sztabach i wyrobach wszelkiego rodzaju zostaje wzbroniony.

Art. 2. Podróżni, przejeżdżający granicę, mają prawo przewieźć prócz ślubnej obrączki służące im do własnego użytku: jeden zegarek i nie więcej niż dwa pierścionki.

Art. 3. Przekroczenie niniejszego zakazu pociąga konfiskatę wywożonych przedmiotów oraz karę pieniężną do wysokości ich dziesięciokrotnej wartości rynkowej, prócz tego karę więzienia do 1 roku.

Art. 4. Dekret niniejszy otrzymuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Dan w Warszawie, dn. 4 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Pilsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Skarbu:

Dr. English

(Dz. Praw. № 13 z d. 7 lutego 1919 r. pozycja 144).

DEKRET

w przedmiocie przepisów tymczasowych o zakładach drukarskich i składach druków.

Na obszarach b. zaboru rosyjskiego utrzymywanie zakładów drukarskich oraz składów druków podlega tymczasowym przepisom, w artykułach poniższych wyszczególnionym:

Art. 1. Osoba, zamierzająca założyć zakład drukarski, t. j. drukarnię, litografię, metalografię albo inny podobny zakład dla tłoczenia liter, nut, znaków lub ilustracji, bądź zamierzająca otworzyć jakiegokolwiek rodzaju skład druków, przeznaczonych do wypuszczenia w obieg publiczny przez sprzedaż, wypożyczanie lub rozdawanie, winna zawiadomić o tem właściwy państwowy urząd administracyjny ze wskazaniem imienia i nazwiska właściciela, miejsca umieszczenia zakładu lub składu oraz imienia i nazwiska zarządzającego, jeżeli nim nie jest właściciel.

Przepis niniejszy nie dotyczy zakładów introligatorskich, które wykonywują roboty, tylko w zakres introligatorstwa wchodzące.

Art. 2. Każdy zakład drukarski jak również każdy skład druków winien mieć zarządzającego. Zarządzającym może być właściciel.

Zarządzającym może być tylko osoba, która ukończyła lat 21, nie utraciła praw w myśl art. 25—30 Kod. Karn. oraz stale zamieszkuje w Państwie Polskiem.

Zarządzającym nie może być osoba, odsiadująca areszt na zasadzie wyroku sądowego lub pozostająca w areszcie śledczym; przepis ten ma moc obowiązującą przez cały czas trwania zaarrestowania.

Art. 3. Zarządzający powinien złożyć wskazanej w art. 1 władzy oświadczenie, iż bierze na siebie obowiązek zawiadywania zakładem drukarskim lub składem druków.

Art. 4. Jeżeli w terminie dwutygodniowym od dnia spełnienia warunków, przewidzianych w art. 1 i 3 dekretu niniejszego, nie nastąpi odpowiedź odmowna ze strony miejscowego państwowego urzędu administracyjnego, wolno przystąpić do otwarcia wymienionego w oświadczeniu zakładu. W razie odpowiedzi odmownej przyczyny odmowy winny być wymienione na piśmie.

Zażalenie od decyzji odmownej miejscowego państwowego urzędu administracyjnego może być wniesione do Ministra Spraw Wewnętrznych w ciągu dwu tygodni od otrzymania decyzji.

Art. 5. Jeżeli w terminie rocznym od dnia złożenia oświadczenia miejscowemu państwowemu urzędowi administracyjnemu nie nastąpi otwarcie zgłoszonego zakładu, dla późniejszego otwarcia wymagane jest złożenie nowego oświadczenia (art. 1 i 3).

Art. 6. W razie zmiany osoby właściciela lub zarządzającego jak również w razie zmiany adresu zakładu drukarskiego lub składu druków należy w ciągu tygodnia złożyć odpowiednią deklarację w sposób, przepisany w art. 1, 3 i 4 dekretu.

W ten sam sposób i z zachowaniem tych samych terminów należy złożyć oświadczenie o ustąpieniu zarządzającego w wypadkach, jeżeli za-

rzządzający wyjeżdża za granicę Państwa Polskiego, traci wolność osobistą lub zostanie pozbawiony praw lub ograniczony w prawach.

Art. 7. Każdy zakład drukarski winien posiadać księgę sznurową, poświadczoną przez miejscowego urzędnika do spraw prasowych. Do księgi tej wciąga się każde zamówienie, przyczem odnotować należy liczbę zamówionych egzemplarzy i format druku.

Art. 8. Urzędnik do spraw prasowych ma prawo w każdym czasie sprawdzać zgodność zapisów w księdze sznurowej z wykonaniami lub wykonywaniami robotami. Składy druków również podlegają kontroli urzędnika do spraw prasowych.

Art. 9. Sprzedaż druków poza sklepami księgarskimi, t. j. na ulicach i placach, przez roznoszenie bądź rozwożenie dozwolona jest każdej osobie, nie pozbawionej praw lub nie ograniczonej w prawach, o ile uzyska zaświadczenie od właściwej państwowej władzy administracyjnej, uprawniające do wykonywania tego zawodu. Postanowienia te nie odnoszą się do sprzedaży na ulicach i placach dzienników i pism periodycznych.

Art. 10. Do Kodeksu Karnego wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

I. Art. 292 Kod. Karn. przyjmuje się jak następuje:

Winny urzędzenia lub utrzymywania zakładu drukarskiego, chociażby posiadającego jedną tylko maszynę, bez spełnienia warunków, wymaganych przez ustawę lub rozporządzenie, ulegnie karze:

aresztu na czas do miesiący trzech lub grzywny do marek polskich sześciuset.

Jeżeli przy urzędzeniu lub utrzymywaniu takiego zakładu drukarskiego przedsięwzięto środki do jego ukrycia przed nadzorem przepisany, winny urzędzenia lub utrzymywania takiego zakładu ulegnie karze:

w i ę z i e n i a .

Karze, wskazanej w części pierwszej artykułu niniejszego, ulegnie winny użycia prasy drukarskiej dla własnej potrzeby bez spełnienia warunków wymaganych przez ustawę lub rozporządzenie.

II. Art. 296 przyjmuje się jak następuje:

Winny otwarcia księgarni lub czytelnicy, lub prowadzenia handlu drukami bez spełnienia warunków, wymaganych przez ustawę lub rozporządzenie, ulegnie karze:

grzywny do marek polskich dwustu.

III. Art. 300 otrzymuje brzmienie następujące:

Winny puszczenia w obieg wydawnictwa, o którym mu wiadomo, że jest wstrzymane przez rozporządzenie prawne władzy, ulegnie karze:

w i ę z i e n i a na czas do miesiący sześciu.

Tej samej karze ulegną: zarządzający zakładem drukarskim, faktor, zecer lub wogóle osoby, pracujące w takim zakładzie, winne ukrywania wydawnictwa, wstrzymanego przez rozporządzenie prawne władzy.

Art. 11. Z chwilą ogłoszenia niniejszego dekretu ulegają uchyleniu wszystkie sprzeczne z nim ustawy i rozporządzenia.

Art. 12. Wszelkiego rodzaju zakłady drukarskie oraz składy druków, które przed ogłoszeniem dekretu niniejszego prawnie istniały, uważane będą za legalnie istniejące, jeżeli ich właściciele lub osoby upelnomocnione

w terminie dwutygodniowym od daty uzyskania mocy obowiązującej prawa niniejszego spełnią warunki, określone w art. 1 i 3 dekretu niniejszego.

Art. 13. Prawo niniejsze nie stosuje się do zakładów drukarskich i składów druków, należących do Państwa Polskiego.

Art. 14. Dekret niniejszy nie uchyla żadnych przepisów, dotyczących handlu, przemysłu lub podatków zarówno państwowych jak komunalnych.

Art. 15. Wykonanie dekretu niniejszego poleca się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski

Minister Spraw Wewnętrznych:
S. Wojciechowski

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 146).

DEKRET

o częściowej zmianie dekretu z dn. 2 stycznia 1919 r. o wprowadzeniu stanu wyjątkowego.

Na wniosek Rady Ministrów stanowią co następuje:

Art. 1. Ustęp e art. 2 Dekretu z dn. 2-go stycznia 1919 r. o wprowadzeniu stanu wyjątkowego otrzymuje brzmienie następujące:

„Na czas trwania stanu wyjątkowego zarządzenia, konfiskaty wszelkich wydawnictw i zawieszania czasopism, zagrażających bezpieczeństwu i spokojowi publicznemu oraz zamykania drukarni, służących do rozpowszechniania wspomnianych druków“.

Art. 2. Artykuły 5 i 6 Dekretu rzonego, ustala się w nowym brzmieniu następującem:

„Art. 5. Wraz z ogłoszeniem danej miejscowości w stanie wyjątkowym tworzy się zarówno dla ludności cywilnej jak i dla wojskowych wojenny sąd doraźny, którego organizacja, tryb postępowania i wymiar kar przewidziane są osobnymi przepisami.

Art. 6. Do właściwości sądów doraźnych są odniesione przestępstwa, wymienione w art. 99, 108 cz. 2 p. 2 i cz. 3, 119 (gdy chodzi o zbrodnie, przewidziane w artykułach 108 cz. 2 p. 2 i cz. 3), 279 cz. 1 ust. 2 i 3 (gdy chodzi o bandy w celu kradzieży i rozbojów), 453—456, 467 cz. 2, 471 cz. 1 ust. 3, 562—564, 582 cz. 1 ust. 3, 584 cz. 1 ust. 2, 589, 590 cz. 2 ust. 4 Kodeksu Karnego z 1903 r., obowiązującego w b. Królestwie Kongresowem, jak również przestępstwa, wymienione w art. 57—62, 99 cz. 1, 100, 111 (gdy chodzi o czynne targnięcie się na wartość) i 132 Niemieckiego Karnego Kodeksu Wojskowego z 1872 r., w Wojsku Polskiem obowiązującego, po-

pełnione przez osoby wojskowe lub cywilne, i nadto w art. 73, 97, 106—110, 128, 129, 134, 135 tegoż Kodeksu, popełnione przez osoby wojskowe.“

Art. 3. Art. 7 tegoż Dekretu uchyla się.

Art. 4. Ustanawia się dodatkowy nowy artykuł tegoż Dekretu w brzmieniu następującem:

„Art. 8a. Gdy sprawa karna po umorzeniu postępowania doraźnego przechodzi na drogę postępowania karnego zwykłego, kary wymierzone być mają wedle przepisów Kodeksu Karnego z 1903 r., lecz z obostreżeniem następującem: zamiast kary grzywny lub aresztu — wymierzana będzie kara więzienia; zamiast więzienia—domu poprawy; zamiast domu poprawy lub twierdzy—ciężkiego więzienia; zamiast ciężkiego więzienia terminowego—takiegoż więzienia bezterminowego i zamiast ciężkiego więzienia bezterminowego—kara śmierci przez rozstrzelanie“.

Art. 5. Brzmienie art. 10 tegoż Dekretu ustala się w sposób następujący:

„Art. 10. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem dzisiejszym i rozciąga się na terytorjum b. Królestwa Kongresowego“.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski

Minister Spraw Wewnętrznych:
S. Wojciechowski

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r. pozycja 159).

DEKRET.

Zgodnie z uchwałą Rady Ministrów stanowią niniejszem co następuje:

Ławnik sądowy, winny niestawiennictwa na wezwanie do pełnienia obowiązków ławnika bez uzasadnionej przyczyny, skazany będzie z decyzji właściwego sądu, powziętej na najbliższym posiedzeniu gospodarczem, na karę pieniężną do 100 mk. a nadto na zwrot kosztów sądowych, wynikłych skutkiem odroczenia sprawy dla braku ławnika.

W stosunku do ławników, urzędujących w sądach pokoju, karę wymierza wydział karny właściwego sądu okręgowego na skutek nadesłanego przez sędziego pokoju zawiadomienia.

Kara może być przez sąd umorzona, jeśli ławnik w ciągu 7-miu dni od czasu otrzymania zawiadomienia o jej nałożeniu przedstawi dowody, iż istotnie nie był w możności stawić się na wezwanie ani zawczasu sąd o tem zawiadomić.

Od decyzji sądu w przedmiocie kar, nakładanych na podstawie niniejszego dekretu, odwołanie nie służy.

Jeśli powyższego zaniedbania obowiązków obywatelskich ławnik dopuści się po raz trzeci, po dwukrotnym na podstawie niniejszego dekretu ukaraniu, ulegnie w zwykłym trybie sądowym karze aresztu, przewidzianej w art. 678 K. K.

Dekret niniejszy otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 roku.

Naczelnik Państwa:

J. Pilsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 160).

DEKRET

o rejestrze handlowym.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Przepisom dekretu o rejestrze handlowym podlegają wszyscy, uznawani za handlujących przez kodeks handlowy lub przez inne ustawy, z wyjątkiem zajmujących się handlem drobnym.

Minister Sprawiedliwości określać będzie w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z Ministrem Skarbu, które osoby mają być uważane za zajmujące się handlem drobnym.

Art. 2. Obowiązkowemu zarejestrowaniu ulegają:

- 1) firma, siedziba i przedmiot przedsiębiorstwa, ich zmiana, zbycie i zwinięcie przedsiębiorstwa, otwarcie, zbycie i zwinięcie oddziału, sprzeciwienie się wypłacie ceny kupna (art. 61), zastrzeżenie w umowie rozwiązania sprzedaży przedsiębiorstwa, jeżeli nabywca nie zapłaci ceny kupna, zastrzeżenie przywileju na sprzedanym przedsiębiorstwie oraz przejście aktywów na nabywcę przedsiębiorstwa (art. 56);
- 2) udzielenie, rodzaj (art. 39) i ustanie prokury;
- 3) otwarcie i ukończenie likwidacji, osoby likwidatorów i ich zmiana;
- 4) ogłoszenie i podniesienie upadłości oraz umorzenie postępowania upadłościowego, imię i nazwisko kuratora i syndyka masy upadłości;
- 5) ustanowienie i ustanie nadzoru sądowego oraz imię i nazwisko nadzorczy sądowego; ponadto:
- 6) w odniesieniu do handlujących jednoosobowo — imię i nazwisko właściciela przedsiębiorstwa, treść umów co do stosunków ma-

jątkowych między małżonkami i wyroków, odnoszących się do związku małżeńskiego, otwarcie spadku i udzielenie pełnomocnictwa do prowadzenia przedsiębiorstwa spadkowego (art. 44 i 45), upoważnienie, udzielone nieletniemu do prowadzenia handlu, pozbawienie handlującego prawa zajmowania się handlem, pozbawienie go własnej woli lub ograniczenie tejże na mocy wyroku sądowego;

- 7) w odniesieniu do spółek firmowych i firmowo-komandytowych skład wspólników firmowych i fundusz wspólników komandytowych oraz osoby, uprawnione do zarządzania i rozrządzania majątkiem spółki, i zmiana tych danych, treść umów wspólników firmowych co do stosunków majątkowych między małżonkami i wyroków, odnoszących się do związku małżeńskiego, otwarcie spadku po wspólniku firmowym, pozbawienie wspólnika firmowego prawa zajmowania się handlem, pozbawienie go własnej woli lub ograniczenie tejże na mocy wyroku sądowego;
- 8) w odniesieniu do spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych — osoby uprawnione do zarządzania i rozrządzania majątkiem spółki względnie skład ich rad nadzorczych, wysokość kapitału zakładowego, rodzaj akcji (imiennie czy na okaziciela), ilość akcji uprzywilejowanych, ich nominalna wartość, sposób wpłaty, wpłacone na akcje kwoty, prawo emisji obligacji i ich nominalna wartość;
- 9) w odniesieniu do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością — imiona i nazwiska wspólników, imiona i nazwiska członków zarządu i względnie skład rady nadzorczej, wysokość kapitału zakładowego, uchwały w przedmiocie podwyższenia i obniżenia kapitału zakładowego, wysokość udziałów i sposób ich wpłaty, terminy wpłaty, wysokość wpłaty w gotówce, sprzeciw wierzyciela spółki w przedmiocie obniżenia kapitału zakładowego oraz zmiana tych danych; przepis ten stosuje się analogicznie do stowarzyszeń i związków, uznanych za handlowe.

Art. 3. Do zgłoszenia w wymienionych w artykule poprzedzającym wypadkach obowiązani są:

- ad 1, 2, 6, 9 stosownie do okoliczności właściciel przedsiębiorstwa, jego spadkobiercy, prawni zastępcy, pełnomocnik przedsiębiorstwa spadkowego, osoby, uprawnione do zarządzania i rozrządzania majątkiem spółki, stowarzyszeń oraz związków, uznanych za handlowe;
- ad 3 likwidatorowie;
- ad 4 kurator i syndyk upadłości;
- ad 5 nadzorca sądowy.

O pozbawieniu handlującego prawa prowadzenia handlu zawiadamia również urząd prokuratorski.

Wykreślenie firmy z rejestru handlowego następuje z urzędu w braku osób, zobowiązanych do zgłoszenia, lub na podstawie wyroku sądowego.

Art. 4. Na mocy wyroku lub decyzji sądowej wpis do rejestru może nastąpić na żądanie którejkolwiek ze stron, wpływających do sprawy, choćby ustawa przepisywała zgłoszenia łączne.

Kto uzyskał postanowienie sądowe w przedmiocie niedopuszczenia pewnego wpisu, może sprzeciwić się wciągnięciu go do rejestru.

Art. 5. Zarejestrowanie polega na wciągnięciu właściwych danych (art. 2) do oddzielnych ksiąg, noszących nazwę rejestru handlowego.

Księgi te prowadzone są w sądach okręgowych przez sekretarza sądu okręgowego pod nadzorem jednego z sędziów (sędzia rejestrowy).

Art. 6. Sędzia rejestrowy bada, czy zgłoszone do rejestru dane odpowiadają przepisom prawnym, wydaje postanowienia w zakresie rejestru i kieruje czynnościami rejestrowymi.

Do obowiązków sędziego rejestrowego należy również czuwanie:

1) ażeby dokonywane były nakazane ustawą czynności rejestrowe;

2) ażeby niezgodne z ustawą używanie firmy było ścigane.

W tym celu sędzia rejestrowy wzywa osoby, zobowiązane do czynności rejestrowych, do ich dopełnienia pod zagrożeniem kar i ściga karami niezgodne z ustawą używanie firmy.

Kary wynoszą od 20 do 1.000 mk. polskich i mogą być powtarzane.

Wezwanie lub kara mogą być ogłaszane na koszt winnego.

Postanowienia sędziego rejestrowego ulegają zaskarżeniu w drodze skargi incydentalnej według przepisów ustawy postępowania cywilnego.

Art. 7. Dane będą wciągane do rejestru handlowego na podstawie aktów bądź urzędowych bądź prywatnych lub na podstawie oświadczeń do protokołu.

Akty winny być dołączane do zgłoszenia w pełnym brzmieniu lub, o ile ustawa nie stanowi wyjątku (art. 57), w wyciągu, zawierającym dane z artykułu drugiego.

Zgłoszenia do rejestru mogą być bądź dokonywane osobiście przez strony interesowane, prokurenta lub szczególnie do tego upoważnionego pełnomocnika, bądź przesyłane do sądu.

Podpis osoby, wydającej pełnomocnictwo lub wysyłającej zgłoszenie, dwinien być poświadczony przez notariusza lub sędziego pokoju.

Art. 8. Każdy wpis ulega obowiązkowemu i bezzwłocznemu ogłoszeniu, o ile ustawa niniejsza nie czyni wyjątku (art. 63).

Ogłoszenie polega na wydrukowaniu wpisów rejestrowych w gazecie urzędowej i w jednej z miejscowych gazet, wyznaczonej corocznie przez sędziego rejestrowego. W wypadkach szczególnych może sąd zarządzić ogłoszenie także w innych gazetach.

Art. 9. Ogłoszenie wpisów zarejestrowanych skutkuje domniemanie prawne o dojsciu ich do wiadomości powszechnej z upływem ósmego dnia od daty gazety urzędowej, zawierającej ogłoszenie.

Art. 10. Wszelkie dane zarejestrowane i ogłoszone mają za sobą domniemanie wiarygodności i obowiązują osoby trzecie, chyba że dowiodą, iż o nich wiedzieć nie mogły.

Dane, które winny być zarejestrowane, a do rejestru wciągnięte nie zostały, nie obowiązują osób trzecich, chyba im udowodniono, że skądinąd o nich wiedziały.

Art. 11. Spółki akcyjne, spółki komandytowo-akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz stowarzyszenia i związki, uznane za handlowe, powstają prawnie z chwilą zarejestrowania.

Osoby, działające ich imieniem przed zarejestrowaniem, odpowiadają osobiście i solidarnie.

Art. 12. Niewykonanie obowiązku zgłoszenia nie może służyć za podstawę do zarzutów przeciw osobom trzecim.

Art. 13. Osoby, obowiązane do zgłoszenia w sprawach rejestru są odpowiedzialne za szkody, wynikłe z niewykonania lub zwłoki w wykonaniu tej czynności.

Art. 14. O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, zgłoszenie do zarejestrowania winno nastąpić w terminie 15-dniowym, a zawiadomienie ze strony sądów i urzędów w ciągu dni 8-iu od wydarzenia, ulegającego zarejestrowaniu. Do obliczenia terminów mają zastosowanie odpowiednie przepisy ustawy postępowania cywilnego.

Art. 15. Jeżeli przedsiębiorstwo uchyla się od zarejestrowania jakichkolwiek danych (art. 2), może sędzia rejestrowy albo wzywać do dopełnienia obowiązku w terminach ośmiodniowych pod zagrożeniem karami pieniężnymi (art. 6), albo w każdym stanie sprawy skutecznie odnośny wpis z urzędu.

Sądy, urzędy, organy kupiectwa i pod rygorem odpowiedzialności dyscyplinarnej notariusze obowiązani są na wezwanie sędziego rejestrowego dostarczać odpowiednich informacji i aktów (art. 7), w celu dokonania wpisów z urzędu. W tym samym celu mogą być przesłuchiwane przy analogicznym zastowaniu przepisów ustawy postępowania cywilnego osoby trzecie jako świadkowie.

Koszta postępowania z urzędu ponosi uchylający się od zarejestrowania.

Art. 16. Urzędy, do których należy wydawanie świadectw na prawo zajmowania się handlem i przemysłem, obowiązane są przysyłać za każdy miesiąc w ciągu następujących po nim dni 15-tu do właściwego sądu okręgowego wykazy osób fizycznych i prawnych, którym wydane zostały świadectwa na prawo zajmowania się handlem i przemysłem, oprócz drobnego, ze wskazaniem miejsca ich zamieszkania.

Art. 17. Notariusze obowiązani są przysyłać za każdy miesiąc w ciągu następujących po nim dni 15-tu do właściwego sądu okręgowego wykazy sporządzonych lub poświadczonych przez nich aktów, zawierających dane, które ulegają zarejestrowaniu. W wykazach tych należy wymienić: rodzaj i numer aktu lub poświadczenia według rejestru notariusza, datę, imiona, nazwiska i zamieszkanie stron.

Za niewykonanie tego obowiązku notariusz, oprócz wynagrodzenia szkód, ulegnie odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 18. Każdy oddział winien być zarejestrowany we właściwym dla jego siedziby sądzie okręgowym.

Art. 19. O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, wszystkie wpisy, dotyczące zakładu głównego i oddziału, winny być wciągnięte do rejestru handlowego właściwego zarówno dla zakładu głównego, jak i oddziału.

Wpis nie może być wciągnięty przez sąd właściwy dla oddziału przed złożeniem dowodu, że wciągnięty został już przez sąd właściwy dla zakładu głównego.

Sądy okręgowe komunikują sobie wzajemnie uchwały w przedmiocie wpisów, dotyczących zakładu głównego i oddziału danego przedsiębiorstwa, i z urzędu przestrzegają ich zgodności między sobą.

Art. 20. Kupiectwo:

- 1) jest uprawnione do czuwania:
 - a) ażeby nakazane ustawą wpisy były dokonywane i ogłoszane,
 - b) ażeby niezgodne z ustawą używanie firmy było ścigane,
- 2) jest obowiązane do wydawania na żądanie sądu opinii:
 - a) w razie wątpliwości przy dokonywaniu wpisów,
 - b) w przedmiocie wyboru gazet, przeznaczonych do ogłoszeń.

W wypadkach pod 1 służy kupiectwu w razie odrzucenia wniosku prawo zażalenia w drodze instancji.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu określa, które organy kupiectwa należy uważać za jego przedstawicielstwo.

Art. 21. O ile ustawa niniejsza nie stanowi wyjątku (art. 57), rejestr handlowy wraz z pismami i dokumentami jest dostępny do przeglądania dla wszystkich.

Odpisy, wyciągi i wszelkiego rodzaju zaświadczenia z rejestru, pism i dokumentów będą wydawane każdemu na żądanie.

Art. 22. Językiem urzędowym rejestru handlowego jest język polski. W języku tym winny być zgłaszane wszystkie pisma i dokumenty oraz dokonywane podpisy.

ROZDZIAŁ II.

F i r m y.

Art. 23. Firma jest nazwą, pod którą handlujący (art. 1) prowadzi przedsiębiorstwo.

Handlujący może skarżyć i być skarżonym pod swoją firmą.

Art. 24. Firma handlującego jednoosobowo winna składać się z jego nazwiska i przynajmniej jednego jego imienia.

Do firmy nie wolno dołączać dodatków, oznajających spółkę, lub mogących wprowadzić w błąd co do przedmiotu albo zakresu przedsiębiorstwa lub stosunków jego właściciela; natomiast dozwolone są dodatki, mające na celu odróżnienie od innych osób lub przedsiębiorstw.

Art. 25. Firma spółki firmowej winna składać się z nazwisk wszystkich lub kilku wspólników albo przynajmniej imienia i nazwiska jednego z nich ze wzmianką, oznaczającą istnienie spółki.

Firma spółki komandytowej winna składać się z nazwisk wszystkich lub kilku wspólników firmowych lub przynajmniej imienia i nazwiska jednego z nich z dodaniem w całości lub w skróceniu wyrazów „spółka komandytowa“.

Nazwiska wspólników komandytowych w skład firmy wchodzić nie mogą.

Art. 26. Firma spółki akcyjnej, komandytowo-akcyjnej i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością tworzy się w zasadzie od przedmiotów przedsiębiorstwa. Musi ona zawierać w sobie wyrazy „spółka akcyjna“ względ-

nie „spółka komandytowo-akcyjna“ względnie „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“ bez skrócenia.

Umieszczenie w firmie spółki akcyjnej, komandytowo-akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nazwisk osób żyjących dopuszczalne jest jedynie za ich zgodą, a nazwisk osób nieżyjących za zgodą ich spadkobierców.

Art. 27. Nazwy fantastyczne czyli zmyślane oraz dodatki, bliżej określające przedsiębiorstwo, mogą być używane jedynie razem z firmą i ulegają wraz z nią zarejestrowaniu.

Art. 28. Zmiana nazwiska bez zmiany osoby handlującego, którego nazwisko wchodzi w skład firmy, nie obowiązuje do zmiany firmy.

Do firmy winien być jednak dołączony dodatek, wskazujący na nowe nazwisko.

Art. 29. Wejście do spółki firmowej albo komandytowej, lub wyjście z niej wspólnika, którego nazwisko w firmie nie figuruje, nie wpływa na zmianę firmy, o ile sama spółka nie przestaje istnieć.

Art. 30. Firmy, znajdujące się w okręgu tego samego sądu okręgowego, powinny odróżniać się jedna od drugiej. Firma nowo zarejestrowana może być wciągnięta do rejestru jedynie ze zmianami, wyraźnie odróżniającymi ją od firm innych, wcześniej zarejestrowanych.

Oddział otwarty w okręgu innego sądu może być zarejestrowany tylko ze zmianami wyraźnie odróżniającymi jego firmę od innych, w tymże okręgu sądowym zarejestrowanych.

Art. 31. Firma, nabyta przez umowę między żyjącymi, może być używana ze zgodą zbywcy, a po jego śmierci — za zgodą jego następców prawnych z dodatkiem, wskazującym na rzeczywistego właściciela.

Firma, nabyta w drodze spadkobrania, winna być używana z dodatkiem „spadkobiercy“.

Dodatki, wskazujące rzeczywistego właściciela względnie spadkobierców, winny być dołączane pod karą pieniężną wszędzie, gdziekolwiek firma figuruje.

Pozostawienie w firmie przy jej zbyciu wyrazów „spółka komandytowa“, „spółka komandytowo-akcyjna“, „spółka akcyjna“ lub „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością“ dopuszczalne jest wówczas tylko, jeżeli przedsiębiorstwo nabywa spółka tego samego rodzaju.

Wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub oddanie w użytkowanie winno być ujawnione przez dodanie do firmy nazwiska dzierżawcy lub użytkownika ze wskazaniem rzeczoności jego charakteru.

Art. 32. Każdy handlujący winien podpisywać firmę, pod którą prowadzi przedsiębiorstwo zgodnie z podpisem, przechowywanym w rejestrze, z wyjątkiem podpisów na aktach notarialnych, które podlegają przepisom specjalnym.

W tym celu obowiązani są złożyć sądowi okręgowemu swoje podpisy: właściciele przedsiębiorstwa lub ich prawni zastępcy, osoby, uprawnione do zarządzania i rozrządzania majątkiem spółek lub stowarzyszeń i związków, uznanych za handlowe, prokurent, pełnomocnik przedsiębiorstwa spadkowego (art. 44 i 45), kurator i syndyk upadłości, nadzorca sądowy, wreszcie likwidatorzy.

Podpisy mogą być przez nich bądź złożone osobiście do protokołu sądowego, bądź nadesłane. W ostatnim wypadku powinny być poświadczane przez notariusza lub przez sędziego pokoju.

Art. 33. Właścicielowi firmy na skutek jej zarejestrowania i ogłoszenia służy prawo wyłącznego z niej korzystania.

Używanie firmy winno być zgodne z jej zarejestrowanym brzmieniem pod rygorem kar pieniężnych.

Art. 34. Korzystający z firmy nieprawnie obowiązany jest, oprócz wynagrodzenia szkód i strat, do zaniechania jej używania i może być do tego znaglony przez sąd rejestrowy bądź z urzędu, bądź na wniosek osób interesowanych.

Art. 35. Kto w obrocie handlowym używa firmy w sposób, który umożliwia pomieszenie jej z firmą zarejestrowaną przez kogo innego, może być pociągnięty sędawnie do zaprzestania jej używania oraz w wypadkach złej wiary — do wynagrodzenia szkód i strat.

ROZDZIAŁ III.

Prokura.

Art. 36. Prokura uprawnia do wykonywania w imieniu właściciela przedsiębiorstwa i na jego rachunek czynności handlowych, sądowych i pozasądowych, wchodzących w zakres przedsiębiorstwa, oraz do podpisywania jego firmy,

Prokura ma skutki prawne wobec osób trzecich od daty zarejestrowania, a wcześniej tylko wówczas, gdy została udzielona za aktem urzędowym.

Art. 37. Żadne ograniczenia prokury, nawet jawne z aktu jej udzielenia, nie mają mocy i skutku względem osób trzecich i nie ulegają zarejestrowaniu.

Wyjątek stanowią:

- 1) nabycie, zbycie, ścieśnienie i obciążenie nieruchomości oraz praw hipotekowanych i
- 2) zbycie przedsiębiorstwa.

Czynności tych prokurent nie może spełniać bez szczególnego pełnomocnictwa.

Art. 38. Prokury odstępować nie można, co nie ubliża prawu prokurenta ustanawiania pełnomocników do poszczególnych czynności.

Art. 39. Prokura może być udzielona jednej osobie, albo kilku osobom oddzielnie lub łącznie (prokura łączna).

Art. 40. Prokurent, podpisując firmę, dodaje do niej wzmiankę, oznaczającą prokurę i swój podpis.

Art. 41. Prokurent nie ma prawa zajmować się czynnościami handlowymi tego samego rodzaju, co właściciel, ani na własny rachunek, ani na rzecz osób trzecich.

W razie niezachowania tego przepisu właściciel przedsiębiorstwa ma prawo żądać od prokurenta wynagrodzenia szkód i strat lub odstąpienia mu interesu, zawartego na własny rachunek, i wydania zysków.

Art. 42. Prokura nie ustaje z powodu śmierci, ubezwłasnowolnienia lub ograniczenia w czynnościach cywilnych właściciela przedsiębiorstwa albo zawarcia małżeństwa przez kobietę handlującą.

Art. 43. O ile ustawa niniejsza nie stanowi inaczej, — stosują się do prokury analogiczne przepisy kodeksu cywilnego o pełnomocnictwie.

ROZDZIAŁ IV.

Otwarcie spadku.

Art. 44. W razie śmierci lub pozbawienia praw stanu handlującego jednoosobowo — spadkobiercy i ich prawni zastępcy, a w razie śmierci lub pozbawienia praw stanu współnika firmowego — oprócz nich pozostali współnicy winni zawiadomić o tym właściwy sąd okręgowy.

Osoby te winny, o ile możności, oświadczyć jednocześnie celem zarejestrowania, kto i w ciągu jakiego czasu będzie w charakterze pełnomocnika przedsiębiorstwem spadkowym zarządzał, lub też oświadczyć o zawieszeniu przedsiębiorstwa. Zakres pełnomocnictwa określa spadkobiercy.

Oświadczenia tego rodzaju nie będą uważane za przyjęcie spadku.

Art. 45. Jeżeli przedsiębiorstwo, odziedziczone przez nieletniego, ma być nadal prowadzone, rada familijna wybierze pełnomocnika do prowadzenia przedsiębiorstwa w imieniu nieletniego i określi zakres jego pełnomocnictwa.

Uchwała rady familijnej podlega zatwierdzeniu przez sąd okręgowy i winna być zarejestrowana.

Art. 46. Przyłożenie pieczęci z powodu otwarcia spadku będzie wstrzymane, a pieczęcie już przyłożone będą zdjęte natychmiast po przedstawieniu sędziemu pokoju zaświadczenia sędziego rejestrowego o ustanowieniu pełnomocnika przedsiębiorstwa spadkowego (art. 44 i 45).

ROZDZIAŁ V.

Likwidacja.

Art. 47. Likwidatorowie działają stosownie do zarejestrowanego statutu, umowy spółki, uchwały współników lub orzeczenia sądowego.

Art. 48. Likwidatorowie, podpisując firmę, dodają do niej wzmiankę „w likwidacji“ i swój podpis.

Art. 49. Jeżeli w statucie, umowie spółki, uchwale współników lub orzeczeniu sądowym nie został wskazany sposób wyboru likwidatorów, wówczas likwidatorami będą:

w spółkach firmowych i komandytowych — wszyscy współnicy firmowi lub osoby wybrane przez nich większością głosów,

we wszystkich innych spółkach oraz stowarzyszeniach i związkach, uważanych za handlowe, — osoby wybrane większością głosów wszystkich współników względnie członków, obecnych na zgromadzeniu.

Spadkobiercy współnika przedstawiają łącznie osobę spadkodawcy.

Art. 50. Jeżeli z jakichbyś powodów likwidatorowie nie mogli być powołani w sposób powyżej wskazany, w takim razie na żądanie strony interesowanej wyznaczeni będą przez właściwy sąd okręgowy.

Art. 51. Likwidatorowie, o ile zakres ich czynności nie został określony w statucie, umowie spółki, uchwale współników lub orzeczeniu sądownym, mają prawo spełniać sądownie i pozasądowo wszelkie czynności zarządu i rozporządzania się majątkiem przedsiębiorstwa, zmierzające do likwidacji, z wyjątkiem sprzedaży majątku nieruchomości z wolnej ręki i dokonywania nowych operacji, chyba że one byłyby potrzebne do likwidacji.

Art. 52. Likwidator mianowany przez sąd może być w każdym czasie zastąpiony przez likwidatora z wyboru. O tej zmianie powinien być zawiadomiony sąd okręgowy przez złożenie protokołu wyborów.

Art. 53. Do odwołania likwidatorów stosują się analogiczne przepisy o ich ustanowieniu (art. 49).

Z ważnych powodów sąd okręgowy, na wniosek osoby interesowanej, może odwołać likwidatorów.

ROZDZIAŁ VI.

Zbywanie przedsiębiorstw handlowych.

Art. 54. Zbycie przedsiębiorstwa handlowego może być dokonane jedynie za aktem urzędowym.

Przed zarejestrowaniem akt zbycia niema skutków prawnych względem osób trzecich.

Art. 55. Firma może być zbywana tylko łącznie z przedsiębiorstwem głównym.

Art. 56. Akt zbycia winien zawierać:

- 1) imię, nazwisko i miejsce zamieszkania zbywcy i nabywcy,
- 2) wymienienie przedmiotu, ceny kupna oraz warunków jej spłaty,
- 3) wykaz wszystkich wierzycieli z podaniem ich imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania, sumy wierzytelności, terminu jej płatności, wzmianki czy wierzytelność jest zasądzona lub zaskarżona, oraz czy zostaje przez nabywcę przejęta do zapłaty,
- 4) wzmiankę, czy przedmiotem zbycia jest również firma,
- 5) zastrzeżenie rozwiązania sprzedaży, jeżeli nabywca nie zapłaci ceny kupna, oraz zastrzeżenie przywileju na sprzedanym przedsiębiorstwie pod rygorem utraty w przeciwnym razie prawa rozwiązania sprzedaży (art. 1654 kod. cyw.) względnie zastrzeżenie przywileju (art. 7 i 5 prawa o przywilejach i hipotekach),
- 6) wzmiankę, czy wszystkie aktywa przedsiębiorstwa, względnie które z nich, przechodzą na własność nabywcy.

Zarejestrowanie danych ad 6 zastępuje doręczenie przelewu wszystkim dłużnikom, względnie dłużnikom wyszczególnionym w akcie zbycia (art. 1690 kod. cyw.)

Art. 57. Zbywca lub nabywca obowiązany jest złożyć u sędziego rejestrowego przy zgłoszeniu zbycia do rejestru akt zbycia w pełnym brzmieniu lub w wyciągu, zawierającym dane z art. 56.

Akt ten lub wyciąg będzie przechowywany oddzielnie i nie jest dostępny do przeglądania.

Każdy wierzyciel przedsiębiorstwa może żądać od sędziego rejestrowego zaświadczenia, czy i z jaką wierzytelnością jest umieszczony w wykazie wierzycieli i czy wierzytelność jego została przejęta do zapłaty przez nabywcę, oraz jaka jest cena kupna i warunki jej spłaty.

Art. 58. Wierzyciele przedsiębiorstwa mogą prowadzić egzekucję przeciwko nabywcy na majątku przedsiębiorstwa na podstawie wyroków uzyskanych przeciwko zbywcy, pod warunkiem przedstawienia zaświadczenia sędziego rejestrowego, że wierzytelność jest wymieniona w wykazie jako zasądzona lub zaskarżona i że nie jest przejęta do zapłaty przez nabywcę.

Art. 59. Wobec wierzycieli przedsiębiorstwa nabywca odpowiedzialny jest z majątku przedsiębiorstwa.

Z całego swojego majątku i solidarnie ze zbywcą odpowiada nabywca wobec wierzycieli, objętych wykazem, w wypadkach następujących:

- 1) za wszystkie długi
 - a) jeżeli pasywa przedsiębiorstwa przewyższają aktywa,
 - b) jeżeli obraził na szkodę wierzycieli przedsiębiorstwa jakikolwiek przepis niniejszej ustawy, w szczególności jeżeli ukrył przeniesienie własności przedsiębiorstwa pod postacią zbycia poszczególnej jego części, pod postacią spółki albo w jakikolwiek inny sposób,
 - c) jeżeli akt zbycia zawarty został między małżonkami, krewnymi w linii prostej bez ograniczenia, w linii bocznej do czwartego stopnia włącznie, między powinowatymi do trzeciego stopnia włącznie, między adoptującym a adoptowanym, wreszcie między domownikami,
- 2) za dług przyjęty w akcie zbycia wyraźnie do zapłaty,
- 3) za dług nieprzyjęty do zapłaty, jeżeli zaniedbał zawiadomić o tem w ciągu dni ośmiu od daty aktu zbycia listem poleconym wierzyciela nieprzejętego,
- 4) w razie wypłacenia zbywcy ceny kupna w gotówce — z wyjątkiem zadatku — przed terminem wskazanym w art. 62 lub po zgłoszonym sprzeciwie.

W wypadkach ad 1) b) c) od uznania sądu zależy pociągnięcie nabywcy do solidarnej odpowiedzialności ze zbywcą.

Art. 60. Zbywca nie może odwoływać się do dobrodziejstwa terminu, jeżeli wierzytelność nie została przez nabywcę przejęta do zapłaty.

Art. 61. Wierzyciel przedsiębiorstwa ma prawo:

- 1) sprzeciwienia się wypłacie ceny kupna, jeżeli wierzytelność jego nie jest zabezpieczona przywilejem, hipoteką lub zastawem i jeżeli nie został przyjęty do zapłaty przez nabywcę,
- 2) pierwszeństwa do zaspokojenia z majątku przedsiębiorstwa w ciągu jednego roku od daty zbycia przed wierzytelnościami nabywcy, powstałymi przed aktem zbycia.

Art. 62. Sprzeciw winien być zgłoszony w sądzie okręgowym, właściwym dla przedsiębiorstwa, w ciągu dni 15-tu od daty, położonej na nu-

merze gazety urzędowej, zawierającej ogłoszenie o zbyciu i winien zawierać wymienienie wierzytelności i jej zasadę.

Art. 63. Wpis sprzeciwu do rejestru nie podlega ogłoszeniu.

Natomiast sędzia rejestrowy zawiadamia o nim zbywcę i nabywcę niezwłocznie.

Art. 64. Nabywca obowiązany jest w terminach, wskazanych w umowie zbycia, składać do depozytu sądowego na pokrycie należności sprzeciwiających się wierzycieli, stosownie do okoliczności, niewypłaconą jeszcze zbywcy całą lub część ceny kupna, która na zasadzie umowy winna być wypłacona zbywcy w gotówce.

Art. 65. Przeciwno zarejestrowanemu sprzeciwowi może strona interesowana wystąpić ze sporem sądowym w ciągu dni 15-tu od terminu wyznaczonego do sprzeciwu (art. 62).

Art. 66. Wpisy o sprzeciwie będą wykreślone z rejestru w razie cofnięcia sprzeciwu, zaspokojenia wierzyciela lub na zasadzie wyroku sądowego.

Art. 67. Zbywca odpowiada za długi przedsiębiorstwa przejęte do zapłaty przez nabywcę przez lat trzy o ile z mocy innych przepisów odpowiedzialność jego nie ustaje wcześniej.

ROZDZIAŁ VII.

Postanowienia karne.

Art. 68. Kto uzyskał świadomie fałszywy wpis do rejestru handlowego, ulegnie karze więzienia do roku jednego, o ile czyn jego nie podpada pod surowszy przepis kodeksu karnego.

Art. 69. Zbywca lub nabywca przedsiębiorstwa handlowego, który zgłasza sędziemu rejestrowemu akt zbycia, zawierający świadomie fałszywe dane (art. 56), ulegnie karze więzienia do roku jednego, o ile czyn jego nie podpada pod surowszy przepis kodeksu karnego.

Art. 70. Kto świadomie używa nieprzysługującej mu firmy ulegnie na żądanie osoby interesowanej (art. 2¹ U. P. K.) karze aresztu lub grzywny do marek polskich 10.000.

Art. 71. W wypadkach skazania za przestępstwa, określone w art. 68 do 70, może sąd na żądanie osoby interesowanej nakazać opublikowanie wyroku (art. 33 K. K.)

PRZEPISY PRZECHODNIE.

Art. 1. Do czasu ustawodawczego uregulowania rejestru handlowego na całym obszarze Państwa Polskiego, dekret niniejszy obowiązywać będzie tylko na tym obszarze zaboru rosyjskiego, który znajduje się pod rządem kodeksu handlowego francuskiego.

Art. 2. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od daty ogłoszenia w Dzienniku Praw Państwa Polskiego.

Art. 3. Z dniem wejścia w życie dekretu o rejestrze handlowym tracą moc obowiązującą:

- 1) rozporządzenie Gen. Gub. Warszawskiego z dnia 1 listopada 1916 roku № 227 o rejestrze firmowym (Księga jawności handlowej) i firmach handlowych (Dz. Rozp. dla Gen. Gub. N. № 58) i rozporządzenia wykonawcze I, II Gen. Gub. Warszawskiego z dn. 19 grudnia 1916 r. № 239 i 240. (Dziennik Rozporządzeń dla Gen. Gub. Warszawskiego № 59).
- 2) art. 21, 23 ust. 2, 25, 29, 30, 42 do 46 i 66 do 70 k. h.
- 3) wszelkie inne przepisy sprzeczne z niniejszym dekretem.

Art. 4. Art. 2 kodeksu handlowego otrzymuje brzmienie następujące: „Każdy małoletni usamowolniony, jednej lub drugiej płci, mający lat 18 ukończonych, który zechce skorzystać z możliwości prowadzenia handlu, art. 487 Kod. Cyw. mu dozwolonej, nie będzie mógł przedsiębiorstwa handlowych, ani być uważanym za pełnoletniego co do zobowiązań, przezeń w czynnościach handlowych zaciągniętych, o ile nie został uprzednio upoważniony przez ojca, lub w razie śmierci, pozbawienia własnej woli lub nieobecności ojca, przez matkę, a w braku ojca i matki przez uchwałę rady rodzinnej, potwierdzoną przez *trybunał cywilny*.”

Upoważnienia udzielane małoletnim, którzy nie podlegają przepisom ustawy o rejestrze handlowym, wydawane być winny za aktem urzędowym.

Upoważnienia, udzielane małoletnim do prowadzenia handlu, nabierają mocy prawnej od daty zarejestrowania we właściwym sądzie okręgowym“.

Art. 5. Obowiązek zgłoszenia do rejestru dotyczy także danych, powstałych przed wejściem w życie niniejszego dekretu.

Art. 6. Minister Sprawiedliwości wyda rozporządzenie wykonawcze do dekretu niniejszego.

Art. 7. Minister Sprawiedliwości wyda w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz z Ministrem Przemysłu i Handlu rozporządzenie o opłatach w postępowaniu rejestrowym.

Art. 8. Firmy, powstałe przed wejściem w życie niniejszego dekretu, niezgodne z jego przepisami, mogą być używane nadal z wyjątkiem firm spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych, które winny być uzupełnione dodatkiem „Spółka akcyjna“, względnie „Komandytowo akcyjna“, jeżeli określenie to nie jest zawarte pod jakąkolwiek formą w dotychczasowej firmie.

W razie dobrowolnej zmiany brzmienia dotychczasowej firmy lub sprzedaży przedsiębiorstwa mają w przedmiocie firmy zastosowanie przepisy niniejszego dekretu.

Dotychczasowe firmy jednobrzmiące mogą w drodze sądowej żądać zmian, mających na celu odróżnienie jednej od drugiej.

Art. 9. Wpisy rejestrowe, dokonane w okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie na zasadzie przepisów dotychczasowych, pozostają w mocy.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 164).

DEKRET

w przedmiocie dyzlokacji sądów.

Art. 1. Sądy pokoju, sądy okręgowe i sądy apelacyjne zachowują dotychczasowe swoje siedziby i okręgi.

Art. 2. Siedzibą Sądu Najwyższego jest Warszawa.

Art. 3. Tworzenie nowych oraz zmiany siedzib i okręgów istniejących sądów apelacyjnych i okręgowych uchwała Rada Ministrów na wniosek Ministra Sprawiedliwości.

Odnośnie do sądów pokoju zarządzenia w tym przedmiocie wydaje Minister Sprawiedliwości.

Art. 4. Postanowienia Rady Ministrów, względnie Ministra Sprawiedliwości, dotyczące dyzlokacji sądów, będą ogłaszane w gazecie rządowej i w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości.

Art. 5. Przepisy tymczasowe o dyzlokacji sądów z dnia 18 lipca 1917 r. (Dziennik Urzędowy Departamentu Sprawiedliwości № 1, poz. 2) niniejszem zostają uchylone.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 170).

DEKRET

w przedmiocie utworzenia sądów dla nieletnich.

Art. 1. W miastach Warszawie, Łodzi i Lublinie tworzą się specjalne sądy pokoju dla nieletnich.

Sądy te rozpoznawać będą wszelkie sprawy karne, wynikłe na terytorjum danego miasta i należące do właściwości sądów pokoju, o ile oskarżonymi lub poszkodowanymi w tych sprawach są nieletni w wieku do lat 17.

Art. 2. Przy sądach dla nieletnich powstają urzędy stałych opiekunów sądowych, mianowanych przez sędziego z pośród osób obojga płci, szczególnie kwalifikujących się do sprawowania nadzoru nad nieletnimi.

Opiekunowie sądowi pobierają stałe wynagrodzenie z funduszów dyspozycyjnych sądu i przy sprawowaniu obowiązków podlegają wskazówkom sędziego według instrukcji, jaką w tej mierze wyda Minister Sprawiedliwości.

Art. 3. Przy sądach dla nieletnich mogą być urządzone specjalne izby dla pomieszczenia nieletnich, których pozostawienie na wolności nie będzie możliwem i którzy pozostawać tam będą pod dozorem opiekuna sądowego lub osoby przez sędziego wyznaczonej.

Art. 4. Przepisy wykonawcze; dotyczące organizacji sądów dla nieletnich oraz trybu rozpoznawania spraw w sądach, wyda Minister Sprawiedliwości, który też określi termin wprowadzenia niniejszego dekretu w życie.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Śmiarowski*

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 171).

DEKRET

w przedmiocie organizacji okręgowych dyrekcji więziennych.

Art. 1. Kontrolę nad działalnością więzień i zakładów wychowawczo-poprawczych w zakresie administracyjnym, gospodarczym i finansowym sprawują okręgowe dyrekcje więzienne.

Art. 2. Dyrekcje więzienne tworzą się:

- a) w Warszawie,
- b) w Mokotowie,
- c) w Łodzi,

- d) w Lublinie i
- e) w Kielcach.

Art. 3. Dyrekcje więzienne wykonywują nadzór:

Dyrekcja w Warszawie — nad więzieniami w okręgach sądowych: Warszawskim (z wyjątkiem miasta i powiatu Warszawskiego), Płockim, Mławskim, Włocławskim i Łowickim.

Dyrekcja w Mokotowie — nad więzieniami w mieście Warszawie i powiecie Warszawskim oraz więzieniami w okręgach sądowych Łomżyńskim i Siedleckim i zakładami wychowawczo-powręczymi w Studzieńcu, Puszczy i Spale.

Dyrekcja w Łodzi — nad więzieniami w okręgach sądowych: Łódzkim, Kaliskim i Piotrkowskim (z wyjątkiem więzienia w Dąbrowie).

Dyrekcja w Lublinie — nad więzieniami w okręgach sądowych: Lubelskim, Zamojskim i Bialskim.

Dyrekcja w Kielcach — nad więzieniami w okręgach sądowych: Kieleckim, Częstochowskim, Sosnowieckim z więzieniem w Dąbrowie i Radomskim.

Art. 4. Personel dyrekcji okręgowych stanowią:

- a) dyrektor okręgowy, jako urzędnik VI klasy etatu płac;
- b) inspektor okręgowy, jako pomocnik dyrektora — urzędnik VII klasy etatu płac;
- c) sekretarz, jako urzędnik IX klasy etatu płac;
- d) 2 kancelistów, jako urzędników X klasy etatu płac;
- e) woźny i
- f) goniec.

Art. 5. Dyrektora okręgowego i jego pomocnika (inspektora) mianuje Minister Sprawiedliwości. Personel kancelaryjny i niższą służbę przyjmuje na wniosek dyrektora okręgowego szef sekcji więziennej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Art. 6. Naczelnicy więzień podlegają w zakresie w art. 1 wskazanym, zarządzeniom i wskazówkom dyrektora swego okręgu, któremu obowiązani są składać raporty i sprawozdania o działalności więzień w swej dziedzinie.

Art. 7. Szczegółową instrukcję, przepisy dla dyrekcji okręgowych oraz ewentualne zmiany w podziale na okręgi wyda Minister Sprawiedliwości.

Art. 8. Minister Sprawiedliwości upoważniony jest do tworzenia, w miarę, potrzeby, nowych dyrekcji okręgowych, działających na powyższych zasadach w innych miejscowościach Państwa Polskiego.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Śmiarowski*

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 173).

D E K R E T

w przedmiocie nietykalności członków Sejmu Ustawodawczego.

Art. 1. Członkowie Sejmu Ustawodawczego nie mogą być pociągani do odpowiedzialności za jakiekolwiek głosowanie w Sejmie lub w jego komisjach; za zachowanie się i za oświadczenia w Sejmie lub w jego komisjach odpowiadają tylko przed Sejmem [podług przepisów porządku sejmowania].

Art. 2. W ciągu sesji Sejmu Ustawodawczego członkowie sejmu nie mogą być pozbawiani wolności, ani też postępowanie karne nie może być przeciwko nim wdrażane bez uprzedniej zgody Sejmu, o ile nie będą schwytani na gorącym uczynku. W tym wypadku władza sądowa uwiadomi niezwłocznie prezydium Sejmu. Sejm może zażądać bezzwłocznego uwolnienia niezależnie od tego, czy uwięzienie nastąpiło podczas sesji, czy przed jej rozpoczęciem.

Postępowanie karne przeciwko członkowi Sejmu Ustawodawczego na żądanie Sejmu winno być zawieszane na czas sesji.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 178).

D E K R E T

w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych.

Do czasu ujednostajnienia prawa prasowego na wszystkich ziemiach Państwa Polskiego, obowiązywać będzie na obszarach, będących uprzednio pod zaborem rosyjskim, co następuje:

T Y T U Ł I.

O drukach wogóle.

Art. 1. Prasa jest wolna. Wolność prasy podlega tylko tym ograniczeniom, które są przewidziane w Kodeksie Karnym lub określone w ustawach.

Art. 2. Do druków, podlegających mocy niniejszych przepisów prasowych, zalicza się wszelkie przeznaczone do puszczenia w obieg książki, broszury, czasopisma, plakaty, kartki osobne, nuty, wizerunki, rysunki, plany i mapy, odbijane sposobem mechanicznym lub chemicznym.

Art. 3. Na każdym druku, wypuszczonym w obieg, powinno być wymienione nazwisko i adres właściciela drukarni, litografji, metalografji lub wogóle zakładu, w którym rzeczony druk odbito. Zamiast nazwiska i adresu właściciela wystarcza wymienienie firmy, wciągniętej do rejestru handlowego.

Przepis niniejszy nie stosuje się do kart wyborczych, jeżeli są puszczane w obieg podług wzoru, ustalonego przez ustawę; do druków, przeznaczonych wyłącznie do użytku przemysłu i handlu lub do użytku domowego i towarzyskiego, jako to: okólniki, cenniki, bilety wizytowe i t. p., oraz do druków artystycznych (akwafort, autolitografji i t. p.), mających charakter oryginału.

Art. 4. Jako puszczenie w obieg druku w pojęciu niniejszych przepisów prasowych uważać należy również wszelkie wystawianie lub rozkładanie druku w miejscach, które przez swą dostępność umożliwiają publiczności zaznajamianie się z nim.

Art. 5. Pierwsze egzemplarze każdego druku w ilości, którą określi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, natychmiast po ich odbiciu winny być przez zarządzającego drukarnią bezpłatnie dostarczone miejscowej instytucji lub miejscowemu urzędnikowi do spraw prasowych. Z dostarczonych w ten sposób egzemplarzy dwa, przy czasopismach zaś trzy egzemplarze, zachowuje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, pozostałe zaś egzemplarze przesyła do bibliotek publicznych, których spis Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ogłosi.

Przepis ten nie dotyczy t. zw. druków akcydensowych, t. j. wszelkiego rodzaju formularzy, zawiadomień w sprawach rodzinnych i handlowych, zaproszeń, kart wizytowych i t. p. bez względu na sposób ich wykonania.

Art. 6. Bez zezwolenia władzy wojskowej wzbronione jest ogłaszanie wiadomości, dotyczących ruchu wojsk i środków obrony państwowej.

Art. 7. Drukowanie ogłoszeń o sprzedaży losów loteryjnych, promes oraz pożyczek premjowych wymaga zezwolenia Ministerstwa Skarbu, drukowanie zaś ogłoszeń, dotyczących sprzedaży lekarstw i sposobu ich użycia oraz leczenia chorób, wymaga zezwolenia Ministerstwa Zdrowia Publicznego.

Art. 8. Wzbronione jest drukowanie ogłoszeń:

1. treści pornograficznej i wogóle przeciwnych prawu lub moralności;
2. o drukach, jeżeli w ogłoszeniu wskazano, że druk zawiera treść przeciwną prawu lub moralności, bądź dotyczy zwyrodnienia płciowego, prostytucji lub skłonności przeciwnych naturze.

Ustęp 2-gi przepisu niniejszego nie stosuje się do wydawnictw naukowych, pedagogicznych lub bibliograficznych.

T Y T U Ł II.

O czasopismach w szczególności.

Art. 9. Jako czasopismo uważane są wszelkie druki pod tym samym nagłówkiem i z numeracją kolejną, ukazujące się w obiegu częściej niż cztery razy do roku.

Art. 10. Przepisy niniejsze, dla czasopism ustalone, nie rozciągają się do wydawnictw rządowych, Sejmu Polskiego, instytucji miejskich i samorządowych, towarzystw naukowych, literackich i artystycznych w sprawach, dotyczących ściśle zakresu ich działalności, do zbiorów dokumentów historycznych, wszelkiego rodzaju słowników, tudzież do komunikatów periodycznych, przeznaczonych jedynie dla rozpowszechniania pomiędzy redakcjami, które to wydawnictwa podlegają przepisom, ustalonym dla druków wogóle.

Art. 11. Do dodatków, stanowiących składową część czasopisma, zalicza się tylko te dodatki, które nie są oddzielnie sprzedawane ani w prenumeracie, ani w postaci oddzielnych książeczek, numerów albo zeszytów oraz te dodatki do czasopism codziennych, które, chociaż można nabywać osobno, będą zawierały jedynie informacje o szczególnie ważnym wypadku dnia.

Wszelkie inne druki o charakterze odrębnego czasopisma, jeżeli mogą być nabywane oddzielnie w prenumeracie lub przez zakupno poszczególnych książeczek lub numerów albo zeszytów, nie mogą być uważane za dodatek do innego czasopisma, chociażby nosiły ten sam tytuł,—wskutek tego wszelkie warunki wypuszczenia w obieg, określone niniejszymi przepisami prasowymi, muszą być przestrzegane przez każde z takich dwu wydawnictw osobno.

Art. 12. Każde czasopismo musi być podpisane przez wydawcę i redaktora. Redaktorem może być wydawca. Jeżeli czasopismo ma kilku redaktorów, z których każdy odpowiada za poszczególny dział czasopisma, każdy taki dział musi być podpisany przez odpowiedniego redaktora.

Art. 13. Jeżeli czasopismo znajduje się w sprzedaży detalicznej, na każdym numerze czasopisma winna być wskazana cena numeru pojedynczego.

Art. 14. Wydawcą i redaktorem może być tylko osoba, która ukończyła lat dwadzieścia jeden, nie utraciła praw w myśl art. 25—30 Kod. Karnego, oraz stale zamieszkująca w Państwie Polskiem. Ponadto redaktorem nie może być osoba, która na zasadzie wyroku sądowego odsiaduje areszt lub pozostaje w więzieniu śledczym; przepis ten ma moc obowiązującą przez cały czas trwania aresztu. Jeżeli wydawcą jest stowarzyszenie, spółka lub instytucja, czasopismo podpisuje upoważniona pojedyncza osoba.

Wydawcą lub redaktorem nie może być osoba, która po złożeniu deklaracji o wydawaniu czasopisma przestanie odpowiadać wyżej wymienionym warunkom.

Art. 15. Pragnący wydawać nowe czasopismo obowiązany jest złożyć w miejscowym państwowym urzędzie administracyjnym deklarację, za-

wierającą wskazanie: a) miejscowości, w której czasopismo będzie wychodziło, b) tytułu wydawnictwa, jego zakresu, terminu wychodzenia i ceny prenumeracyjnej, c) imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania wydawcy i redaktora, jeżeli wydawca nie bierze na siebie tego obowiązku, a jeżeli redaktorów jest kilku, imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania każdego z nich, d) drukarni, w której czasopismo będzie drukowane.

Art. 16. Redaktor nowego czasopisma powinien złożyć deklarację, iż bierze na siebie kierowanie czasopismem w całości lub w części i w jakiej mianowicie, oraz, że czyni zadość warunkom, wskazanym w art. 14 niniejszych przepisów prasowych.

Art. 17. Państwowy urząd administracyjny obowiązany jest wydać bezpłatne zaświadczenie odbioru deklaracji (art. 15 i 16) z oznaczeniem daty odbioru.

Najpóźniej w ciągu siedmiu dni od dnia złożenia wymienionych deklaracji państwowy urząd administracyjny może zabronić wydawania czasopisma. W razie niewydanego zakazu w terminie oznaczonym czasopismo może wychodzić. Zakaz może nastąpić: a) jeżeli w złożonych deklaracjach pomieszczone są nie wszystkie wymagane w art. 15 i 16 wskazania, b) jeżeli tytuł czasopisma uchybia przepisom prawa lub moralności, c) jeżeli istnieją przeszkody, wymienione w art. 14 niniejszych przepisów prasowych. Zakaz w terminie wskazanym powinien być udzielony na piśmie z wyszczególnieniem przyczyn odmowy. Od decyzji państwowego urzędu administracyjnego osoby zainteresowane mogą wnieść zażalenie do Ministra Spraw Wewnętrznych w ciągu dwóch tygodni od dnia wydania decyzji odmownej. Od decyzji Ministra Spraw Wewnętrznych w takim samym terminie przysługuje prawo odwołania się do Sądu Najwyższego.

Art. 18. Jeżeli po złożeniu deklaracji (art. 15 i 16) zajdzie jaka zmiana w warunkach wydawania danego czasopisma (art. 15), o zmianie takiej należy w ciągu dni trzech złożyć odpowiednią deklarację. Również z zachowaniem tych samych terminów należy złożyć oświadczenie o ustąpieniu redaktora danego czasopisma w wypadkach, jeżeli redaktor wyjeżdża za granicę Państwa Polskiego, traci wolność osobistą lub zostanie pozbawiony praw albo ograniczony w prawach. Przy złożeniu ponownej deklaracji państwowy urząd administracyjny kieruje się zasadami, wymienionymi w art. 17 niniejszych przepisów prasowych.

Art. 19. Osoba, uprawniona do wydawania czasopisma (art. 17), ma prawo przystąpić do puszczenia w obieg tegoż wydawnictwa w terminie rocznym od daty złożenia deklaracji (art. 15).

Czasopismo już wydawane, a nie ukazujące się z jakichbych przyczyn w ciągu roku, uważa się za zamknięte i dla jego wznowienia potrzebne jest spełnienie warunków, wymienionych w art. 15, 16 i 17 niniejszych przepisów prasowych.

Art. 20. Czasopismo, zamieszczające ogłoszenia, obowiązane jest przyjąć zakomunikowane mu przez władze państwowe lub komunalne ogłoszenia i na żądanie tychże władz podać je w jednym z dwu najbliższych numerów czasopisma za opłatą przyjętej należności za ogłoszenia.

Art. 21. Czasopismo, jeżeli jest wydawnictwem codziennym, obowiązane jest w ciągu dni trzech po otrzymaniu, a w wydawnictwie, wychodzącym w odstępach dłuższych, w numerze najbliższym, a mającym wyjść po

upływie dni trzech od otrzymania, zamieścić bezpłatnie, bez dokonywania zmian i uwag w tekście oraz bez umieszczenia w tym samym numerze zaprzeczeń, wszelkie zakomunikowane przez urząd państwowy zaprzeczenie lub sprostowanie wiadomości, opublikowanej w tem czasopiśmie.

Nadesłane przez urzędy państwowe zaprzeczenia lub sprostowania powinny być wydrukowane takimi samymi czcionkami i w tym samym dziale, co i wiadomość, ulegająca sprostowaniu.

Art. 22. Jeżeli w czasopiśmie zostanie umieszczona wiadomość, dotycząca osoby prywatnej lub instytucji społecznej, handlowej albo komunalnej, wydawnictwo to nie może odmówić przyjęcia zakomunikowanego przez tę osobę lub instytucję zaprzeczenia lub sprostowania, jeżeli zaprzeczenie lub sprostowanie nie zawiera treści karalnej i jest ograniczone do wiadomości rzeczowych. Zaprzeczenie lub sprostowanie osoby prywatnej lub instytucji społecznej, handlowej lub komunalnej winno być z zachowaniem terminów, wyszczególnionych w art. 21 niniejszych przepisów prasowych, wydrukowane bezpłatnie, jeżeli zajmuje najwyżej dwa razy tyle miejsca, co zajmował artykuł, na który jest odpowiedzią. W razie większych rozmiarów zaprzeczenia lub sprostowania wydawnictwo obowiązane jest je zamieścić, może jednak pobrać opłatę przyjętej należności za umieszczenie wierszy, przewyższających normę, podlegającą bezpłatnemu umieszczeniu. Zaprzeczenie lub sprostowanie musi być podpisane przez osobę lub instytucję, wnoszącą obronę, i, w razie żądania, wydrukowane takimi samymi czcionkami i w tym samym dziale, co i wiadomość, ulegająca sprostowaniu.

Art. 23. W sprawach o zniesławienie, przewidzianych w ustępie 2-im art. 538 Kod. Karn., rozprawy sądowe nie podlegają ogłoszeniu, gdyby nawet toczyły się przy drzwiach otwartych. Skarżącemu służy prawo ogłoszenia swej wniesionej do sądu skargi w czasopiśmie, które dopuściło się zniesławienia. Skarga ta winna być bezpłatnie wydrukowana w czasopiśmie z zachowaniem terminów, wskazanych w art. 21 niniejszych przepisów prasowych.

Zakaz, przez artykuł niniejszy ustanowiony, nie rozciąga się do wyroku sądowego.

Art. 24. W sprawach, toczących się przy drzwiach zamkniętych, mogą być drukowane tylko wydane przez sąd wyroki.

Art. 25. Nie wolno wzywać publicznie za pośrednictwem czasopism do gromadzenia pieniędzy na opłatę kar pieniężnych oraz składać za pośrednictwem czasopism publicznego poświadczenia odbioru kwot, na taki cel złożonych.

TYTUŁ III.

O nakładaniu aresztu i dochodzeniu sądowym.

Art. 26. Wszelka obraza przepisów prasowych, jak również wszelkie przestępstwa, za pomocą druku spełnione, należą do właściwości sądów.

Art. 27. Na pojedyncze druki może być nałożony areszt z rozporządzenia instytucji lub urzędnika do spraw prasowych przy równoczesnym wytoczeniu procesu sądowego przeciw winnym, gdy w treści takich druków zawarte są oznaki przestępstwa, przewidzianego w kodeksie karnym, z wyjątkiem przestępstw, dochodzonych w drodze oskarżenia prywatnego.

Niezależnie od wypadków, przewidzianych w części pierwszej artykułu niniejszego, areszt może być zastosowany w razie uchybienia przepisom artykułów 3 i 6 niniejszych przepisów prasowych, odnośnie zaś do poszczególnych numerów czasopism, również w razie uchybienia przepisom art. 12.

Art. 28. Rozporządzenie, nakazujące areszt druków w trybie, wskazanym w art. 27, wymaga zatwierdzenia władzy sądowej.

Jeżeli władza, która zarządziła areszt, nie uzyska w przeciągu miesiąca od nałożenia aresztu zatwierdzającej uchwały sądowej, zarządzenie aresztu traci moc obowiązującą.

Art. 29. Decyzję o uchyleniu lub zatwierdzeniu aresztu winien sąd wydać na Sesji Gospodarczej niezwłocznie po otrzymaniu odnośnego zawiadomienia władzy administracyjnej.

W razie zatwierdzenia aresztu sąd władny jest nakazać zawieszenie czasopisma do wydania wyroku.

Art. 30. Niezależnie od wypadku nałożenia aresztu z mocy art. 27 sąd władny będzie zastosować areszt lub zawieszenie czasopisma i w innych wypadkach w charakterze środka prewencyjnego.

Art. 31. Areszt polega na zabezpieczeniu przeznaczonych do rozpowszechnienia egzemplarzy druku, które opuściły prasę.

Areszt może być rozciągnięty na złożony tekst oraz na płyty i formy, służące do odbijania danego druku.

Odrębne części druku (załączniki do czasopism i t. p.), nie zawierające treści karalnej, należy wyłączyć z pod aresztu.

Art. 32. W czasie trwania aresztu wzbronione jest rozpowszechnianie druków, objętych aresztem, oraz przedrukowywanie ustępów, które spowodowały nałożenie aresztu.

Art. 33. Ministrowi Spraw Wewnętrznych przysługuje prawo zarządzenia aresztu poszczególnych druków, wydanych za granicą i w Państwie Polskiem rozpowszechnianych, o ile treść zawiera cechy przestępstwa (art. 27).

TYTUŁ IV.

O karach wymierzanych za przekroczenie przestępstw prasowych.

Art. 34. Do Kodeksu Karnego wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia;

- 1) Ustęp 3-ci art. 293 Kod. Karn. uchyla się.
- 2) Po art. 294 Kod. Karn. wprowadza się art. 294a treści następującej:
„Winny zamieszczenia w deklaracji o przyjęciu na siebie obowiązku wydawcy lub redaktora czasopisma w jego całości lub w pewnej jego części świadomie fałszywych wiadomości co do warunków, od których zależy prawo być wydawcą lub redaktorem, ulegnie karze:

a r e s z t u “.

- 3) Po artykule 299 Kod. Karn. wprowadza się art. 299a treści następującej:

„Winny zamieszczenia ogłoszenia, którego druk jest zakazany przez ustawę lub rozporządzenie, ulegnie karze: aresztu na czas do jednego miesiąca lub grzywny do marek polskich tysiąca“.

- 4) Ustępy 1 i 3 art. 303 Kod. Karn. uchyla się.

- 5) Po art. 293 Kod. Karn. wprowadza się art. 293a treści następującej:

„Winny niezłożenia właściwej władzy w terminie przepisany liczbą egzemplarzy druku, określonej przez ustawę lub rozporządzenie, ulegnie karze, prócz zasądzenia wartości złożonych egzemplarzy, przyjmując za podstawę obliczeń cenę sprzedażną na rynku księgarskim, aresztu na czas do miesiąca trzech lub grzywny do marek polskich sześciuset“.

- 6) Po art. 303 wprowadza się art. 303a treści następującej:

„Wydawca wydawnictwa periodycznego, winny puszczenia w obieg nowego wydawnictwa periodycznego bez spełnienia warunków, wymaganych przez ustawę lub rozporządzenie, ulegnie karze:

a r e s z t u “.

TYTUŁ V.

Przepisy przechodnie.

Art. 35. Czasopisma, które wydały chociaż jeden numer w okresie półrocznym przed ogłoszeniem niniejszych przepisów prasowych w Dzienniku Praw, uważane są za uprawnione do dalszego wychodzenia, jeżeli w terminie tygodniowym od daty otrzymania mocy niniejszych przepisów prasowych spełnią warunki w art. 14, 15 i 16 przewidziane.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Spraw Wewnętrznych:

S. Wojciechowski

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 186).

DEKRET

o rozciągnięciu na okręgi sądowe bialski i suwalski przepisów, dotyczących zarządu i wymiaru sprawiedliwości, obecnie obowiązujących w okręgu Sądu Apelacyjnego Warszawskiego.

Wszelkie wogóle przepisy, dotyczące zarządu i wymiaru sprawiedliwości, w szczególności przepisy, dotyczące urządzenia sądownictwa, dyzlo-

kacji sądów, wynagrodzenia urzędników wymiaru sprawiedliwości, postępowania cywilnego i karnego, tudzież kosztów sądowych, obecnie obowiązujące w okręgu Sądu Apelacyjnego Warszawskiego, rozciąga się niniejszem na okręgi sądowe białski i suwalski.

Dan w Warszawie, dn. 4 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 14 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 188).

DEKRET

w przedmiocie ustroju Sądu Najwyższego.

Na zasadzie uchwały Rady Ministrów stanowią:

Art. 1. Sąd Najwyższy stanowią prezesi i sędziowie w odpowiedniej liczbie. Jeden z prezesów będzie mianowany na stanowisko pierwszego prezesa Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy dzieli się na Izby. Na czele każdej Izby stoi prezes. Ogólne Zgromadzenie prezesów i sędziów Sądu Najwyższego oznacza zakres działania i skład osobowy poszczególnych Izb.

Art. 2. Sąd Najwyższy orzeka w składzie trzech sędziów, a w sprawach dyscyplinarnych w składzie pięciu sędziów, przyczem przez sędziów rozumieć należy także prezesów. Wyjątek stanowią sprawy, zastrzeżone kompletowi całej Izby lub też ogólnemu zgromadzeniu Sądu Najwyższego. Komplet zwyczajny ma prawo uchwalić przekazanie poszczególnej sprawy kompletowi całej Izby, ten zaś może przekazać sprawę ogólnemu zgromadzeniu Sądu Najwyższego.

Do ważności uchwał pełnej Izby wymagana jest obecność dwóch trzecich części członków tejże Izby, conajmniej zaś obecność pięciu sędziów, wliczając w to prezesa. Do ważności uchwał ogólnego zgromadzenia wymagana jest obecność połowy członków Sądu Najwyższego, licząc tak prezesów jak i sędziów.

Do uzupełnienia kompletu może być powołany tak sędzia, należący do składu innej Izby, jako też sędzia apelacyjny, nie może atoli przewodniczyć na posiedzeniu.

Art. 3. Sąd Najwyższy oprócz sprawowania przekazanego mu ustawami sądownictwa jest władny:

- a) na ogólnym zgromadzeniu wyjaśniać na wniosek Ministra Sprawiedliwości przepisy prawa obowiązującego, wywołujące w praktyce wątpliwości lub stosowane rozbieżnie;

- b) wypominać i usuwać w miarę możliwości usterki, dostrzeżone w czynnościach urzędowych sądów niższych, oraz według uznania zawiadamiać o nich Ministra Sprawiedliwości.

Art. 4. Obowiązki Prokuratora naczelnego pełni Minister Sprawiedliwości. Przy Sądzie Najwyższym urzęduje odpowiednia liczba prokuratorów i podprokuratorów. Jeden z prokuratorów będzie mianowany na stanowisko Pierwszego Prokuratora.

Art. 5. Przy Sądzie Najwyższym istnieje sekretariat prawniczy, złożony z osób kwalifikowanych na urząd sędziowski. Pełnią one czynności pomocnicze określone instrukcją wewnętrzną.

Art. 6. Niniejszy dekret zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia. Równocześnie przestają obowiązywać: art. 8 i dwa pierwsze zdania art. 9 tymczasowych przepisów o urządzeniu sądownictwa w Królestwie Polskim z dnia 18 lipca 1917 r. oraz zawarte w art. 28 tychże przepisów postanowienie o składzie Sądu Najwyższego jako dyscyplinarnego.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 15 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 199).

DEKRET

w przedmiocie zmian w urządzeniach wymiaru sprawiedliwości w b. zaborze austriackim.

Art. 1. Dotychczasowy ustrój sądownictwa, prokuratury, adwokatury i notariatu ulega zmianom, określonym w następujących przepisach.

Art. 2. Postanowienia artykułów 6 do 10 włącznie, 13, 14 i 15 Ustawy o władzy sędziowskiej z 21 grudnia 1867 Dz. P. P. № 144, zachowują moc obowiązującą.

Wyroki będą wydawane w imieniu Republiki Polskiej.

Prawo łaski i abolicji, określone w art. 13 powołanej ustawy, wykonuje Przedstawiciel Najwyższej Władzy Państwowej.

Art. 3. Każdy sędzia już z tytułu nominacji uzyskuje pełnię władzy i praw związanych z tym stanowiskiem w rozumieniu ustawy o władzy sędziowskiej z 21 grudnia 1867, Dz. P. P. № 144. Instytucja sędziów pomocniczych, jako sędziów ograniczonych z mocy ustawy w sprawowaniu swego urzędu, jest zniesiona.

Sędziowie zapasowi, mianowani jako tacy dla okręgu Sądu Apelacyjnego mogą być także wbrew swej woli przenoszeni na inne miejsce słuźbowe.

Art. 4. Okres reorganizacji sądownictwa, w ciągu którego tak sędziowie, jak i urzędnicy niesędziowscy z urzędu mogą być przenieszeni na inne miejsca służbowe lub też w stan spoczynku, bez względu na ograniczenia ustanowione w ustawie o władzy sędziowskiej oraz w pragmatyce służbowej z dnia 25 stycznia 1914, Dz. P. P. № 15, upływa z końcem roku 1920. Okres ten może być przedłużony uchwałą Rady Ministrów.

Art. 5. Sąd Najwyższy w Warszawie przejmuje zakres działania Najwyższego Trybunału sądowego i kasacyjnego oraz Trybunału Administracyjnego.

Statut Najwyższego Trybunału sądowego i kasacyjnego z d. 7 sierpnia 1850. r., Dz. P. P. № 327, traci moc obowiązującą. W jego miejsce wstępuje statut Sądu Najwyższego w Warszawie.

Art. 6. W sądach apelacyjnych komplety z pięciu będą zastąpione przez komplety z trzech sędziów, wliczając w to przewodniczącego. Jedynie w sprawach dyscyplinarnych zasiadają nadal komplety z pięciu.

Art. 7. Sądy Krajowe i Obwodowe używają jednolicie nazwy „Sąd Okręgowy“, Wyższe Sądy Krajowe zaś nazwy „Sąd Apelacyjny“.

Prokuratura bierze nazwę od sądu, przy którym jest ustanowiona, zatem: „Prokurator (podprokurator) przy Sądzie Okręgowym, Apelacyjnym, Najwyższym“.

Tytuł urzędowy sędziego winien określać jego każdoczesne stanowisko służbowe i opiewa bez względu na rangę (klasę płacy): „Sędzia powiatowy, sędzia śledczy, sędzia zapasowy, sędzia Sądu Okręgowego, Apelacyjnego lub Sądu Najwyższego“. Kierownicy sądów używają tytułów następujących: „Naczelnik sądu powiatowego, Prezes (Wiceprezes) Sądu Okręgowego lub Apelacyjnego“.

Kandydaci przygotowujący się do urzędu sędziowskiego noszą tytuł „aplikantów“, kandydaci adwokatury zaś, odbywający praktykę sądową, zachowują tytuł „praktykantów“. Do jednych i drugich mają zastosowanie postanowienia § 17, ust. 3 ustawy organizacyjnej z dnia 27 listopada 1896, Dz. P. P. № 217.

Art. 8. Prezes Sądu Apelacyjnego kieruje ogólną administracją sądownictwa w poruczonym mu okręgu w granicach umocowania udzielonego mu bądź przez ustawę, bądź przez Ministra Sprawiedliwości. Sprawy powtarzające się często, nie mające znaczenia zasadniczego i nie nastęrczające wątpliwości, oraz sprawy osobowe (mianowanie, przenoszenie, zwolnienie) personelu niesędziowskiego łącznie z aplikantami będą decydowane przez Prezesa Sądu Apelacyjnego. Winien on w sprawach ważniejszych wysłuchać opinii Sądu Apelacyjnego.

Te zasady określają analogicznie także zakres działania Prokuratora przy Sądzie Apelacyjnym w poruczonych mu sprawach administracyjnych.

Minister Sprawiedliwości określa rozporządzeniem w szczególności kompetencję prezesa Sądu Apelacyjnego i prokuratora przy Sądzie Apelacyjnym w sprawach administracji. Może on mimo to poszczególne sprawy z przekazanego zakresu działania zastrzegać sobie do decyzji.

Art. 9. Sądy i inne władze wymiaru sprawiedliwości używają języka polskiego jako urzędowego.

Odrębne przepisy określają, gdzie i w jakiej mierze dopuszczone jest używanie języka ruskiego i niemieckiego.

Art. 10. Postanowienia art. 7 zyskują moc obowiązującą z dniem 1 kwietnia 1919 r., inne postanowienia tego Dekretu zaś z dniem ogłoszenia.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Dz. Praw № 15 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 200.

DEKRET

o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością.

Art. 1. Obok spółek, przewidzianych w kodeksie handlowym (art. 19 kod. handl.) dekret niniejszy uznaje spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Art. 2. Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością jest ta, którą zawierają dwie lub więcej osób celem prowadzenia handlu pod firmą spółkową, z ograniczeniem odpowiedzialności wspólników do udziałów i z ograniczeniem prawnym zbywalności i zastawu udziałów (art. 6).

Art. 3. Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powinna być zawarta w formie aktu urzędowego.

Art. 4. Wpis spółki do rejestru może nastąpić dopiero z chwilą zgłoszenia zaświadczenia ze strony zarządu spółki, że przynajmniej połowa każdego wkładu na udział została wpłacona.

Art. 5. Kapitał zakładowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością winien wynosić najmniej 25.000, a najwięcej 5.000.000 marek polskich i dzielić się na równe udziały przynajmniej po 500 marek polskich.

Jeden wspólnik nie może posiadać więcej, niż $\frac{3}{4}$ kapitału zakładowego.

Udziały mogą być wpłacone za zgodą wszystkich wspólników zamiast w pieniądzu, w wyraźnie określonych i oszacowanych rzeczach innych, zarówno zmysłowych, jak i niezmysłowych.

Udziały są niepodzielne.

O ile umowa nie stanowi inaczej, wypłata zysków, a przy likwidacji zwrot kapitału następuje w stosunku do udziałów.

Art. 6. Do zbycia lub zastawu udziału potrzebny jest akt urzędowy; do zbycia lub zastawu osobom po za spółką—ponadto zgoda wszystkich

wspólników. W razie jej odmowy może sędzia rejestrowy udzielić zezwolenia, jeżeli zachodzą ważne ku temu powody.

Wraz z udziałem przechodzą na nowego właściciela wszystkie prawa i obowiązki poprzedniego właściciela, ze stosunku do spółki wynikające.

ZbYWca jest odpowiedzialny za wiarygodność spółki przez lat 3 od daty zbycia solidarnie z nabywcą do wysokości niewpłaconej przez siebie na udział kwoty.

Art. 7. Wpłaty na udziały winny być uiszczane przez wspólników w określonych w umowie spółki terminach.

Pokrycie udziału przez potrącenie jest niedopuszczalne.

Jeżeli wspólnik nie uiszcza wpłaty w umówionym terminie, winien być w ciągu dni 8-iu od uchybionego terminu wezwany przez zarząd do jej dopełnienia w ciągu dni 8 od doręczenia wezwania.

Po bezskutecznym upływie powyższych terminów winien zarząd w ciągu następujących dni 14: albo wdrożyć przeciw niepłacącemu postępowanie celem ściągnięcia zaległości, albo przystąpić do sprzedaży udziału bądź przez przetarg publiczny, bądź z wolnej ręki, albo wykluczyć niepłacącego ze spółki, uznając jego udział za przepadły na rzecz uzupełniających udział wspólników.

Niepokrytą w powyższy sposób kwotę udziału obowiązani są uzupełnić inni wspólnicy w stosunku do swych udziałów, przez co wchodzi w prawa niepłacącego.

Osiągnięta przy sprzedaży nadwyżka stanowi własność poprzedniego właściciela sprzedanego udziału.

Dopóki uzupełnienie udziału nie nastąpi, odpowiada przed spółką także poprzedni właściciel do wysokości nieuiszczonej wpłaty.

Art. 8. Organami spółki są: zarząd i zgromadzenie wspólników.

Art. 9. W umowie spółki musi być ustanowiony zarząd z jednej lub więcej osób z pośród wspólników lub z poza spółki.

W stosunku do osób trzecich zarządcy uprawnieni są zastępować spółkę nieograniczenie, w szczególności rozporządzać jej majątkiem i prowadzić w jej imieniu sprawy sądowe, każdy z osobna lub łącznie, stosownie do wpisu w rejestrze.

Zarządcy, nawet wybrani na termin, są każdej chwili odwołalni, co nie ubliża ich pretensjom o odszkodowanie.

Zarządcy z pośród wspólników przestają być zarządcami z chwilą wyjścia ze spółki.

Art. 10. Zarządcy wobec spółki i osób trzecich odpowiedzialni są z całego swego majątku i solidarnie za straty, wynikłe z powodu nieprawidłowego prowadzenia ksiąg, niewypełniania przepisów ustawy i warunków umowy, wreszcie nierzetelności składanych sędziemu rejestrowemu oświadczeń.

Art. 11. Zarząd obowiązany jest przedstawiać wspólnikom corocznie bilans i sprawozdanie. W bilansie winien być podany majątek spółki według rzeczywistej wartości w chwili sporządzania bilansu, wszakże nie wyżej cen nabycia lub kosztów produkcji, z uwzględnieniem zużycia. Koszty organizacji jako aktywa spółki figurować nie mogą.

Bilanse spółek, których kapitał przekracza milion marek polskich, jakoteż spółek, które mają za przedmiot transport, ubezpieczenie, przechowy-

wanie ruchomości, pożyczki na zastaw lub interesy bankierskie, winny być ogłaszane (art. 8 ust. o rej. handl.).

Art. 12. Zgromadzenia wspólników są zwyczajne i nadzwyczajne.

Zgromadzenia zwyczajne winny odbywać się corocznie w ciągu pierwszych 4-ch miesięcy każdego roku operacyjnego.

Przedmiotem ich jest:

- 1) zatwierdzanie sprawozdania z czynności zarządu,
- 2) ustalanie rocznego bilansu,
- 3) podział zysków,

ponadto, o ile umowa nie stanowi inaczej:

- 4) zbycie, nabycie i ścieśnienie lub obciążenie nieruchomości i praw hipotekowanych,
- 5) zbycie przedsiębiorstwa,
- 6) ustanawianie i odwoływanie członków zarządu i prokurentów,
- 7) decyzja w przedmiocie wszczęcia poszukiwań przeciw członkom zarządu lub wspólnikom oraz ustanawianie pełnomocników do wykonywania powyższych czynności,
- 8) rozwiązanie spółki,
- 9) wrzeczcie wszelkie inne sprawy, przedstawione przez zarząd lub wspólników.

Zgromadzenia nadzwyczajne zwoływane będą w razie potrzeby.

Art. 13. Jeżeli straty pociągnęły obniżenie kapitału zakładowego do połowy lub z powodu poniesionych strat okaże się konieczność rozwiązania spółki, uzupełnienia lub obniżenia kapitału zakładowego, zarząd obowiązany jest zwołać natychmiast zgromadzenie w celu powzięcia tego rodzaju uchwał.

Art. 14. Zgromadzenia zwołują zarządcy.

W razie jeżeli zarząd zgromadzenia zwołać nie chce lub nie może, uprawnieni są do zwołania wspólnicy, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ kapitału zakładowego, lub nawet jeden wspólnik na podstawie upoważnienia sędziego rejestrowego, jeżeli ten uzna, że zachodzą ważne i uzasadnione powody.

Zwołanie następuje przez zawiadomienie każdego wspólnika lub wyznaczonego przez niego zastępcy listem poleconym pod adresem, wskazanym w aktach rejestrowych, z podaniem terminu zgromadzenia i porządku dziennego w ten sposób, żeby między wysłaniem listu a terminem zgromadzenia upłynęło przynajmniej dni 21.

Art. 15. Wspólnicy mogą wykonywać swoje prawa uczestniczenia w zgromadzeniach już to osobiście albo przez pełnomocników, już też, o ile umowa spółki nie stanowi inaczej, przez przesłanie głosu z oświadczeniem pisemnym co do przedmiotów, będących na porządku dziennym zgromadzenia.

Pełnomocnik musi złożyć pisemne pełnomocnictwo, a oprócz tego, o ile nie jest wspólnikiem, wykazać, że jego pełnomocodawca sam lub wspólnie z innymi wspólnikami, od których uzyskał zgodę na udzielenie pełnomocnictwa, reprezentuje więcej niż połowę kapitału zakładowego.

Art. 16. Uchwały, powzięte na zgromadzeniu, zwołanym w sposób nieprawidłowy, albo też dotyczące przedmiotów, nieobjętych porządkiem dziennym, stają się prawomocnymi tylko wówczas, jeżeli wszyscy wspólnicy

uczestniczyli w zgromadzeniu (art. 15), albo też wyrazili swoją zgodę piśmiennie.

Art. 17. Każdy udział daje prawo do jednego głosu, o ile umowa nie stanowi inaczej.

Uchwały na zgromadzeniu zapadają większością głosów.

Uchwały w przedmiocie podwyższenia i obniżenia kapitału zakładowego oraz przedłużenia terminu do wpłaty udziału zapadają głosami wspólników, reprezentujących przynajmniej $\frac{9}{10}$ kapitału zakładowego. Uchwały w przedmiocie wszelkich innych zmian umowy spółki oraz w przedmiocie rozwiązania spółki zapadają głosami wspólników, reprezentujących przynajmniej $\frac{3}{4}$ kapitału zakładowego.

Zobowiązanie wspólników do świadczeń osobistych może nastąpić tylko za ich zgodą.

Wspólnik nie ma prawa głosu przy rozstrzyganiu spraw, wynikających z jego stosunku do spółki.

Art. 18. W razie uchwalenia przez wspólników podwyższenia kapitału zakładowego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o wpłacie udziałów pierwotnych.

Uchwały o obniżeniu kapitału zakładowego stają się prawomocne po upływie 6-iu miesięcy od daty ich ogłoszenia w dzienniku urzędowym. W razie sprzeciwu ze strony wierzyciela spółki przed upływem powyższego terminu, uchwały stają się prawomocne dopiero po zaspokojeniu lub zabezpieczeniu (art. 615 u. p. c.) wierzyciela, sprzeciwiającego się.

Art. 19. Wspólnicy, reprezentujący przynajmniej $\frac{1}{10}$ kapitału zakładowego, mają prawo:

- 1) żądać od sędziego rejestrowego zbadania na swój koszt ksiąg przez biegłych, którzy złożą mu swoją opinię na piśmie, ewentualnie także na osobnym posiedzeniu z obowiązkiem przywołania osób interesowanych;
- 2) żądać w ciągu 6-iu miesięcy od powzięcia uchwały, której się w drodze właściwej sprzeciwili, jej unieważnienia przez sąd okręgowy w drodze powództwa.

Sąd okręgowy lub sędzia rejestrowy uwzględni żądania powyższe, jeżeli zachodzą ważne i uzasadnione ku temu powody.

Art. 20. Uchwała spółki może zawierać postanowienia, określające surowsze wymogi co do odpowiedzialności wspólników i zarządców, co do zbywania udziałów, potrzebnej do ważności uchwał większości głosów, układanie bilansów, również postanowienia w przedmiocie rozszerzenia praw mniejszości (art. 19), wreszcie postanowienia, w ustawie tej nie przewidziane, o ile nie pozostają z nią w sprzeczności, w szczególności: o radzie nadzorczej, o kontroli zarządu przez wspólników i o powodach do rozwiązania spółki.

PRZEPISY PRZECHODNIE.

Art. 1. Do czasu ustawodawczego uregulowania spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, niniejszy dekret obowiązywać będzie tylko na tej części obszaru b. zaboru rosyjskiego, która znajduje się pod rządem kodeksu handlowego francuskiego.

Art. 2. Dekret niniejszy wchodzi w życie równocześnie z dekretem o rejestrze handlowym.

Dan w Warszawie, dn. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 15 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 201).

DEKRET

w sprawie tymczasowych przepisów więziennych.

Na wniosek Rady Ministrów stanowią co następuje:

Art. 1. Więzienia i zakłady wychowawczo - poprawcze w obrębie Państwa Polskiego pozostają pod zarządem Ministerstwa Sprawiedliwości.

Art. 2. Więzienia służą:

- 1) do pomieszczenia osób, zaaresztowanych podczas dochodzenia lub śledztwa (więźniów śledczych);
- 2) do wykonywania sądowych kar pozbawienia wolności (więźniowie karni);
- 3) do wszystkich innych zatrzymań przymusowych i aresztów, przewidzianych w Ustawach obowiązujących oraz dokonywanych na mocy rozporządzeń na tych Ustawach opartych;
- 4) wyjątkowo do pomieszczenia więźniów wojskowych na żądanie ich władzy.

Art. 3. Na czele więzienia stoi jego naczelnik. W mniejszych więzieniach (aresztach) funkcje naczelnika więzienia pełnić może starszy dozorca. Oprócz naczelnika więzienia, personel więzienny stanowią: starsi dozorczy, dozorczy, starsze dozorzynie, dozorzynie, a w większych więzieniach ponadto pomocnicy naczelnika, inspektorzy, urzędnicy rachunkowi, techniczni, gospodarczy i kancelaryjni. W miarę potrzeby i na podstawie osobnych umów mogą być jeszcze czynni lekarze, duchowni i nauczyciele.

Art. 4. Naczelnika więzienia, jego pomocników i inspektorów mianuje Minister Sprawiedliwości. Wszystkich innych urzędników i funkcjonariuszy mianuje prokurator Sądu Apelacyjnego w porozumieniu z Dyrekcją okręgową, osoby zaś należące do niższej służby więziennej (stróże, furmani, ogrodnicy i in.) — przyjmuje naczelnik więzienia. Prokurator apelacyjny zatwierdza wszelkie umowy z duchownymi, lekarzami i nauczycielami.

Art. 5. Naczelnik więzienia kieruje administracją więzienną, sprawuje nadzór nad wszystkimi urzędnikami więzienia oraz wykonywa władzę dyscyplinarną nad personelem więziennym i więzienia w granicach regulaminu więziennego, wydanego przez Ministra Sprawiedliwości. Duchowni, nauczyciele i lekarze zależni są od zarządzeń naczelnika więzienia tylko pod względem przestrzegania przepisów porządku więziennego.

Art. 6. Naczelnik więzienia mocen jest stosować do podległych mu urzędników kary upomnienia, ostrzeżenia, nagany i grzywny do 20 marek a do niższych funkcjonariuszy także karę aresztu do dni 3-ch. Usunięcie ze służby regulowane jest obowiązującymi pod tym względem przepisami o służbie urzędniczej. W wypadkach nagłych i nie cierpiących zwłoki może naczelnik zawiesić podwładnych mu urzędników w pełnieniu czynności służbowych, zawiadamiając o tem niezwłocznie właściwą władzę nadzorczą. Podczas pełnienia obowiązków służbowych cała służba więzienna podlega na ogół rygorowi wojskowemu.

Art. 7. Władzę dyscyplinarną nad więźniami wykonywa naczelnik więzienia, z tem jednakże zastrzeżeniem, że o karze, zastosowanej względem więźnia śledczego obowiązany jest natychmiast powiadomić właściwego sędziego śledczego. Karami dyscyplinarnymi są: a) nagana, b) pozbawienie ulg i przywilejów, przewidzianych w regulaminie więziennym, c) post, d) pozbawienie pościeli na czas do jednego tygodnia, e) zamknięcie w samotności na czas do 6 tygodni, f) ściemnienie celi na czas do 2 dni, g) nałożenie kajdan i h) zwiększenie ilości przymusowej pracy lub zmniejszenie przyznanego za pracę wynagrodzenia. Bliższe przepisy ze ściśłem określeniem granic i sposobu stosowania powyższych środków dyscyplinarnych wyda Minister Sprawiedliwości.

Względem więźniów, którzy nie skończyli jeszcze 17-go roku życia, nie wolno stosować kary, wymienionej pod lit. f), oraz kary postu, dłużej niż na czas do 2 tygodni. Względem kobiet i dzieci do lat 14-tu nie wolno stosować kary nałożenia kajdan.

W razie zastosowania jednego ze środków dyscyplinarnych, wymienionych pod lit. c)—g) należy niezwłocznie zawiadomić lekarza, aby mógł przedstawić swój wniosek w przedmiocie zamierzonej lub wykonywanej kary, ewentualnie wcześniejszego jej przerwania.

Przeciwko decyzji, wyznaczającej karę dyscyplinarną, przysługuje więźniowi zażalenie do prokuratora lub zastępującego go organu nadzorczego (art. 9), zażalenie to nie wstrzymuje jednak wykonania kary.

Art. 8. W wypadkach, przewidzianych w art. 959 № 1 i 6 U. P. K., prokurator apelacyjny może zarządzić przerwę w wykonywaniu kary więzienia do 3 miesięcy, zaś Minister Sprawiedliwości do roku jednego.

Art. 9. Naczelnicy więzień podlegają pod względem penitencjarnym i dyscyplinarnym nadzorowi prokuratorów, w których okręgu więzienie się znajduje. W miejscowościach, nie będących siedzibą prokuratora, może być delegowany do wspomnianych czynności nadzorczych podprokurator, a gdzie niema podprokuratora—Minister może zlecić funkcje nadzorcze podprokuratorowi sędziemu śledczemu lub sędziemu pokoju. Naczelnicy nadzór dyscyplinarny i penitencjarny nad wszystkimi więzienia w okręgu Sądu Apelacyjnego sprawuje właściwy prokurator apelacyjny.

Nadzór pod względem administracyjnym i gospodarczym sprawują dy-

rekcje więzienne okręgowe, specjalne przepisy co do których wyda Minister Sprawiedliwości.

Art. 10. W każdym więzieniu wprowadzone będą ogólnie obowiązujące pożyteczne roboty; poszczególnym więźniom naczelnik więzienia może wyznaczyć inny rodzaj pracy, aniżeli ten, który jest wprowadzony dla wszystkich.

Art. 11. Żadnemu więźniowi nie wolno odmawiać czerpania nauk moralnych i pociechy religijnej od duchownego swęgo wyznania. W zakładach i oddziałach, przeznaczonych dla nieletnich więźniów, wszyscy bez wyjątku nieletni otrzymują naukę religii oraz naukę świecką, w zakresie, jaki obowiązuje w szkołach ludowych. W pozostałych oddziałach nauka świecka winna być wprowadzona dla dorosłych analfabetów. Bliższe przepisy w tej mierze wyda Minister Sprawiedliwości.

Art. 12. Przepisy wykonawcze do niniejszej ustawy oraz przepisy szczegółowe, dotyczące organizacji, dyscypliny, wewnętrznego porządku i gospodarki więziennej, łącznie z układaniem i wykonywaniem budżetów, tudzież organizacji kas robót więźniów, jak i zakładów wychowawczo-poprawczych, wyda Minister Sprawiedliwości.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 roku.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 15 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 202).

PRZEPISY TYMCZASOWE

o wynagrodzeniu adwokatów.

Art. 1. Niniejsze przepisy ustalają wynagrodzenie adwokata w stosunku do klienta w braku umowy w sprawach z powództwa cywilnego.

Art. 2. Podstawą wynagrodzenia jest wartość przedmiotu sporu.

Art. 3. Zasadnicze wynagrodzenie może być podwyższone według uznania sądu aż do 50% po nad przepisaną wysokość w sprawach szczególnie trudnych lub wymagających szczególnej pracy adwokata, w razie zmniejszenia ceny powództwa w toku sporu lub zastępstwa więcej niż jednej osoby.

Art. 4. W sprawach o nadanie aktom klauzuli egzekucyjnej (art. 161²⁴ i 365¹ ust. post. cyw.) należy się $\frac{1}{3}$ zasadniczego wynagrodzenia.

Art. 5. W razie umorzenia sprawy:

- a) przez sąd z urzędu w wypadkach, przewidzianych w ust. 4 i 5 art. 53 i ust. 1 i 2 art. 584 ust. post. cyw.,
- b) na żądanie pozwanego w wypadkach, przewidzianych w ust. 1, 2 i 3 art. 69 i ust. 1, 2 i 3 art. 571 ust. post. cyw., i
- c) wskutek zrzeczenia się przez powoda powództwa należy się adwokatowi tylko $\frac{1}{4}$ część zasadniczego wynagrodzenia bądź za pierwszą instancję, jeżeli sprawa umorzona będzie w tej instancji, bądź za dwie instancje, jeżeli sprawę umorzy instancja apelacyjna lub jeżeli instancja ta zatwierdzi umarżającą decyzję w pierwszej instancji. W razie umorzenia postępowania drugiej instancji wskutek zrzeczenia się przez stronę skargi apelacyjnej, należy się adwokatowi niezależnie od wynagrodzenia za pierwszą instancję $\frac{1}{4}$ zasadniczego wynagrodzenia za drugą instancję.

Art. 6. Jeżeli strona broniona jest przez kilku adwokatów, należy się wszystkim jedno wynagrodzenie.

Art. 7. Taksa obejmuje wynagrodzenie za wszelkie czynności w danej sprawie i bez względu na jej wynik.
Wydatki ulegają likwidacji osobnej.

Art. 8. Jeżeli wartość przedmiotu sporu nie da się ustalić, określi sąd wynagrodzenie adwokata według swego uznania do wysokości 10.000 mk. polskich.

Art. 9. W razie zmiany wartości przedmiotu sporu w toku postępowania, wynagrodzenie adwokata stosuje się do zmienionej sumy, co nie ubliża postanowieniu, zawartemu w art. 3.

Art. 10. W sprawach przed sądami pokoju otrzymuje adwokat wynagrodzenie według uznania sądu w wysokości od 25 do 150 mk. polskich.

Art. 11. W sprawach przed sądami okręgowymi otrzymuje adwokat następujące zasadnicze wynagrodzenie:

do 5.000 mk. polskich	$6\frac{1}{2}\%$
najmniej jednak 100 mk. polskich;	
od 5.000 mk. polskich do 25.000 mk. polskich	
za pierwsze 5.000 mk. pol. — 325 mk. pol.	
a za resztę	3%
od 25.000 mk. pol. do 100.000 mk.	
za pierwsze 25.000 mk. — 925 mk.	
a za resztę	$11\frac{1}{2}\%$
powyżej 100.000 mk. za pierwsze 100.000 mk. 2.050 — mk.	
a za resztę	$1\frac{1}{2}\%$

Art. 12. Za prowadzenie procesu w drugiej instancji należy się połowa, a w trzeciej instancji $\frac{1}{3}$ taksy za pierwszą instancję.

Art. 13. W razie zakończenia procesu układem pojedynczym przed wszczęciem rozprawy głównej, należy się adwokatowi $\frac{1}{4}$ zasadniczego wynagrodzenia, a po wszczęciu rozprawy głównej wynagrodzenie podług norm, wskazanych dla instancji, w której układ zawarty został.

Art. 14. W razie odwołania pełnomocnictwa bez uzasadnionej przyczyny przed rozpoczęciem rozprawy głównej, należy się adwokatowi $\frac{1}{4}$ za-

sadniczego wynagrodzenia, a po rozpoczęciu rozprawy głównej całe zasadnicze wynagrodzenie za tę instancję, w której odwołanie nastąpiło.

Gdy odwołanie uzasadnione będzie, może być przyznana adwokatowi odpowiednia część wynagrodzenia według uznania sądu.

Art. 15. W sprawach, nie objętych powyższymi przepisami, sąd w braku umowy ustala wynagrodzenie adwokata według swego uznania.

Art. 16. W procesach, rozpoczętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy wynagrodzenie adwokata ustalone będzie według dotychczasowych przepisów.

Art. 17. Ustawa niniejsza ma zastosowanie także do obrońców sądowych i obrońców przy sądach pokoju.

Art. 18. Przepisy niniejsze obowiązują na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Práv № 15 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 203).

DEKRET

w przedmiocie taksy tymczasowej dla pisarzy hipotecznych.

Załączoną do niniejszego takse tymczasową dla pisarzy hipotecznych uchwaloną przez Radę Ministrów, zatwierdzam.

Dan w Warszawie, dn. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minster Sprawiedliwości:

Supiński

TAKSA TYMCZASOWA
dla pisarzy hipotecznych.

Pisarz hipoteczny pobiera:

1. Od wniosku o przepisanie tytułu własności, wciągnięcie do ksiąg hipotecznych tytułów dłużnych i hipotek prawnych oraz o regulację spadku
 - a) do 1.000 mk. 10 mk.
 - b) wyżej 1.000 mk. ponadto $\frac{1}{100}$ od pozostałej sumy.
2. Od wniosku o odłączenie ksiąg hipotecznych, lub o połączenie ksiąg oddzielnych:
 - a) w księdze głównej . . . 50 mk.
 - b) „ „ nowozałożonej . 10 mk.
3. Od protokołu pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:
 - a) w kancelariach hipotecznych przy Sądach Pokoju 30 mk.
 - b) w kancelariach hipotecznych przy Sądach Okręgowych . . . 50 mk.
4. Od wszelkich innych wniosków, jako to: o wezwanie do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki, o ogłoszenie postępowania spadkowego, o podniesienie decyzji zwierzchności hipotecznej, o wpisanie do wykazu hipotecznego kaucji, hipotek sądowych, wszelkich ostrzeżeń, wykreśleń, wreszcie od wniosków łącznych (dodatkowych) 10 mk.
5. Za podanie interesantowi do przejrzania księgi hipotecznej 50 fen.
6. Od protokołów faktycznego wydania listów zastawnych Towarzystw Kredytowych Ziemskich i Miejskich $\frac{1}{20}$ część procentu od sumy nominalnej.
7. Za wciągnięcie do wykazu hipotecznego treści . . . 1 mk.
- 8) Od odpisów z wykazów hipotecznych, wypisów i odpisów aktów notarialnych, aktów stanu cywilnego, zaświadczeń z repertoriów i ksiąg opłat, poświadczenia terminów zamknięcia postępowania spadkowego:
 - za każdą stronicę całą lub zaczęta . . 1 mk. 50 fen.
9. Za świadectwa z wykazu hipotecznego specjalne (rozumowane) 10 mk.
10. Od każdej pozycji świadectwa zamieszkań osób, mających ujawnione prawa w wykazie hipotecznym 60 fen.

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 15 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 204).

DEKRET

w przedmiocie przepisów tymczasowych o obrońcach sądowych i obrońcach przy sądach pokoju.

Art. 1. Minister Sprawiedliwości na wniosek sądu apelacyjnego i po zasięgnięciu opinii rady naczelnej adwokackiej, w okręgach sądowych, gdzie liczba adwokatów jest niedostateczna ustala potrzebę upoważnienia osób prywatnych do bronienia spraw cudzych w sądach pokoju i w wydziałach odwoławczych sądów okręgowych i określa ich liczbę.

Art. 2. Osoby upoważnione do prowadzenia spraw w sądach pokoju i wydziale odwoławczym sądów okręgowych, używać będą tytułu „Obrońca przy sądach pokoju”.

Art. 3. Obrońca przy sądach pokoju może być tylko obywatel Państwa Polskiego, nieposzlakowany, władający biegle językiem polskim w słowie i piśmie, który ukończył lat 25, otrzymał wykształcenie 4-klasowe szkoły średniej i zdał przy właściwym sądzie okręgowym egzamin ze znajomości prawa.

Upoważnienia do prowadzenia spraw cudzych uchwalane będą przez połączone wydziały sądu okręgowego. Odnośne świadectwa wystawiają prezesi właściwych sądów.

Sąd przed udzieleniem upoważnienia zasięga opinii właściwej rady adwokackiej co do osoby kandydata.

Art. 4. Obrońcy prywatni, którzy w chwili okupacji danego obszaru kraju posiadali świadectwo, dające prawo bronienia spraw cudzych, lub prawo to otrzymali od sądów polskich, będą mogli wykonywać je nadal pod warunkiem, że świadectwa ich zostaną potwierdzone przez sąd, przed którym obrońca sprawy prowadzić zamierza. Obrońca prywatny winien w tym celu w ciągu dni 60 od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, a w razie nieobecności albo przejścia do sądownictwa lub administracji—w ciągu dni 60 od dnia powrotu do kraju, względnie po wystąpieniu z sądownictwa lub administracji, wnieść do sądu właściwego podanie o potwierdzenie.

Sąd orzeka według swego uznania po zasięgnięciu opinii właściwej rady adwokackiej.

Dopóki orzeczenie sądu nie nastąpi, obrońcy prywatni wykonują prawa swoje nadal.

Obrońcy prywatni przy sądach okręgowych i apelacyjnych nosić będą tytuł „obrońców sądowych”.

Art. 5. Obrońcy sądowi, względnie obrońcy przy sądach pokoju uprawnieni będą do obrony tylko przy tych sądach, od których świadectwo do bronienia spraw cudzych otrzymali.

Wydanie świadectw następuje za roczną opłatą 100 mk. polskich, gdy chodzi o obronę przed sądami pokoju wraz z wydziałem odwoławczym sądu okręgowego, a 200 mk. polskich, gdy chodzi o sąd okręgowy lub sąd apelacyjny.

Opłaty powyższe uiszczane będą na korzyść skarbu corocznie w ciągu miesiąca stycznia do kasy sądu, wydającego świadectwo.

Otrzymujący świadectwo w międzyczasie od 1-go lipca do 31-go grudnia wnosi połowę przepisanej opłaty.

Art. 6. Za uchybienie obowiązkowi zawodowemu lub naganne zachowanie się odpowiadają obrońcy sądowi i obrońcy przy sądach pokoju dyscyplinarnie przed sądami okręgowymi swej siedziby w pierwszej instancji, a przed sądem apelacyjnym w drugiej i ostatniej instancji.

Art. 7. Przepisy art. 8 do 11, 13 ust. 1, 38—41, 44—51, 56, 58 i 59 statutu palestry Państwa Polskiego mają do obrońców sądowych i obrońców przy sądach pokoju odpowiednie zastosowanie.

Art. 8. Wszystkie dotychczasowe przepisy w przedmiocie obrońców prywatnych tracą moc obowiązującą.

Art. 9. Przepisy niniejsze obowiązują na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego.

Dan w Warszawie, d. 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

(Dz. Praw № 15 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 205).

DEKRET

w przedmiocie uchylecia rozporządzeń b. władz okupacyjnych w zakresie sądowego Prawa Karnego dla osób cywilnych.

Art. 1. Bez ujmy dla mocy obowiązującej rozporządzeń tymczasowych Rady Stanu względnie Komisji Przejściowej tejże Rady Stanu, nie obowiązują w zakresie sądowego prawa karnego następujące rozporządzenia b. władz okupacyjnych:

w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie:

- rozporządzenie z dnia 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 351;
- rozporządzenie wykonawcze, dotyczące nowego urządzenia wymiaru sprawiedliwości w gen. gubernatorstwie Warszawskim z dn. 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 359;
- rozporządzenie, dotyczące c. n. sądów administracji przy gen. gubernatorstwie Warszawskim z dn. 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 360;
- rozporządzenie, dotyczące wydawania policyjnych nakazów karnych na terytorjum gen. gubernatorstwa Warszawskiego z dnia 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 361;

- rozporządzenie, dotyczące opłat i kosztów w urzędach niemieckich, powołanych do wymiaru sprawiedliwości z dnia 11 sierpnia 1917 r. № 84 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 362;
w okręgu Sądu Apelacyjnego w Lublinie:
rozporządzenie, dotyczące sądownictwa z dn. 25 sierpnia 1917 r. Dz. rozp. c. i k. zarządu wojskowego w Polsce cz. XIV poz. 71 z wyjątkiem cz. 1-ej § 5.

Art. 2. Nie obowiązują zastrzeżenia na rzecz b. władz okupacyjnych, zawarte w rozporządzeniach z 27 października 1917 r. № 93 Dz. rozp. dla J. G. W. poz. 399 i z 28 września 1917 r. cz. XIX Dz. rozp. dla J. G. L. poz. 80.

Art. 3. Przepisy karne, wydane przez b. władze okupacyjne, nie uchylają mocy obowiązującej przepisów Kodeksu Karnego (art. 1 i nast. przepisów przechodnich do Kodeksu Karnego z dn. 7 sierpnia 1917 r. № 1 Dz. U. D. S. T. R. S.) bez względu na czas, kiedy wydane zostały i choćby zawierały przepisy szczególne.

Jeśli naruszają moc obowiązującą przepisów Kodeksu Karnego, tracą w tym zakresie swoją moc prawną, o ile nie utraciły jej dotychczas z innych przyczyn.

Art. 4. Rozpoznaniu sądów dla osób cywilnych podlegają przekroczenia rozporządzeń b. władz okupacyjnych, zastrzeżone wojskowemu sądownictwu okupacyjnemu, o ile zostanie potwierdzona moc obowiązująca powyższych rozporządzeń, i o ile w przedmiocie właściwości nie nastąpi odmienne postanowienie.

Art. 5. Rozporządzenia wykonawcze, w szczególności dotyczące spraw przez b. władze okupacyjne nie ukończonych, wyda Minister Sprawiedliwości w miarę potrzeby w porozumieniu z innymi Ministrami.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

(Dz. Praw № 15 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 206).

AMNESTJA.

Dla upamiętnienia wielkiej w życiu Narodu Polskiego chwili zwołania Sejmu Ustawodawczego Zjednoczonej i Niepodległej Polski, kierowany zamiarem złagodzenia losu osób, które stały się winnymi przestępstw sądowych i administracyjnych, postanawiam:

Art. 1. W sprawach o przestępstwa, popełnione przed dniem wydania niniejszego reskryptu przez osoby cywilne i wojskowe, podlegające orzecznictwu zarówno sądów ogólnych jak i wojskowych, zastosować ulgi następujące:

- darować karę aresztu i grzywny całkowicie, względnie nie wykonaną część tej kary;
- zmniejszyć o połowę karę pozbawienia wolności, orzeczoną w rozmiarze nie przenoszącym roku jednego;
- zmniejszyć o jedną trzecią nieodcierpianą jeszcze część kary skazanym na terminowe pozbawienie wolności, orzeczone ponad rok jeden;
- złagodzić do lat 15 karę bezterminowego ciężkiego więzienia;
- zamienić karę śmierci na bezterminowe ciężkie więzienie.

Powyższe ulgi zastosowane będą nie tylko do kar już orzeczonych, lecz

i do kar, które orzeczone będą w przyszłości, o ile przestępstwo spełnione było przed wydaniem niniejszego dekretu.

Ulgi, objęte niniejszym artykułem, nie mają zastosowania do osób, skazanych za przestępstwa przeciw zarządzeniom administracyjnym w przedmiocie aprowizacji, oraz za lichwę zwyczajną i wojenną, a także za przestępstwa, ścigane w trybie oskarżenia prywatnego.

Art. 2. W sprawach o przestępstwa na tle politycznym i społecznym, przewidziane w art. 99 do 102, 120, 124 do 128, 129 ust. 3 i 6, 130 ust. 3, 132, 367, 368, 499 ust. 2 Kod. Kar. 1903 roku, umorzyć postępowanie karne, względnie darować karę orzeczoną wyrokiem prawomocnym.

Art. 3. W sprawach o przestępstwa wojskowe, przewidziane przez obowiązujące w Państwie Polskiem kodeksy wojskowe, umorzyć postępowanie karne oraz darować karę, względnie nie odcierpianą jej część.

Wyłącza się: zdradę wojenną, narażenie wojsk na niebezpieczeństwo wobec nieprzyjaciela, dezercję wobec nieprzyjaciela, bunt z bronią w rękę oraz przestępstwa, dokonane z chęci zysku; w tych wypadkach ma jednak zastosowanie art 1.

Art. 4. Umorzyć sprawy, wytoczone żołnierzom polakom armji austriacko-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej, zagrożone karą nie cięższą, niż 5 lat ciężkiego więzienia, popełnione w polu podczas minionej wojny.

Art. 5. Na ziemiach polskich, które wchodziły w skład byłej monarchji Austro-Węgierskiej, oprócz ulg, wpływających z art. 1, umorzyć postępowanie karne, a orzeczoną prawomocnym wyrokiem karę darować w sprawach o przestępstwa na tle politycznym i społecznym, które według ustawodawstwa karnego, na tych ziemiach obowiązującego, odpowiadają przestępstwom, wymienionym w art. 2 niniejszego dekretu.

Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Komisją Rządzącą dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego, oraz Górnej Orawy i Spiszu zestawii odpowiednie artykuły austriackiego Kodeksu Karnego: ogólnego i wojskowego.

Art. 6. Wykonanie niniejszego dekretu zlecam Ministrowi Sprawiedliwości.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

(Dz. Praw № 16 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 219).

DEKRET

w przedmiocie tekstu kodeksu karnego.

Art. 1. Minister Sprawiedliwości wyda na podstawie kodeksu karnego rosyjskiego z roku 1903, wprowadzonego na obszarze byłego Królestwa Polskiego rozporządzeniem ustawodawczym Tymczasowej Rady Stanu

Królestwa Polskiego z dnia 7 sierpnia 1917 roku (Dziennik Urzędowy Departamentu Sprawiedliwości T. R. S. K. P. z 19 sierpnia 1917 roku) oraz przepisów przechodnich do kodeksu karnego, zawartych w powyższym rozporządzeniu i późniejszych ustaw, autentyczny tekst polski kodeksu karnego.

Celem wydania autentycznego tekstu polskiego władny jest Minister Sprawiedliwości przeprowadzić odpowiednie redakcyjne zmiany.

Art. 2. Autentyczny tekst polski kodeksu karnego winien być ogłoszony w Dzienniku Praw i otrzymuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 17 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 220).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie utworzenia trzeciej kancelarii notarialnej przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Częstochowie.

Na zasadzie art. 4 Ustawy notarialnej z roku 1866 po porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Skarbu postanawiam utworzyć trzecią kancelarię notarialną przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w m. Częstochowie.

Warszawa, dnia 4 lutego 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 17 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 223).

DEKRET

o aplikacji sądowej.

Na wniosek Rady Ministrów stanowią, co następuje:

Art. 1. Aplikantem sądowym może zostać obywatel Państwa Polskiego płci męskiej, który ukończył wydział prawny uniwersytetu krajowego. Kobiety mogą odbywać aplikację sądową jako przygotowanie do zawodu adwokackiego w myśl art. 14 tymczasowego statutu palestry Państwa Polskiego.

Minister Sprawiedliwości może wyjątkowo mianować aplikantami kandydatów, którzy ukończyli wydział prawny uniwersytetu zagranicznego.

Art. 2. Aplikacja sądowa trwa lat trzy.

Aplikantów sądowych mianuje Minister Sprawiedliwości na przedstawienie prezesa sądu apelacyjnego.

Art. 3. Aplikanci sądowi są urzędnikami państwowymi, składają przysięgę urzędniczą i mogą pobierać wynagrodzenie ze skarbu państwa według osobnych przepisów.

Art. 4. W czasie aplikacji sądowej aplikant winien obznajomić się praktycznie z działalnością sądową i kancelaryjną.

Art. 5. Aplikant może po upływie pierwszego roku praktyki na podstawie zarządzenia prezesa sądu apelacyjnego wykonywać poszczególne czynności sędziego śledczego lub podprokuratora sądu okręgowego pod ich kierownictwem.

Art. 6. Po upływie lat dwu aplikacji aplikant obowiązany jest przystąpić do egzaminu sądowego przed komisją egzaminacyjną przy sądzie apelacyjnym.

Prezes sądu apelacyjnego może aplikantowi na jego prośbę przedłużyć termin, powyżej określony.

Art. 7. Aplikant, który egzaminu nie zda, winien ponownie przystąpić do niego po upływie czasu, jaki mu komisja egzaminacyjna wyznaczy.

W razie ponownego niezdania egzaminu aplikant zostaje wykreślony z listy przez Ministra Sprawiedliwości.

Art. 8. Od chwili zdania egzaminu aplikant sądowy, gdy nie przejdzie na aplikanta adwokackiego, rozpoczyna trzeci rok aplikacji sądowej. W tym okresie może Minister Sprawiedliwości delegować aplikanta, jako zastępcę na urzędy wymiaru sprawiedliwości w myśl art. 22 przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa.

Na życzenie aplikanta może prezes sądu apelacyjnego zezwolić mu na odbycie w tym okresie praktyki przez czas nie dłuższy, jak sześć miesięcy w kancelarii adwokackiej, notarialnej lub we wskazanej przez Ministra Sprawiedliwości instytucji państwowej albo komunalnej.

Art. 9. Po upływie trzeciego roku aplikacji sądowej może być aplikant mianowany na urzędy sądowe według przepisów ustawy o urządzeniu sądownictwa.

Art. 10. Art. 19 tymczasowych przepisów o urządzeniu sądownictwa, jak również art. 21 i 22 tychże przepisów, o ile dotyczą aplikantów, oraz wszelkie przepisy dotychczasowe, stojące w sprzeczności z niniejszą ustawą, tracą moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11. Aplikacja, odbyta przed wejściem w życie niniejszej ustawy, lub urzędowanie w sądownictwie w innym charakterze, jako też praktyka pomocnika adwokata przysięgłego może być przez Ministra Sprawiedliwości wliczona całkowicie lub częściowo do aplikacji.

Art. 12. Minister Sprawiedliwości wyda rozporządzenie, dotyczące przyjmowania, przygotowania i egzaminu aplikantów.

Art. 13. W ciągu lat trzech od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy władny jest Minister Sprawiedliwości w wypadkach koniecznej potrzeby skracać aplikantom termin aplikacji do jednego roku i nawet zwalniać ich od egzaminu sądowego.

Art. 14. Statut niniejszy obowiązuje aż do ustawodawczego uregulowania organizacji aplikacji sądowej na całym obszarze Państwa Polskiego tylko na ziemiach polskich dawnego zaboru rosyjskiego.

Dan w Warszawie, dnia 8 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

(Dz. Praw № 18 z d. 8 lutego 1919 r., pozycja 225).

ROZPORZĄDZENIE.

W wykonaniu art. 3 przepisów przechodnich do Statutu Palestry niniejszem ustanawiam Komisję Organizacyjną dla ustalenia 1-ej listy adwokatów i aplikantów adwokackich i zwołania walnego zgromadzenia dla utworzenia Izby Adwokackiej i przeprowadzenia wyborów do Rady Adwokackiej w okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie.

Członkami Komisji Organizacyjnej mianuję adwokatów: Wincentego Biskupskiego, Stanisława Szczepańskiego, Władysława Chrzanowskiego, Czesława Mejre, Antoniego Boguckiego.

Warszawa, dn. 23 stycznia 1919 r.

Minister Sprawiedliwości: *Supiński*

Szef Sekcji: *Śmiarowski*

ROZPORZĄDZENIE.

W wykonaniu art. 3 przepisów przechodnich do Statutu Palestry niniejszem ustanawiam Komisję Organizacyjną dla ustalenia 1-ej listy adwokatów i aplikantów adwokackich i zwołania walnego zgromadzenia dla utworzenia Izby Adwokackiej i przeprowadzenia wyborów do Rady Adwokackiej w okręgu sądu apelacyjnego w Lublinie.

Członkami Komisji Organizacyjnej mianuję adwokatów: pp. Teofila Ciświckiego, Antoniego Czarnowskiego, Stanisława Eustachiewicza, Stefana Głuchowskiego, Aleksandra Wysińskiego.

Warszawa, d. 29 stycznia 1919 r.

Minister Sprawiedliwości: *Supiński*

Szef Sekcji: *Śmiarowski*

Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości

w przedmiocie

sądu pokoju w Regnowie.

Na mocy art. 3 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie dyzlokacji sądów (Dziennik Praw № 14 pozycja 170) zarządzam co następuje:

1) siedziba sądu pokoju w Regnowie, w okręgu sądu okręgowego w Łowiczu, z dniem 1-ym marca 1919 r. przeniesiona zostaje do miasta Białej Rawskiej; sąd odtąd nosić będzie nazwę „sądu pokoju w Białej w okręgu sądu okręgowego w Łowiczu”;

2) z dniem przeniesienia siedziby sąd przechodzi do kategorii miejskich sądów pokoju;

3) właściwość terytorjalna sądu pozostaje bez zmiany; rozciąga się mianowicie na miasto Białą oraz na gminy Marjanów, Stara Wieś i Regnów.

Warszawa, dn. 15 lutego 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Szef Sekcji:
Śmiarowski

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie

powiększenia liczby urzędów notarialnych przy wydziałach hipotecznych sądu okręgowego w Warszawie o dwa.

Przychylając się do przedstawień Prezesów sądu okręgowego i sądu apelacyjnego w Warszawie postanawiam:

Z dniem 1 marca r. 1919 liczbę urzędów notarialnych przy wydziałach hipotecznych sądu okręgowego w Warszawie powiększyć z 26 do 28, zmniejszając jednocześnie liczbę urzędów notarialnych przy wydziale hipotecznym sądu pokoju powiatu Warszawskiego z 13 do 11.

Warszawa, dn. 20 lutego 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Naczelnik Wydziału:
B. Chelmiński

Komisja Organizacyjna adwokatury okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie

na mocy art. 3 przepisów przechodnich do statutu tymczasowego Pałestry Państwa Polskiego (Dziennik Praw Państwa Polskiego z dnia 30 grudnia 1918 roku № 22, pozycja 75) wzywa pod skutkami, w artykule tym przewidzianymi, wszystkich kolegów, obywateli Państwa Polskiego, zamieszkałych w okręgu sądu apelacyjnego w Warszawie, którzy byli wpisani do list adwokatów przysięgłych lub ich pomocników w chwili okupacji i którzy następnie szeregów adwokatury nie opuścili oraz tych, którzy zostali do

list tych wciągnięci przez sądy polskie, ażeby złożyli Komisji Organizacyjnej do dnia 15 marca bieżącego 1919 roku pisemne zgłoszenie o życzeniu wciągnięcia ich na listy adwokatów lub aplikantów adwokackich z oświadczeniem, kiedy i przez jaki sąd zostali wpisani na listy adwokatów przysięgłych lub ich pomocników.

Komisja Organizacyjna będzie przyjmować zgłaszających się kolegów od dnia 15 lutego do dnia 15 marca r. b. włącznie codziennie, oprócz niedziel i świąt, w godzinach od 2 $\frac{1}{2}$ do 4 po południu w biurze Komisji, znajdującym się w gmachu sądu okręgowego w Warszawie (drugi daszek, parter, za salą wydziału karnego).

Koledzy, mieszkający poza Warszawą, mogą zgłoszenia swe przysyłać w listach poleconych, adresowanych na imię jednego z pięciu niżej wskazanych członków Komisji adwokatów:

- 1) Wincentego Biskupskiego, Warszawa, ul. Zielna 46.
- 2) Antoniego Boguckiego, Warszawa, ul. Wspólna 28.
- 3) Władysława Chrzanowskiego, Warszawa, ul. Wspólna 50.
- 4) Czesława Mejro, Warszawa, ul. Piękna 3.
- 5) Stanisława Szczepańskiego, Warszawa, ul. Marszałkowska 119.

Każdego ze zgłaszających się Komisja Organizacyjna uprasza o złożenie lub nadesłanie pięćdziesięciu marek na koszty organizacji.

Walne Zgromadzenie celem wyboru członków rady adwokackiej i ich zastępców oraz delegatów i ich zastępców do Rady Naczelnej odbędzie się w dniu 29 marca r. b. w sali Sądu Najwyższego w Warszawie, Plac Kraśińskich 5 (Pałac Rzeczypospolitej) o godzinie 11 rano.

Warszawa, dnia 12 lutego 1919 r.

Członkowie Komisji Organizacyjnej: *Wincenty Biskupski*
Antoni Bogucki
Władysław Chrzanowski
Czesław Mejro
Stanisław Szczepański

OKÓLNİK № 131

do Panów Prezesów Sądu Najwyższego, sądów apelacyjnych
i okręgowych tudzież do Panów Prokuratorów przy tychże sądach

w przedmiocie

poprawy warunków bytu materialnego urzędników wymiaru
sprawiedliwości.

Uzupełniając okólnik z dnia 7 b. m. № 130 zawiadamiam, że Rada Ministrów na posiedzeniu z dnia 13 grudnia r. z. uchwaliła co następuje:

Podwyższyć dodatek ekonomiczny, ustanowiony według tabeli płac urzędników państwowych (Dziennik Praw № 6) dla wszystkich urzędników od XI do IV kategorii włącznie:

- 1) o marek 200 miesięcznie dla osób, urzędujących w miastach I-ej klasy, a mianowicie: w Warszawie, Lublinie, Łodzi, Częstochowie i Sosnowcu;
- 2) o marek 160 miesięcznie dla osób, urzędujących w miastach II-ej klasy (dawniej gubernjalnych i powiatowych);
- 3) o marek 120 miesięcznie dla osób, urzędujących w innych miejscowościach.

Podwyżka dodatku ekonomicznego wprowadza się czasowo od dnia 1-go stycznia 1919 r., przyczem pierwsza wypłata pomienionej podwyżki za styczeń 1919 r. winna się odbyć o ile możliwości w dn. 15 stycznia r. b., wypłata zaś za następne miesiące winna być uskuteczniiona dn. 1-go każdego miesiąca na podstawie ogólnych list płacy za dany miesiąc.

Co się tyczy nadzwyczajnego dodatku drożyznianego, wypłacanego w myśl okólników Prezydenta Ministrów z dn. 29 maja 1918 r. L. 1080 i 3 czerwca 1918 r. № 1124 osobom, urzędującym w Warszawie, Lublinie, Łodzi, Częstochowie i Sosnowcu i pobierającym nie więcej nad 500 mk. wynagrodzenia miesięcznego, to dodatek ten, jako ustanowiony tylko na czas do 31 grudnia r. ub., utracił moc obowiązującą z upływem rzezonego terminu i zastąpiony został wprowadzonym obecnie dla wszystkich urzędników do IV kategorii płac włącznie, podwyższonym dodatkiem ekonomicznym.

Warszawa, d. 13 stycznia 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Naczelnik wydziału Skarbowego:
w z. *A. Neyman*

OKÓLNIK № 132

do Panów Prezesów sądów okręgowych

w przedmiocie

badania poszkodowanych w sprawach karnych.

W sądach pokoju jednego z okręgów sądowych ustaliła się praktyka, że w sprawach karnych nie bada się poszkodowanych, ograniczając się na umieszczeniu w protokole sądowym ogólnikowej wzmianki o popieraniu przez tychże oskarżenia.

Postępowanie takie sprzeciwia się przepisom procedury karnej, gdyż art. 92 i 96 ust. 2 U. P. K. w obecnej redakcji przewidują badanie osoby pokrzywdzonej przez przestępstwo w charakterze świadka pod przysięgą, zwalniając od tej ostatniej jedynie w wypadkach zgłoszonego przez stronę przeciwną wyłączenia.

Przepis powyższy powinien mieć bezwzględne zastosowanie, szczególnie w sprawach o charakterze publicznego oskarżenia, nawet w tym wypadku, gdy poszkodowani występują jako oskarżyciele, a to z tego względu, że oni mogą złożyć najbardziej wyświetlające sprawę zeznania.

Powodem mylnej dotychczasowej interpretacji art. 92 i 96 U. P. K. mógł być jedynie fakt, że nowela z 12 czerwca 1912 r. № 1118 art. 1003

Zbioru Praw i rozp., zmieniająca pierwotny tekst tych artykułów, nie była należycie przez sędziów posługujących się dawnym tekstem ustawy uwzględniana.

Wobec tego proszę Panów Prezesów o zarządzenie, aby sędziowie pokoju przestrzegali ściśle przepisy art. 92 i 96 U. P. K., przyczem w sprawach o kradzieże, oszustwa i przywłaszczenia poszkodowanym bezwarunkowo powinny być stawiane pytania o wartości majątku skradzionego, przywłaszczonego lub zabranego za pomocą oszustwa i ściśle odpowiedzi na te pytania winny być zamieszczane w zeznaniach.

W wynikłej w tymże okręgu sądowym kwestji, czy względem podsądnych uwięzionych winny być stosowane przepisy art. 870 i 873 U. P. K. wyjaśniam, że zgodnie z art. 118 U. P. K. przepisy powyższe winny być stosowane; przyjętej natomiast praktyki, ażeby w wypadkach założenia apelacji przez podsądnych, znajdujących się w więzieniach prowincjonalnych, sąd jednocześnie z przesłaniem apelacji wydawał zarządzenie o przetransportowaniu ich do więzienia śleczego w miejscu urzędowania sądu okręgowego z przekazaniem do dyspozycji tegoż sądu, nie uznaję za właściwą, gdyż w postępowaniu przed sądami pokoju względnie wydziałami odwoławczymi sądu okręgowego miarodajnym jest art. 157 U. P. K. (wedle redakcji noweli z 12/VI 1912 r.), zgodnie z którym oskarżonego zaarrestowanego wzywa się do sądu tylko w tym wypadku, kiedy o to prosi i gdy sąd okręgowy uzna, że prośba zasługuje na uwzględnienie.

Warszawa, d. 15 stycznia 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Naczelnik Wydziału:
Dr. Laszkiewicz

OKÓLNIK № 134

do Panów Prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych

w przedmiocie

nadsyłania sprawozdań kasowych.

Ministerstwo Sprawiedliwości zawiadamia Pana Prezesa, że okólnik № 47 z dnia 8 listopada 1917 r. o nadsyłaniu tygodniowych sprawozdań kasowych zostaje niniejszem odwołany.

Natomiast w dniu 1 każdego miesiąca ubiegłego, sporządzone podług dotychczas przyjętego wzoru, z dołączeniem zapotrzebowania pieniędzy na miesiąc następny, w myśl odezwy okólnej z dnia 25 lipca 1918 r. № 11557, przyczem przy określaniu wysokości potrzebnej sumy należy brać pod uwagę stan posiadanej w kasie gotówki, przewidywane wydatki (nie więcej nad $\frac{1}{12}$ część rocznego budżetu), tudzież spodziewane wpływy z opłat sądowych.

Celem uniknięcia wszelkiej zwłoki w dostarczaniu sądom niezbędnych środków pieniężnych, należy ściśle przestrzegać, aby zapotrzebowania wraz z dołączonymi do nich sprawozdaniami kasowymi wysyłane były koniecznie w przepisany terminie, ponieważ w dzisiejszych warunkach komunikacyjnych zlecone Centralnej Kasie Państwowej przekazy mogą być wykonane przed końcem danego miesiąca tylko o tyle, o ile odnośne polecenia będą wydane przez Ministerstwo najdalej do dnia 10-go tegoż miesiąca.

Warszawa, d. 24 stycznia 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Naczelnik Wydziału Skarbowego:
w z. *A. Neyman*

OKÓLNIK № 136

**do wszystkich Panów Prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych
w przedmiocie**

wynagrodzenia ławników sądów pokoju.

Stosownie do obecnie obowiązujących przepisów o wynagrodzeniu, ławnicy sądu pokoju otrzymywać winni w okręgach miejskich po 5 mk. za każdy dzień posiedzenia, w okręgach zaś wiejskich — po 35 mk. miesięcznie.

Powstało pytanie, do której z 2-ch kategorii zaliczyć ławników, powoływanych do miejskich sądów pokoju z pośród mieszkańców gmin. Ma to miejsce w sądach, których siedziba znajduje się w mieście, właściwość zaś terytorjalna rozciąga się nie na samo tylko miasto, lecz zarazem i na gminy albo na same tylko gminy.

Niniejszem wyjaśniam, że tego rodzaju ławnikom należy się stałe wynagrodzenie, wynoszące według przepisów obecnie obowiązujących mk. 35 miesięcznie.

Za datę, od której niniejsze wyjaśnienie ma obowiązywać, wyznaczam dzień 1 stycznia r. 1919.

Warszawa, d. 28 stycznia 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Szef Sekcji:
Śmiarowski

OKÓLNIK № 137

**do Panów Prezesów Sądu Najwyższego, sądów apelacyjnych
i okręgowych tudzież do Panów Prokuratorów przy tychże sądach
w przedmiocie
udzielania „pośmiertnego“.**

Po porozumieniu z Ministerstwem Skarbu ustalone zostały w sprawie „pośmiertnego“ zasady następujące:

„Pośmiertne“, odpowiadające trzymiesięcznej pensji zasadniczej, należy się jedynie wdowie, wdowcowi lub dzieciom zmarłego. Dzieci nieślubne winny być traktowane w tym wypadku narówni ze ślubnymi. W razie braku tych osób dalsi krewni lub nawet osoby ze zmarłym nie spowinowaczone mogą otrzymać zwrot udowodnionych kosztów pogrzebu, nieprzewyższających jednak w żadnym razie trzymiesięcznej pensji zasadniczej zmarłego, o ile osoby te zdołają wiarogodnie wykazać, że koszty pogrzebu zmarłego z własnych funduszków pokryły.

Powyższe podaję do wiadomości i zastosowania się przy przedstawianiu Ministerstwu podań o udzielenie „pośmiertnego“.

W końcu zaznaczam, iż pożądanem jest, aby przedstawienia Panów Prokuratorów o udzielenie „pośmiertnego“ były przedstawiane Ministerstwu za pośrednictwem Panów Prezesów odnośnych sądów.

Warszawa, d. 30 stycznia 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Naczelnik Wydziału:
Dr. Łaszkiewicz

OKÓLNIK № 138

**do pp. Prokuratorów sądów okręgowych oraz Sędziów Śledczych
i Sędziów Pokoju, sprawujących nadzór nad więzzeniami, — odpisy
do pp. Prezesów sądów okręgowych**

w przedmiocie

wypłat środków pieniężnych na potrzeby więzień.

I. Ministerstwo Sprawiedliwości podaje niniejszem do wiadomości pp. Prokuratorów, Sędziów Śledczych i Sędziów Pokoju, że wypłata środków pieniężnych na potrzeby więzień winna być aż do odwołania dokonywana

na podstawie piśmiennych, umotywowanych raportów pp. p.o. Naczelników więzień. Na raportach wspomnianych winien Pan poświadczyć celowość przewidywanych wydatków i zgodność ich z budżetem. Do czasu uruchomienia kas państwowych, wypłaty uskuteczniane będą za pośrednictwem kasy sądu okręgowego.

II. Wobec tego, że w sekcji więziennej Ministerstwa Sprawiedliwości prowadzone są osobne archiwa każdego więzienia, nie należy w korespondencji, dotyczącej więziennictwa i skierowywanej do sekcji więziennej, poruszać jednocześnie spraw różnych więzień. Wszystkie sprawy kasowe winny być oprócz tego załatwione oddzielnie od spraw innego charakteru.

Warszawa, d. 3 lutego 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

Szef Sekcji Więziennej:

J. Zakrzewski

OKÓLNIK № 139

do Panów Prezesów sądów okręgowych (wszystkich)

w przedmiocie

nadsyłania przez notariuszy odpisów testamentów i aktów darowizn do Ministerstwa Opieki Społecznej i Ochrony Pracy.

Na skutek odezwy Ministerstwa Opieki Społecznej i Ochrony Pracy z dnia 22 stycznia r. b. № 365/IV proszę Panów Prezesów sądów okręgowych o wydanie polecenia wszystkim notariuszom, urzędującym w odnośnych okręgach, aby wobec art. 910 Kod. Cyw. odpisy testamentów i aktów darowizn, tyżące się zapisów i darowizn na cele dobroczynne, nadsyłali bezzwłocznie do powołanego Ministerstwa, do Sekcji Opieki Społecznej.

Warszawa, d. 7 lutego 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

Naczelnik Wydziału:

Bohdan Chelmicki

OKÓLNIK № 140

do Panów Prezesów sądów okręgowych
w przedmiocie postępowania w wypadkach
aresztowania urzędników państwowych.

Ministerstwo prosi Panów Prezesów sądów okręgowych o wydanie odnośnych zarządzeń, aby w wypadkach aresztowania przez władze sądowe urzędników państwowych komunikowano niezwłocznie o tem właściwemu urzędowi.

Warszawa, d. 8 lutego 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:

Supiński

Naczelnik Wydziału:

Dr. Łaszkiewicz

OKÓLNIK № 141

do Panów Prezesów Sądu Najwyższego, sądów apelacyjnych
i okręgowych tudzież do Panów Prokuratorów przy tychże sądach
w przedmiocie

wypłacania dodatku ekonomicznego urzędnikom państwowym.

Stosownie do otrzymanego z Ministerstwa Skarbu wyjaśnienia z dn. 28 stycznia r. b. za № 3220/4 w sprawie zastosowania uchwały Rady Ministrów o wypłacie podwyższonego dodatku ekonomicznego, dodatek ten otrzymują wszyscy urzędnicy etatowi do IV kategorii włącznie i urzędnicy nieetatowi w miastach I-ej klasy, którzy do dnia 31 grudnia 1918 r. korzystali z nadzwyczajnego dodatku drożyznianego, przyznanego na posiedzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1918 r.

Co do urzędników, przyjmowanych po 1 stycznia 1919 r., należy się kierować następującymi zasadami:

- urzędnicy etatowi otrzymują pensję danej kategorii płac i podwyższony dodatek ekonomiczny,
- pracownicy nieetatowi otrzymują ryczałtowe względnie specjalnie umówione wynagrodzenie bez powyższego dodatku,
- pracownicy, pełniący służbę państwową ubocznie, dodatku ekonomicznego nie otrzymują.

Zarazem zawiadamiam, że Rada Ministrów na posiedzeniu z dnia 28 stycznia uchwaliła podwyżkę wojennego dodatku ekonomicznego, przyznaną w dniu 13 grudnia r. ub. służbie niższej w Warszawie, rozszerzyć także na woźnych i gońców poza Warszawą.

Podwyżka ta wynosi bez różnicy stanu rodzinnego:

- a) dla woźnych 100 mk. miesięcznie,
- b) dla starszych gońców (posługaczy) 60 mk. miesięcznie,
- c) dla młodszych gońców (do lat 17) 30 mk.

i wprowadza się czasowo od dnia 1-go stycznia r. b.

Warszawa, d. 8 lutego 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Za Naczelnika Wydziału Skarbowego:
A. Neyman

OKÓLNIK № 143

do Panów Prezesów sądów apelacyjnych i okręgowych w przedmiocie zaprenumerowania Monitora Polskiego.

Uważając za konieczne, by treść wszelkich wydawanych przez rząd rozporządzeń i przepisów była znaną Panom Prezesom możliwie najwcześniej oraz by we wszystkich okręgach obowiązujące przepisy stosowane były niezwłocznie, Ministerstwo Sprawiedliwości poleca Panom Prezesom zaprenumerowanie Monitora Polskiego, jako gazety urzędowej.

Poczynając od dnia 1 marca r. b., Ministerstwo nie będzie wskazywało na rozporządzenia, ogłaszane w Monitorze, uważając, że tem samem doszły one do wiadomości Panów Prezesów i nie mogą nie być im znane.

Warszawa, d. 20 lutego 1919 r.

Minister Sprawiedliwości:
Supiński

Za Naczelnika Wydziału Skarbowego:
A. Neyman

RUCH SŁUŻBOWY.

ZAMIANOWANI.

Na zasadzie art. 7 dekretu o najwyższej władzy reprezentacyjnej Republiki Polskiej (Dz. Praw, rok 1918, № 17 poz. 41) zostali przez **Naczelnika Państwa zamianowani:**

Józef Kuczyński, prokurator przy sądzie okręgowym w Radomiu — podprokuratorem przy Sądzie Najwyższym;
Antoni Massalski — prezesem sądu okręgowego w Białej;

Józef Skolimowski, podprokurator przy sądzie okręgowym w Lublinie — prokuratorem przy sądzie okręgowym w Zamościu;
Wacław-Mikołaj Tuz, sędzia śledczy sądu okręgowego w Piotrkowie — prokuratorem przy sądzie okręgowym w Białej;
Jan Bonisławski, sędzia okręgowy w Warszawie — sędzią sądu apelacyjnego w Warszawie;
Janusz Jamontt, sędzia okręgowy w Kielcach — sędzią sądu apelacyjnego w Warszawie;
Zygmunt Dziewanowski, sędzia śledczy sądu okręgowego w Warszawie — sędzią okręgowym w Płocku;
Ludwik Kaznowski — sędzią okręgowym w Białej;
Stanisław Lewiecki — sędzią okręgowym w Białej;
Piotr Orłowski — sędzią okręgowym w Łodzi.

Na zasadzie art. 33 dekretu o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych w Państwie Polskiem zostali przez **Ministra Sprawiedliwości zamianowani:**

Józef Chodasiewicz — sędzią śledczym sądu okręgowego w Piotrkowie, z siedzibą w Piotrkowie;
Tomasz Hajkowiec — sędzią śledczym (bez rewiru) sądu okręgowego w Białej;
Adolf-Ferdynand Keler, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — sędzią śledczym sądu okręgowego w Płocku, z siedzibą w Rypinie;
Ryszard Koch, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — sędzią śledczym sądu okręgowego w Białej, z siedzibą w Janowie;
Stanisław Leszczyński, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — sędzią śledczym sądu okręgowego w Siedlcach, z siedzibą w Łukowie;
Józef Martusiewicz — sędzią śledczym sądu okręgowego w Kielcach, z siedzibą w Olkuszu;
Kazimierz Mayzel — sędzią śledczym sądu okręgowego w Białej, z siedzibą we Włodawie;
Lucjan Moniuszko, sędzia śledczy sądu okręgowego w Siedlcach, z siedzibą w Sokołowie — sędzią pokoju w Sokołowie, (okr. sąd. Siedlecki);
Aleksander-Mieczysław Surewicz, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Lublinie — sędzią śledczym sądu okręgowego w Zamościu, z siedzibą w Tomaszowie;
Mieczysław Thun — sędzią śledczym sądu okręgowego w Białej, z siedzibą w Białej;
Tomasz Wilczak — sędzią śledczym sądu okręgowego w Zamościu, z siedzibą w Zamościu;
Jan Zieliński — aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — sędzią śledczym sądu okręgowego w Białej, z siedzibą w Radzynie;
Edward Bazylczuk — sędzią pokoju w Radzynie, okrąg wiejski (okr. sąd. Bialski);
Bolesław Chelstowski — sędzią pokoju I okręgu m. Łomży;
Zygmunt Filipowicz, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — sędzią pokoju w Brzezinach (okr. sąd. Łódzki);
Antoni Gałach — sędzią pokoju w Łomazach (okr. sąd. Bialski);
Henryk Górski — sędzią pokoju w Parczewie (okr. sąd. Bialski);
Antoni Hałas, sekretarz sądu pokoju w Mordach (okr. sąd. Siedlecki) — sędzią pokoju w Łosicach (okr. sąd. Bialski);

Józef Herman — sędzią pokoju w Konstantynowie (okr. sąd. Bialski);
 Aleksander Kazubiński — sędzią pokoju w Sulejowie (okr. sąd. Piotrkowski);
 Władysław Kęsicki — sędzią pokoju w Gidlach (okr. sąd. Piotrkowski);
 Jan Kiwerski — sędzią pokoju w Zakrzówku (okr. sąd. Lubelski);
 Ludwik-Alfred Kleindienst — sędzią pokoju w Mławie;
 Stefan Kowerski — sędzią pokoju w Bychawie (okr. sąd. Lubelski);
 Klemens Kozłowski — sędzią pokoju w Sławatyczach (okr. sąd. Bialski);
 Franciszek Kryński — sędzią pokoju w Międzyrzeczu, okrąg miejski (okr. sąd. Bialski);
 Feliks Lubański — sędzią pokoju w Janowie (okr. sąd. Bialski);
 Rafał Lubowicki — sędzią pokoju w Terespolu (okr. sąd. Bialski);
 Stanisław Łacki, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — sędzią pokoju VII okręgu m. st. Warszawy;
 Aleksander Łubkowski — sędzią pokoju w Cichostowie (okr. sąd. Bialski);
 Józef Maleszyk — sędzią pokoju w Ostrowiu (okr. sąd. Bialski);
 Zdzisław Marcinkowski — sędzią pokoju w Łowiczu, okrąg miejski;
 Jan-Szczepan Millak, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — sędzią pokoju okręgu miejskiego we Włodawie (okr. sąd. Bialski);
 Stanisław-Adam Miłkowski, sędzią pokoju w Stoczku (okr. sąd. Siedlecki) — sędzią pokoju w Białej Podlaskiej;
 Michał Nowicki — sędzią pokoju w Sworach (okr. sąd. Bialski);
 Marjan Rapczewski — sędzią pokoju w Międzyrzeczu, okrąg wiejski (okr. sąd. Bialski);
 Stanisław Serednicki — sędzią pokoju w Janowie (okr. sąd. Piotrkowski);
 Wincenty Składkowski — sędzią pokoju w Wołoskowi (okr. sąd. Bialski);
 Michał Sobolewski — sędzią pokoju w Zalesiu (okr. sąd. Bialski);
 Władysław-Norbert Stanczewski — sędzią pokoju w Brzesku Nowym (okr. sąd. Kielecki);
 Włodzimierz Sulikowski, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — sędzią pokoju III okr. m. Łodzi;
 Zenobjusz-Szymon Świerczewski — sędzią pokoju we Włodawie, okrąg wiejski (okr. sąd. Bialski);
 Władysław Szaniawski — sędzią pokoju w Przegalinach (okr. sąd. Bialski);
 Józef Szymoński, sędzią pokoju w Michowie — sędzią pokoju w Kurowie (okr. sąd. Lubelski);
 Władysław Toczyski — sędzią pokoju w Michowie (okr. sąd. Lubelski);
 Władysław Zawadzki, podsekretarz sądu okręgowego w Lublinie — sędzią pokoju w Żyrzynie (okr. sąd. Lubelski);
 Stefan Zembrzusi — sędzią pokoju w Radzynie, okrąg miejski (okr. sąd. Bialski).

Na zasadzie art. 21 przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa w Państwie Polskim zostali przez **Ministra Sprawiedliwości zamianowani**:

Józef Gajerski, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Lublinie — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Kielcach;
 Michał Kaduszkiewicz — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Łowiczu;
 Bronisław Kowerski — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Łowiczu;
 Jan Kozakowski — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Białej;
 Tadeusz Limanowski — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Białej;

Mieczysław Lipko, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Łomży;
 Adolf Matusiewicz — podprokuratorem przy sądzie okręgowym we Włocławku;
 Bolesław Monikowski, sędzią śledczy sądu okręgowego w Częstochowie — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Częstochowie;
 Roman Różański — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Kaliszu;
 Aleksander-Radziśław Wodziński — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Łodzi;
 Kazimierz Żmigrodzki, aplikant przy sądzie apelacyjnym w Warszawie — podprokuratorem przy sądzie okręgowym w Białej;
 Jan Cegielski — aplikantem przy sądzie apelacyjnym w Warszawie;
 Jan Demant — " " " " " "
 Bolesław Duszyński — " " " " " "
 Feliks Feit — " " " " " "
 Wilhelm Fejertag — " " " " " "
 Michał Fluhr — " " " " " " Lublinie;
 Hieronim-Zbigniew Holstyński-Holdsteyn — aplikantem przy sądzie apelacyjnym w Warszawie;
 Mieczysław Idźkowski — aplikantem przy sądzie apelacyjnym w Warszawie;
 Feliks Jastrzębski — " " " " " " Lublinie;
 Aleksander Jaworowski — " " " " " "
 Karol-Stefan-Leon Konic — " " " " " " Warszawie;
 Bernard Krantz — " " " " " "
 Marjan Krauze — " " " " " " Lublinie;
 Józef Olszewski — " " " " " " Warszawie;
 Józef Ostruszka — " " " " " " Lublinie;
 Hilary Sobociński — " " " " " " Warszawie;
 Stefan Stankiewicz — " " " " " " Lublinie;
 Wacław Wilczkowski — " " " " " "
 Donat-Juljan Żochowski — " " " " " " Warszawie;
 Józef Korzeniewski — komornikiem przy sądzie okręgowym w Siedlcach, z siedzibą w Węgrowie;
 Stanisław Oledzki — komornikiem przy sądzie okręgowym w Siedlcach, z siedzibą w Sokołowie;
 Marjan Pytlewski — komornikiem przy sądzie okręgowym w Radomiu, z siedzibą w Sandomierzu;
 Stefan Bleszyński, podsekretarz sądu apelacyjnego w Warszawie — sekretarzem sądu apelacyjnego w Warszawie;
 Jerzy Barański — sekretarzem sądu okręgowego w Sosnowcu;
 Jan Gałach — sekretarzem sądu okręgowego w Białej;
 Wacław Paczyński, podsekretarz sądu okręgowego w Zamościu — sekretarzem sądu okręgowego w Zamościu;
 Kazimierz Sadowski, podsekretarz sądu okręgowego w Kaliszu — sekretarzem sądu okręgowego w Kaliszu;
 Antoni Goczałkowski — starszym skarbnikiem sądu okręgowego w Białej;
 Stefan Zajkowski — starszym skarbnikiem sądu okręgowego w Łodzi;
 Leopold-Stanisław Biernacki — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Częstochowie;
 Bronisław Brodziński — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu okręgowego w Siedlcach;
 Lucjan-Kazimierz Bugajski — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Częstochowie, z siedzibą w Kłobucku (okr. sąd. Częstochowski);

Bolesław Choromański, podsekretarz sądu okręgowego w Łomży — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Wysokiem Mazowieckiem, z siedzibą w Tykocinie (okr. sąd. Łomżyński);
 Mieczysław Dygalski — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu okręgowego w Kielcach;
 Stanisław Egiersztorff — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu okręgowego w Siedlcach;
 Stefan Filipowicz — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Chmielniku, z siedzibą w Stopnicy (okr. sąd. Kielecki);
 Antoni Morkowski — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Słupcy, z siedzibą w Kleczewie (okr. sąd. Kaliski);
 Michał Nagajewski — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Wieluniu (okr. sąd. Częstochowski);
 Leon Nowacki — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Węgrowie (okr. sąd. Siedlecki);
 Kazimierz Poradowski — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Miechowie, z siedzibą w Kroszowicach (okr. sąd. Kielecki);
 Leon Radziejowski — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Słupcy, z siedzibą w Pyzdrach (okr. sąd. Kaliski);
 Aleksander Redych — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Pińczowie, z siedzibą w Skalbierzu (okr. sąd. Kielecki);
 August Roessler — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Częstochowie;
 Kazimierz Rokossowski — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Sieradzu, z siedzibą w Zduńskiej Woli (okr. sąd. Kaliski);
 Wacław Różycki — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Wieluniu (okr. sąd. Częstochowski);
 Walery Ryfiński, naczelnik wydziału skarbowego w Ministerstwie Sprawiedliwości — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu okręgowego w Kielcach;
 Witold Skroboński, notariusz w Przasnyszu — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Ciechanowie (okr. sąd. Mławski);
 Władysław Smoleński — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Szczuczynie, z siedzibą w Grajewie (okr. sąd. Łomżyński);
 Ignacy Szumił — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Pińczowie (okr. sąd. Kielecki);
 Zygmunt Świerczewski — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Kaliszu;
 Antoni Winnicki — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Działoszycach, z siedzibą w Jędrzejowie (okr. sąd. Kielecki);
 Lucjan-Seweryn Wiśniakowski — notariuszem przy wydziale hipotecznym sądu pokoju w Warszawie;
 Piotr Borkowski — pisarzem hipotecznym powiatowym w Przasnyszu (okr. sąd. Mławski);
 Władysław Olszewski — pisarzem hipotecznym powiatowym w Lubartowie (okr. sąd. Lubelski);
 Zygmunt Orłowski — pisarzem hipotecznym powiatowym w Janowie Lubelskim;
 Stefan Rudziński — pisarzem hipotecznym powiatowym w Lublinie;
 Włodzimierz Sekutowicz — pisarzem hipotecznym powiatowym w Krasnymstawie.

PRZENIESIENI.

Na zasadzie art. 36 dekretu o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych (Dz. Praw, rok 1918, № 1 poz. 1) zostali **przeniesieni**:

Mieczysław Jarosz — ze stanowiska podprokuratora przy sądzie okręgowym w Łowiczu na także stanowisko do Warszawy;
 Jan Jurecki — ze stanowiska sędziego pokoju VII okr. m. st. Warszawy na także stanowisko do XX okr. m. st. Warszawy;
 Władysław Markowski — ze stanowiska sędziego pokoju okręgu miejskiego w Tomaszowie (okr. sąd. Zamojski) na stanowisko sędziego pokoju w okręgu sądu okręgowego w Warszawie, z siedzibą w Warszawie;
 Kazimierz Rettinger — ze stanowiska podprokuratora przy sądzie okręgowym w Łodzi na także stanowisko do Warszawy;
 Włodzimierz Skalski — ze stanowiska prokuratora przy sądzie okręgowym w Zamościu na także stanowisko do Kielc;
 Adam Stanisławski — ze stanowiska sędziego okręgowego w Łodzi na także stanowisko do Warszawy.

ZWOLNIENI.

Na zasadzie art. 36 dekretu o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych (Dz. Praw, rok 1918, № 1 poz. 1) zostali **zwolnieni**:

Leon Barysz — ze stanowiska sędziego śledczego w Łukowie (okr. sąd. Siedlecki), na skutek podania;
 Tolimir Bednarczyk — ze stanowiska komornika przy sądzie okręgowym w Łomży, z siedzibą w Kolnie, stosownie do podania;
 Marjusz Chromecki — ze stanowiska aplikanta przy sądzie apelacyjnym w Warszawie, na skutek podania;
 Jan Dmochowski — ze stanowiska kasjera sądu okręgowego w Łodzi, na skutek podania;
 Konrad Domaniewski — ze stanowiska sędziego pokoju w Bukowcu (okr. sąd. Kaliski), na skutek podania;
 Bronisław Ficki — ze stanowiska sędziego pokoju w Mławie, na skutek podania;
 Benedykt Forelle — ze stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sosnowcu, na skutek podania;
 Karol Kozłowski ze stanowiska prezesa sądu okręgowego w Siedlcach, na skutek podania;
 Wacław Kruszewski — ze stanowiska sędziego pokoju w Żyrzynie (okr. sąd. Lubelski), na skutek podania;
 Wincenty-Adolf Leśkiewicz — ze stanowiska aplikanta przy sądzie apelacyjnym w Warszawie, na skutek podania;
 Adam Lisiewicz — ze stanowiska podprokuratora przy sądzie okręgowym we Włocławku, na skutek podania;
 Stefan Łokuciewski — ze stanowiska sędziego pokoju w Warszawie, na skutek podania;
 Bolesław Malcz — ze stanowiska sędziego pokoju w Ujeździe, (okr. sąd. Łódzki), na skutek podania;
 Adam Mieczkowski — ze stanowiska sędziego sądu okręgowego w Łomży, na skutek podania;

- Józef Mięśowicz — ze stanowiska sędziego śledczego w Lipnie (okr. sąd. Płocki), na skutek podania;
- Marjan Olechnowicz — ze stanowiska podprokuratora przy sądzie okręgowym w Lublinie, wskutek wstąpienia do wojska;
- Jerzy Orłowski — ze stanowiska sędziego pokoju w Sokołowie (okr. sąd. Siedlecki), na skutek podania;
- Edward Przybylski — ze stanowiska aplikanta przy sądzie apelacyjnym w Lublinie, na skutek podania;
- Ludwik Ptaszyński — ze stanowiska sędziego pokoju XX okręgu m. st. Warszawy, na skutek podania;
- Hans von Rappard — ze stanowiska sędziego pokoju w Bolesławcu (okr. sąd. Częstochowski), na skutek podania;
- Teodor Rzętkowski — ze stanowiska sędziego pokoju w Miastkowie (okr. sąd. Łomżyński), na skutek podania;
- Wincenty Rzymowski — ze stanowiska sekretarza sądu apelacyjnego w Warszawie, na skutek podania;
- Kazimierz Szrednicki — ze stanowiska sędziego pokoju w Brzesku Nowym (okr. sąd. Kielecki), na skutek podania;
- Tadeusz Korwin Szymanowski — ze stanowiska aplikanta przy sądzie apelacyjnym w Warszawie, na skutek podania;
- Wacław-Zygfryd Wielecki — ze stanowiska sędziego pokoju III okr. w Łodzi, na skutek podania.

ODWOŁANI.

Na zasadzie art. 15 przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa (Dz. Urzędowy Ministerstwa Sprawiedliwości № 1, dział 1, poz. 1) zostali **odwołani:**

- Adolf Lidke — ze stanowiska sędziego pokoju w Sompolnie, (okr. sąd. Kaliski), z dniem 1 maja 1919 r.
- Paul Oberg — ze stanowiska sędziego pokoju w Brzezinach, (okr. sąd. Łódzki).